

Cuprins

II Acte fără caracter legislativ

REGULAMENTE

- ★ **Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/1145 al Comisiei** of 8 iunie 2017 privind retragerea de pe piață a anumitor aditivi furajeri autorizați în temeiul Directivelor 70/524/CEE și 82/471/CEE ale Consiliului și de abrogare a dispozițiilor caduce în baza cărora sunt autorizați aditivii furajeri respectivi ⁽¹⁾ 1
- ★ **Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/1146 al Comisiei** din 28 iunie 2017 de reinstituire a unei taxe antidumping definitive asupra importurilor de accesorii turnate filetate pentru tuburi și țevi, din fontă maleabilă, originare din Republica Populară Chineză și fabricate de Jinan Meide Castings Co., Ltd 23
- ★ **Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/1147 al Comisiei** din 28 iunie 2017 de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/1368 de stabilire a listei de indici de referință critici utilizați de piețele financiare în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/1011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾ 32

DECIZII

- ★ **Decizia (PESC) 2017/1148 a Consiliului** din 28 iunie 2017 de modificare a Deciziei 2014/512/PESC privind măsuri restrictive având în vedere acțiunile Rusiei de destabilizare a situației în Ucraina 35
- ★ **Decizia (UE) 2017/1149 a Comisiei** din 27 septembrie 2016 privind ajutorul de stat SA.30931 (11/C) (ex N 185/10) pus în aplicare de România pentru aeroporturile regionale românești [notificată cu numărul C(2016) 6031] ⁽¹⁾ 36

⁽¹⁾ Text cu relevanță pentru SEE.

III Alte acte

SPAȚIUL ECONOMIC EUROPEAN

- ★ Decizia nr. 469/15/COL a Autorității AELS de Supraveghere din 4 noiembrie 2015 de închidere a procedurii oficiale de investigare cu privire la presupusul ajutor de stat acordat întreprinderii Innovation Norway pentru activitățile sale pe piața infrastructurii de internet și a serviciilor conexe, precum și cu privire la un posibil ajutor în favoarea oficiilor regionale de turism și a organizațiilor de gestionare a destinației (Norvegia) [2017/1150] 58

II

(Acte fără caracter legislativ)

REGULAMENTE

REGULAMENTUL DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) 2017/1145 AL COMISIEI

of 8 iunie 2017

privind retragerea de pe piață a anumitor aditivi furajeri autorizați în temeiul Directivelor 70/524/CEE și 82/471/CEE ale Consiliului și de abrogare a dispozițiilor caduce în baza cărora sunt autorizați aditivii furajeri respectivi

(Text cu relevanță pentru SEE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1831/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 septembrie 2003 privind aditivii din hrana animalelor ⁽¹⁾, în special articolul 10 alineatul (5),

întrucât:

- (1) Regulamentul (CE) nr. 1831/2003 prevede autorizarea aditivilor destinați utilizării în hrana animalelor și stabilește motivele și procedurile de acordare a unei astfel de autorizații. În special articolul 10 alineatul (2), coroborat cu articolul 10 alineatul (7) din respectivul regulament, prevede proceduri specifice pentru reevaluarea aditivilor autorizați în temeiul Directivei 70/524/CEE a Consiliului ⁽²⁾ și al Directivei 82/471/CEE a Consiliului ⁽³⁾.
- (2) Articolul 10 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 1831/2003 prevede obligația Comisiei de a adopta un regulament de retragere de pe piață a aditivilor furajeri care au fost înscrși în Registrul comunitar al aditivilor pentru hrana animalelor ca produse existente și pentru care nicio cerere în conformitate cu articolul 10 alineatele (2) și (7) din Regulamentul (CE) nr. 1831/2003 nu a fost depusă înainte de termenul prevăzut în dispozițiile respective sau pentru care a fost depusă o cerere, dar, ulterior, a fost retrasă. Prin urmare, aditivii furajeri respectivi ar trebui să fie retrași de pe piață. Întrucât articolul 10 alineatul (5) nu face distincție între autorizațiile eliberate cu o limită de timp și autorizațiile fără limită de timp, din motive de claritate este adecvat să se prevadă retragerea de pe piață a aditivilor furajeri ale căror perioade de autorizare limitate acordate în conformitate cu Directiva 70/524/CEE au expirat deja.
- (3) Ca urmare a retragerii de pe piață a aditivilor furajeri, este oportun să se abroge dispozițiile în baza cărora sunt autorizați. Prin urmare, Regulamentele (CE) nr. 2316/98 ⁽⁴⁾, (CE) nr. 1353/2000 ⁽⁵⁾, (CE) nr. 2188/2002 ⁽⁶⁾, (CE) nr. 261/2003 ⁽⁷⁾, (CE) nr. 1334/2003 ⁽⁸⁾, (CE) nr. 1259/2004 ⁽⁹⁾, (CE) nr. 1288/2004 ⁽¹⁰⁾, (CE) nr. 1453/2004 ⁽¹¹⁾, (CE) nr. 2148/2004 ⁽¹²⁾, (CE) nr. 255/2005 ⁽¹³⁾, (CE) nr. 358/2005 ⁽¹⁴⁾, (CE) nr. 521/2005 ⁽¹⁵⁾, (CE) nr. 600/2005 ⁽¹⁶⁾, (CE) nr. 833/2005 ⁽¹⁷⁾, (CE) nr. 943/2005 ⁽¹⁸⁾, (CE) nr. 1206/2005 ⁽¹⁹⁾, (CE) nr. 1458/2005 ⁽²⁰⁾, (CE) nr. 1810/2005 ⁽²¹⁾, (CE) nr. 1811/2005 ⁽²²⁾, (CE) nr. 2036/2005 ⁽²³⁾, (CE) nr. 252/2006 ⁽²⁴⁾, (CE) nr. 773/2006 ⁽²⁵⁾, (CE) nr. 1284/2006 ⁽²⁶⁾ și (UE) nr. 1270/2009 ⁽²⁷⁾ ale Comisiei ar trebui modificate în consecință, iar Regulamentele (CE) nr. 937/2001 ⁽²⁸⁾, (CE) nr. 871/2003 ⁽²⁹⁾, (CE) nr. 277/2004 ⁽³⁰⁾, (CE) nr. 278/2004 ⁽³¹⁾, (CE) nr. 1332/2004 ⁽³²⁾, (CE) nr. 1463/2004 ⁽³³⁾, (CE) nr. 1465/2004 ⁽³⁴⁾, (CE) nr. 833/2005, (CE) nr. 492/2006 ⁽³⁵⁾, (CE) nr. 1443/2006 ⁽³⁶⁾, (CE) nr. 1743/2006 ⁽³⁷⁾, (CE) nr. 757/2007 ⁽³⁸⁾ și (CE) nr. 828/2007 ⁽³⁹⁾ ale Comisiei ar trebui abrogate.
- (4) În cazul aditivilor furajeri pentru care cererile au fost depuse doar pentru anumite specii de animale sau pentru anumite categorii de animale sau cererile au fost retrase doar pentru anumite specii de animale sau pentru anumite categorii de animale, retragerea de pe piață ar trebui să se refere numai la speciile de animale și categoriile de animale pentru care nu a fost prezentată nici o cerere sau pentru care cererea a fost retrasă.

- (5) În ceea ce privește acei aditivi furajeri a căror autorizare nu a expirat până la data intrării în vigoare a prezentului regulament, este necesar să se acorde o perioadă de tranziție pentru a le permite părților interesate să lichideze stocurile de aditivi în cauză existente, precum și de preamestecuri, de furaje combinate și de materii prime pentru furaje care au fost produse cu aditivii respectivi, ținându-se cont de termenul de valabilitate al anumitor furaje care conțin aditivii în cauză.
- (6) Măsurile prevăzute în prezentul regulament sunt conforme cu avizul Comitetului permanent pentru plante, animale, produse alimentare și hrană pentru animale,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Retragerea

- (1) Aditivii furajeri specificați anexă se retrag de pe piață pentru speciile de animale sau categoriile de animale specificate în anexa respectivă.
- (2) Aditivii furajeri specificați anexa II se retrag de pe piață pentru speciile de animale sau categoriile de animale specificate în anexa respectivă.

Articolul 2

Măsuri tranzitorii

- (1) Stocurile existente de aditivi prevăzuți în Anexa I pot continua să fie comercializate și utilizate până la 19 iulie 2018.
- (2) Preamestecurile produse cu aditivii menționați la alineatul (1) pot continua să fie comercializate și utilizate până la 19 octombrie 2018.
- (3) Furajele combinate și materiile prime furajere produse cu aditivii furajeri menționați la alineatul (1) sau cu preamestecurile menționate la alineatul (2) pot continua să fie comercializate și utilizate până la 19 iulie 2019.

Articolul 3

Abrogări

Regulamentele (CE) nr. 937/2001, (CE) nr. 871/2003, (CE) No 277/2004, (CE) nr. 278/2004, (CE) nr. 1332/2004, (CE) No 1463/2004, (CE) nr. 1465/2004, (CE) nr. 833/2005, (CE) nr. 492/2006, (CE) nr. 1443/2006, (CE) nr. 1743/2006, (CE) nr. 757/2007 și (CE) nr. 828/2007 se abrogă.

Articolul 4

Modificarea Regulamentului (CE) nr. 2316/98

Anexa II la Regulamentul (CE) nr. 2316/98 se modifică după cum urmează:

- la rubrica E 4 referitoare la Cupru-Cu, mențiunea „Metionat de cupru” și tot conținutul privind numai metionatul de cupru se elimină;
- la rubrica E 5 referitoare la Mangan-Mn, mențiunea „Oxid manganic” și tot conținutul privind numai oxidul manganic se elimină;
- la rubrica E 5 referitoare la Mangan-Mn, mențiunea „Carbonat manganos” și tot conținutul privind numai carbonatul manganos se elimină;
- la rubrica E 5 referitoare la Mangan-Mn, mențiunea „Fosfat acid manganos, trihidrat” și tot conținutul privind numai fosfatul acid manganos, trihidrat se elimină;
- la rubrica E 5 referitoare la Mangan-Mn, mențiunea „Sulfat manganos, tetrahidrat” și tot conținutul privind numai sulfatul manganos, tetrahidrat se elimină;

6. la rubrica E 6 referitoare la Zinc-Zn, mențiunea „Carbonat de zinc” și tot conținutul privind numai carbonatul de zinc se elimină;
7. la rubrica E 6 referitoare la Zinc-Zn, mențiunea „Lactat de zinc, trihidrat” și tot conținutul privind numai lactatul de zinc se elimină;
8. la rubrica E 6 referitoare la Zinc-Zn, mențiunea „Clorură de zinc, monohidrata” și tot conținutul privind numai clorura de zinc, monohidrat se elimină.

Articolul 5

Modificarea Regulamentului (CE) nr. 1353/2000

Regulamentul (CE) nr. 1353/2000 se modifică după cum urmează:

1. Articolul 1 se elimină.
2. Anexa I se elimină.

Articolul 6

Modificarea Regulamentului (CE) nr. 2188/2002

În anexa I la Regulamentul (CE) nr. 2188/2002, la rubrica 11, pentru intrările „Endo-1,4-beta-glucanază EC 3.2.1.4, Endo-1,3(4)-beta-glucanază EC 3.2.1.6 și Endo-1,4-beta-xilanază EC 3.2.1.8”, mențiunea „Găini ouătoare” și tot conținutul privind numai găinile ouătoare se elimină.

Articolul 7

Modificarea Regulamentului (CE) nr. 261/2003

Regulamentul (CE) nr. 261/2003 se modifică după cum urmează:

1. Articolul 1 se înlocuiește cu următorul text:

„*Articolul 1*

Preparatul specificat în anexa I, care aparține grupei «enzime», este autorizat pentru utilizare ca aditiv în hrana animalelor, în condițiile stabilite în respectiva anexă.”

2. Anexa II se elimină.

Articolul 8

Modificarea Regulamentului (CE) nr. 1334/2003

Anexa la Regulamentul (CE) nr. 1334/2003 se modifică după cum urmează:

1. la rubrica E 4 referitoare la Cupru-Cu, mențiunea „Metionat de cupru” și tot conținutul privind numai metionatul de cupru se elimină;
2. la rubrica E 5 referitoare la Mangan-Mn, mențiunea „Oxid manganic” și tot conținutul privind numai oxidul manganic se elimină;
3. la rubrica E 5 referitoare la Mangan-Mn, mențiunea „Oxid manganomanganic” și tot conținutul privind numai oxidul manganomanganic se elimină;
4. la rubrica E 5 referitoare la Mangan-Mn, mențiunea „Carbonat manganos” și tot conținutul privind numai carbonatul manganos se elimină;
5. la rubrica E 5 referitoare la Mangan-Mn, mențiunea „Fosfat acid manganos, trihidrat” și tot conținutul privind numai fosfatul acid manganos, trihidrat se elimină;

6. la rubrica E 5 referitoare la Mangan-Mn, mențiunea „Sulfat manganos, tetrahidrat” și tot conținutul privind numai sulfatul manganos, tetrahidrat se elimină;
7. la rubrica E 6 referitoare la Zinc-Zn, mențiunea „Carbonat de zinc” și tot conținutul privind numai carbonatul de zinc se elimină;
8. la rubrica E 6 referitoare la Zinc-Zn, mențiunea „Lactat de zinc, trihidrat” și tot conținutul privind numai lactatul de zinc se elimină;
9. la rubrica E 6 referitoare la Zinc-Zn, mențiunea „Clorură de zinc, monohidrat” și tot conținutul privind numai clorura de zinc, monohidrat se elimină.

Articolul 9

Modificarea Regulamentului (CE) nr. 1259/2004

Regulamentul (CE) nr. 1259/2004 se modifică după cum urmează:

1. Articolul 2 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 2

Preparatele aparținând grupei «enzime», astfel cum se prevede în anexele III și VI, se autorizează pe termen nelimitat ca aditivi în hrana animalelor, în conformitate cu condițiile stabilite în anexele respective.”

2. Anexa V se elimină.

Articolul 10

Modificarea Regulamentului (CE) nr. 1288/2004

Anexa I la Regulamentul (CE) nr. 1288/2004 se modifică după cum urmează:

1. Rubrica referitoare la E 161(z), „*Phaffia rhodozyma* bogată în astaxantină (ATCC 74219)”, se elimină;
2. Rubrica referitoare la E 1704, „*Saccharomyces cerevisiae* CBS 493.94”, pentru viței se elimină.

Articolul 11

Modificarea Regulamentului (CE) nr. 1453/2004

Anexa II la Regulamentul (CE) nr. 1453/2004 se modifică după cum urmează:

1. Rubrica E 1609 referitoare la „Endo-1,4-beta-xilanază EC 3.2.1.8 Endo-1,4-beta-glucanază EC 3.2.1.4” se elimină.
2. Rubrica E 1610 referitoare la „Endo-1,4-beta-glucanază EC 3.2.1.4 Endo-1,4-beta-xilanază EC 3.2.1.8” se elimină.
3. Rubrica E 1611 referitoare la „Endo-1,3(4)-beta-glucanază EC 3.2.1.6 Endo-1,4-beta-xilanază EC 3.2.1.8 Poligalacturonază EC 3.2.1.15” se elimină.

Articolul 12

Modificarea Regulamentului (CE) nr. 2148/2004

Regulamentul (CE) nr. 2148/2004 se modifică după cum urmează:

1. Articolele 3, 4 și 5 se elimină.
2. În anexa I, la rubrica E 567 referitoare la „Clinoptilolit de origine vulcanică”, cuvântul „iepuri” și tot conținutul referitor exclusiv la iepuri se elimină.
3. În Anexa III, rubrica E 1706 referitoare la „*Enterococcus faecium* DSM 7134, *Lactobacillus rhamnosus* DSM 7133” se elimină.
4. Anexele III, IV și V se elimină.

Articolul 13

Modificarea Regulamentului (CE) nr. 255/2005

În anexa II la Regulamentul (CE) nr. 255/2005, rubrica E 1618 referitoare la „Endo-1,4-beta-xilanază EC 3.2.1.8” se elimină.

Articolul 14

Modificarea Regulamentului (CE) nr. 358/2005

Anexa I la Regulamentul (CE) nr. 358/2005 se modifică după cum urmează:

1. Rubrica E 1619 referitoare la „Alfa-amilază EC 3.2.1.1 și Endo-1,4-beta-glucanază EC 3.2.1.6” se elimină.
2. Rubrica E 1622 referitoare la „Endo-1,3(4)-beta-glucanază EC 3.2.1.6 și Endo-1,4-beta-xilanază EC 3.2.1.8” se elimină.

Articolul 15

Modificarea Regulamentului (CE) nr. 521/2005

Regulamentul (CE) nr. 521/2005 se modifică după cum urmează:

1. Articolul 1 se elimină.
2. Anexa I se elimină.

Articolul 16

Modificarea Regulamentului (CE) nr. 600/2005

Regulamentul (CE) nr. 600/2005 se modifică după cum urmează:

1. Articolele 1 și 2 se elimină.
2. Anexele I și II se elimină.
3. În Anexa III, rubrica E 1709 referitoare la „*Enterococcus faecium* ATCC 53519 și *Enterococcus faecium* ATCC 55593 (În raport 1/1)” se elimină.

Articolul 17

Modificarea Regulamentului (CE) nr. 943/2005

Anexa II la Regulamentul (CE) nr. 943/2005 se modifică după cum urmează:

1. Rubrica E 1630 referitoare la „Endo-1,4-betaxilanază EC 3.2.1.8 și Subtilizină EC 3.4.21.62” se elimină.
2. Rubrica E 1631 referitoare la „Endo-1,3(4)-beta-glucanază EC 3.2.1.6 și Endo-1,4-beta-xilanază EC 3.2.1.8” se elimină.
3. Rubrica E 1632 referitoare la „3-fitază EC 3.1.3.8” se elimină.

Articolul 18

Modificarea Regulamentului (CE) nr. 1206/2005

În anexa la Regulamentul (CE) nr. 1206/2005, rubrica E 1633 referitoare la „endo-1,3(4)-beta-glucanază EC 3.2.1.6, endo-1,4-beta-xilanază EC 3.2.1.8 și Subtilizină EC 3.4.21.62” se elimină.

Articolul 19

Modificarea Regulamentului (CE) nr. 1458/2005

Regulamentul (CE) nr. 1458/2005 se modifică după cum urmează:

1. Articolul 1 se elimină.
2. Anexa I se elimină.
3. În anexa II la regulament, rubrica 60 referitoare la „Endo-1,4-beta-xilanază EC 3.2.1.8 și Endo-1,3(4)-beta-glucanază EC 3.2.1.6” se elimină.

Articolul 20

Modificarea Regulamentului (CE) nr. 1810/2005

În anexa IV la Regulamentul (CE) nr. 1810/2005, rubrica 15 referitoare la „*Enterococcus faecium* NCIMB 11181” se elimină.

Articolul 21

Modificarea Regulamentului (CE) nr. 1811/2005

- (1) În anexa I la Regulamentul (CE) nr. 1811/2005, rubrica E 1635 referitoare la „Endo-1,3(4)-beta-glucanază EC 3.2.1.6” se elimină;
- (2) În anexa II la Regulamentul (CE) nr. 1811/2005, rubrica 63 referitoare la „Endo-1,4-beta-xilanază EC 3.2.1.8 și Endo-1,3(4)-beta-glucanază EC 3.2.1.6” se elimină.

Articolul 22

Modificarea Regulamentului (CE) nr. 2036/2005

Regulamentul (CE) nr. 2036/2005 se modifică după cum urmează:

1. Articolul 2 se elimină.
2. Anexa II se elimină.

Articolul 23

Modificarea Regulamentului (CE) nr. 252/2006

Regulamentul (CE) nr. 252/2006 se modifică după cum urmează:

1. Articolul 2 se elimină.
2. Anexa II se elimină.
3. În anexa III, rubrica 28 referitoare la „3-Fitază EC 3.1.3.8” se elimină.

Articolul 24

Modificarea Regulamentului (CE) nr. 773/2006

Regulamentul (CE) nr. 773/2006 se modifică după cum urmează:

1. Articolul 3 se elimină.
2. Anexa III se elimină.

Articolul 25

Modificarea Regulamentului (CE) nr. 1284/2006

Regulamentul (CE) nr. 1284/2006 se modifică după cum urmează:

1. Articolele 1 și 3 se elimină.
2. Anexele I și III se elimină.

Articolul 26

Modificarea Regulamentului (UE) nr. 1270/2009

Regulamentul (UE) nr. 1270/2009 se modifică după cum urmează:

1. Articolul 1 se elimină.
2. Anexa I se elimină.

Articolul 27

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 8 iunie 2017.

Pentru Comisie

Președintele

Jean-Claude JUNCKER

⁽¹⁾ JO L 268, 18.10.2003, p. 29.

⁽²⁾ Directiva 70/524/CEE a Consiliului din 23 noiembrie 1970 privind aditivii din hrana animalelor (JO L 270, 14.12.1970, p. 1).

⁽³⁾ Directiva 82/471/CEE a Consiliului din 30 iunie 1982 privind anumite produse folosite în hrana animalelor (JO L 213, 21.7.1982, p. 8).

⁽⁴⁾ Regulamentul (CE) nr. 2316/98 al Comisiei din 26 octombrie 1998 privind autorizarea unor aditivi noi și de modificare a condițiilor de autorizare a mai multor aditivi autorizați deja în hrana animalelor (JO L 289, 28.10.1998, p. 4).

⁽⁵⁾ Regulamentul (CE) nr. 1353/2000 al Comisiei din 26 iunie 2000 privind autorizarea permanentă a unui aditiv și autorizarea provizorie de noi aditivi, de noi utilizări ale unor aditivi și de noi preparate în hrana animalelor (JO L 155, 28.6.2000, p. 15).

⁽⁶⁾ Regulamentul (CE) nr. 2188/2002 al Comisiei din 9 decembrie 2002 privind autorizarea temporară de noi utilizări de aditivi în hrana animalelor (JO L 333, 10.12.2002, p. 5).

⁽⁷⁾ Regulamentul (CE) nr. 261/2003 al Comisiei din 12 februarie 2003 privind autorizarea temporară de noi utilizări ale aditivilor în hrana animalelor (JO L 37, 13.2.2003, p. 12).

⁽⁸⁾ Regulamentul (CE) nr. 1334/2003 al Comisiei din 25 iulie 2003 de modificare a condițiilor de autorizare a unui număr de aditivi în furaje, care fac parte din grupa de oligoelemente (JO L 187, 26.7.2003, p. 11).

⁽⁹⁾ Regulamentul (CE) nr. 1259/2004 al Comisiei din 8 iulie 2004 privind autorizarea permanentă a anumitor aditivi deja autorizați pentru hrana animalelor (JO L 239, 9.7.2004, p. 8).

- (¹⁰) Regulamentul (CE) nr. 1288/2004 al Comisiei din 14 iulie 2004 privind autorizarea permanentă a anumitor aditivi în hrana animalelor și autorizarea provizorie a unei noi utilizări în hrana animalelor a unui aditiv deja autorizat (JO L 243, 15.7.2004, p. 10).
- (¹¹) Regulamentul (CE) nr. 1453/2004 al Comisiei din 16 august 2004 privind autorizarea permanentă a unor aditivi în hrana animalelor (JO L 269, 17.8.2004, p. 3).
- (¹²) Regulamentul (CE) nr. 2148/2004 al Comisiei din 16 decembrie 2004 privind autorizarea permanentă sau provizorie a unor aditivi și autorizarea unor noi utilizări în hrana animalelor ale unui aditiv deja autorizat (JO L 370, 17.12.2004, p. 24).
- (¹³) Regulamentul (CE) nr. 255/2005 (JO L 45, 16.2.2005, p. 3).
- (¹⁴) Regulamentul (CE) nr. 358/2005 al Comisiei din 2 martie 2005 privind autorizarea fără limită de timp a anumitor aditivi și autorizarea unor noi utilizări în hrana animalelor ale unor aditivi deja autorizați (JO L 57, 3.3.2005, p. 3).
- (¹⁵) Regulamentul (CE) nr. 521/2005 al Comisiei din 1 aprilie 2005 privind autorizarea permanentă a unui aditiv și autorizarea provizorie a unor utilizări noi ale anumitor aditivi deja autorizați în hrana animalelor (JO L 84, 2.4.2005, p. 3).
- (¹⁶) Regulamentul (CE) nr. 600/2005 al Comisiei din 18 aprilie 2005 privind o nouă autorizare pe o perioadă de zece ani a unui coccidiostatic ca aditiv în hrana animalelor, autorizarea provizorie a unui aditiv și autorizarea permanentă a anumitor aditivi în hrana animalelor (JO L 99, 19.4.2005, p. 5).
- (¹⁷) Regulamentul (CE) nr. 833/2005 al Comisiei din 31 mai 2005 privind autorizarea permanentă a unor aditivi în hrana animalelor (JO L 138, 1.6.2005, p. 5).
- (¹⁸) Regulamentul (CE) nr. 943/2005 al Comisiei din 21 iunie 2005 privind autorizarea permanentă a anumitor aditivi în hrana animalelor (JO L 159, 22.6.2005, p. 6).
- (¹⁹) Regulamentul (CE) nr. 1206/2005 al Comisiei din 27 iulie 2005 privind autorizarea permanentă a anumitor aditivi în hrana animalelor (JO L 197, 28.7.2005, p. 12).
- (²⁰) Regulamentul (CE) nr. 1458/2005 al Comisiei din 8 septembrie 2005 privind autorizarea permanentă sau provizorie a unor aditivi și autorizarea provizorie a unor noi utilizări în hrana animalelor ale unor aditivi deja autorizați (JO L 233, 9.9.2005, p. 3).
- (²¹) Regulamentul (CE) nr. 1810/2005 al Comisiei din 4 noiembrie 2005 privind o nouă autorizație pentru 10 ani a unui aditiv din hrana animalelor, autorizația permanentă a anumitor aditivi din hrana animalelor și autorizația provizorie a unor noi utilizări ale anumitor aditivi din hrana animalelor autorizați deja (JO L 291, 5.11.2005, p. 5).
- (²²) Regulamentul (CE) nr. 1811/2005 al Comisiei din 4 noiembrie 2005 privind autorizarea provizorie sau permanentă în hrana pentru animale a unor aditivi și autorizarea provizorie în hrana pentru animale a unei noi utilizări a unui aditiv deja autorizat (JO L 291, 5.11.2005, p. 12).
- (²³) Regulamentul (CE) nr. 2036/2005 al Comisiei din 14 decembrie 2005 privind autorizarea permanentă a unor aditivi în hrana animalelor și autorizarea provizorie a unor noi utilizări în hrana animalelor ale unor aditivi deja autorizați (JO L 328, 15.12.2005, p. 13).
- (²⁴) Regulamentul (CE) nr. 252/2006 al Comisiei din 14 februarie 2006 privind autorizarea permanentă a unor aditivi și autorizarea provizorie a unor noi utilizări în hrana animalelor ale unor aditivi deja autorizați (JO L 44, 15.2.2006, p. 3).
- (²⁵) Regulamentul (CE) nr. 773/2006 al Comisiei din 22 mai 2006 privind autorizarea provizorie sau permanentă a anumitor aditivi din hrana pentru animale și autorizarea provizorie a unei utilizări noi a unui aditiv deja autorizat în hrana pentru animale (JO L 135, 23.5.2006, p. 3).
- (²⁶) Regulamentul (CE) nr. 1284/2006 al Comisiei din 29 august 2006 privind autorizarea permanentă a anumitor aditivi din hrana animalelor (JO L 235, 30.8.2006, p. 3).
- (²⁷) Regulamentul (UE) nr. 1270/2006 al Consiliului din 21 decembrie 2009 privind autorizarea permanentă a anumitor aditivi din hrana animalelor (JO L 339, 22.12.2009, p. 28).
- (²⁸) Regulamentul (CE) nr. 937/2001 al Comisiei din 11 mai 2001 privind autorizarea întrebunțării noilor aditivi, a unui nou preparat aditiv, prelungirea autorizațiilor provizorii și autorizarea pe o durată de 10 ani a unui aditiv în hrana pentru animale (JO L 130, 12.5.2001, p. 25).
- (²⁹) Regulamentul (CE) nr. 871/2003 al Comisiei din 20 mai 2003 de autorizare permanentă a unui nou aditiv, oxidul manganomanganic, în hrana animalelor (JO L 125, 21.5.2003, p. 3).
- (³⁰) Regulamentul (CE) nr. 277/2004 al Comisiei din 17 februarie 2004 privind autorizarea folosirii fără limitare în timp a unui aditiv în hrana animalelor (JO L 47, 18.2.2004, p. 20).
- (³¹) Regulamentul (CE) nr. 278/2004 al Comisiei din 17 februarie 2004 privind autorizarea temporară a unei noi utilizări a unui aditiv deja autorizat în hrana animalelor (JO L 47, 18.2.2004, p. 22).
- (³²) Regulamentul (CE) nr. 1332/2004 (JO L 247, 21.7.2004, p. 8).
- (³³) Regulamentul (CE) nr. 1463/2004 al Comisiei din 17 august 2004 privind autorizarea pe o perioadă de zece ani a utilizării în hrana animalelor a aditivului „microgranulat Sacox 120” aparținând grupei coccidiostaticelor și altor substanțe medicamentoase (JO L 270, 18.8.2004, p. 5).
- (³⁴) Regulamentul (CE) nr. 1465/2004 al Comisiei din 17 august 2004 privind autorizarea permanentă a unui aditiv în hrana animalelor (JO L 270, 18.8.2004, p. 11).
- (³⁵) Regulamentul (CE) nr. 492/2006 al Comisiei din 27 martie 2006 privind autorizarea provizorie sau permanentă a anumitor aditivi în hrana animalelor (JO L 89, 28.3.2006, p. 6).
- (³⁶) Regulamentul (CE) nr. 1443/2006 al Comisiei din 29 septembrie 2006 privind autorizarea permanentă a unor aditivi din furaje, precum și autorizarea pe o perioadă de zece ani a unui coccidiostatic (JO L 271, 30.9.2006, p. 12).
- (³⁷) Regulamentul (CE) nr. 1743/2006 al Comisiei din 24 noiembrie 2006 privind autorizarea permanentă a unui aditiv din hrana animalelor (JO L 329, 25.11.2006, p. 16).

-
- (³⁸) Regulamentul (CE) nr. 757/2007 al Comisiei din 29 iunie 2007 privind autorizarea permanentă a anumitor aditivi din hrana animalelor (JO L 172, 30.6.2007, p. 43).
- (³⁹) Regulamentul (CE) nr. 828/2007 al Comisiei din 13 iulie 2007 privind autorizarea permanentă și provizorie a anumitor aditivi din hrana animalelor (JO L 184, 14.7.2007, p. 12).

ANEXA I

Aditivi menționați la articolul 1 alineatul (1)

PARTEA A

Aditivi furajeri care urmează să fie retrași de pe piață pentru toate speciile și categoriile de animale

Număr de identificare	Aditiv	Specie sau categorie de animale
Conservanți		
E 201	Sorbat de sodiu	Toate speciile
E 203	Sorbat de calciu	Toate speciile
E 261	Acetat de potasiu	Toate speciile
E 283	Propionat de potasiu	Toate speciile
E 333	Citrați de calciu	Toate speciile
E 334	Acid L-tartric	Toate speciile
E 335	L-tartrați de sodiu	Toate speciile
E 336	L-tartrați de potasiu	Toate speciile
E 337	L-tartrat de potasiu și sodiu	Toate speciile
E 507	Acid clorhidric	Toate speciile
E 513	Acid sulfuric	Toate speciile
Antioxidanți		
E 308	Gama-tocoferol sintetic	Toate speciile
E 309	Delta-tocoferol sintetic	Toate speciile
E 311	Galat de octil	Toate speciile
E 312	Galat de dodecil	Toate speciile
Lianți, agenți antiaglomeranți și coagulanți		
E 330	Acid citric	Toate speciile

Număr de identificare	Aditiv	Specie sau categorie de animale
Coloranți, inclusiv pigmenți		
Alți coloranți		
Numărul E relevant	Agenți coloranți autorizați prin norme comunitare pentru colorarea produselor alimentare, <u>cu excepția</u> Roșu allura E 129; Negru briliant PN E 151; Albas-tru briliant FCF E 133; Coloranți caramel E150b, E150c și E150d; Complex de cupru al clorofilinelor E 141; Eritrozină E 127; Indigotină E 132; Oxid de fier roșu, galben și negru E 172; Roșu Ponceau 4 R E 124; Dioxid de titan (structură de anatază și rutil) E 171; Cărbune vegetal E 153; Tartrazină E 102; Galben apus de soare (<i>sunset</i>) FCF E 110;	Toate speciile
E 142	Verde acid briliant BS/(verde de lissamină)	Toate speciile
Agenți emulsificatori și stabilizatori, agenți de îngroșare și agenți gelifianți		
E322	Lecitine (numai ca agenți stabilizatori, agenți de îngroșare și agenți gelifianți)	Toate speciile
E 400	Acid alginic	Toate speciile
E 402	Alginat de potasiu	Toate speciile
E 404	Alginat de calciu	Toate speciile
E 405	Alginat de propan-1,2-diol (alginat de propilenglicol)	Toate speciile
E 432	Monolaurat de polioxietilenă (20)-sorbitan	Toate speciile
E 434	Monopalmitat de polioxietilenă (20)-sorbitan	Toate speciile
E 435	Monostearat de polioxietilenă (20)-sorbitan	Toate speciile
E 436	Tristearat de polioxietilenă (20)-sorbitan	Toate speciile
E 465	Etilmetilceluloză	Toate speciile
E 473	Esteri de zaharoză ai acizilor grași (esteri ai zaharozei și acizi grași alimentari)	Toate speciile
E 474	Sucrogliceride (amestec de esterii ai zaharozei și mono- și digliceride ale acizilor grași alimentari)	Toate speciile
E 475	Esteri poliglicerolici ai acizilor grași alimentari nepolimerizați	Toate speciile
E 477	Monoesteri de propan-1,2-diol (propilenglicol) și acizi grași alimentari, singuri sau în amestecuri cu diesteri	Toate speciile
E 480	Acid stearoil 2-lactilic	Toate speciile
E 481	Stearoil 2-lactilat de sodiu	Toate speciile
E 482	Stearoil 2-lactilat de calciu	Toate speciile
E 483	Tartrat de stearil	Toate speciile
E 486	Dextrani	Toate speciile

Număr de identificare	Aditiv	Specie sau categorie de animale
E 491	Monostearat de sorbitan	Toate speciile
E 492	Tristearat de sorbitan	Toate speciile
E 494	Monooleat de sorbitan	Toate speciile
E 495	Monopalmitat de sorbitan	Toate speciile
E 496	Polietilenglicol 6000	Toate speciile
E 497	Polimeri de polioxipropilen-polioxietilen 6 800-9 000)	Toate speciile

Microelemente

E 1	Fier – Fe , Clorură feroasă, tetrahidrat	Toate speciile
E 1	Fier – Fe , Citrat feros, hexahidrat	Toate speciile
E 1	Fier – Fe , Lactat feros, trihidrat	Toate speciile
E 2	Iod – I , Iodat de calciu, hexahidrat	Toate speciile
E 2	Iod – I , Iodură de sodiu	Toate speciile
E 4	Cupru- Cu , Metionat de cupru	Toate speciile
E 5	Mangan – Mn , Oxid manganic	Toate speciile
E 5	Mangan – Mn , Oxid manganomanganic	Toate speciile
E 5	Mangane – Mn , Carbonat manganos	Toate speciile
E 5	Mangan – Mn , Fosfat acid manganos, trihidrat	Toate speciile
E 5	Mangan – Mn , Sulfat manganos, tetrahidrat	Toate speciile
E 6	Zinc – Zn , Carbonat de zinc	Toate speciile
E 6	Zinc – Zn , Clorură de zinc, monohidrat	Toate speciile
E 6	Zinc – Zn , Lactat de zinc, trihidrat	Toate speciile
E 7	Molibden – Mo , Molibdat de amoniu	Toate speciile
E 8	Selenium – Se , Selenat de sodiu	Toate speciile

Vitamine, provitamine și substanțe bine definite din punct de vedere chimic cu efect similar

	Betaină. Toate formele, cu excepția formelor de betaină anhidră și clorhidrat de betaină	Toate speciile
	Biotină. Toate formele cu excepția D-(+)-biotinei	Toate speciile

Număr de identificare	Aditiv	Specie sau categorie de animale
	Carnitină. Toate formele, cu excepția L-carnitinei și L-carnitinei L-tartratului	Toate speciile
	Colină. Toate formele cu excepția clorurii de colină	Toate speciile
	Folat. Toate formele de folat cu excepția acidului folic	Toate speciile
	Niacină. Toate formele de niacină, cu excepția niacinei 99 % și a niacinamidei	Toate speciile
	Acizi grași esențiali nesaturați omega-3	Toate speciile
	Acizi grași esențiali nesaturați omega-6 (toți, cu excepția acidului octadecadienoic)	Toate speciile
	Acid pantotenic. Toate formele, cu excepția D-pantotenatului de calciu și a D-pantotenolului	Toate speciile
	Acid para-amino benzoic (PABA)	Toate speciile
	Tiamină. Toate formele, cu excepția clorhidratului de tiamină și a mononitratului de tiamină	Toate speciile
	Vitamina A. Toate formele, cu excepția acetatului de retinil, a palmitatului de retinil și a propionatului de retinil	Toate speciile
	Vitamina B ₆ . Toate formele, cu excepția clorhidratului de piridoxină	Toate speciile
	Vitamina C. Toate formele, cu excepția acidului ascorbic, a fosfatului de ascorbil de sodiu și a fosfatului de ascorbil de sodiu și calciu	Toate speciile
	Vitamina E. Toate formele cu excepția acetatului de <i>all-rac-alfa-tocoferil</i> , a acetatului de <i>RRR-alfa-tocoferil</i> și a <i>RRR alfa tocoferolului</i>	Toate speciile
	Vitamina K. Toate formele de vitamina K, cu excepția vitaminei K ₃ , ca bisulfid de menadionă-nicotinamidă și bisulfid sodic de L-menadionă	Toate speciile de animale

Aminoacizi, sărurile acestora și produse analoage

3.1.3.	Metionină/metionină-zinc, tehnic pură	Toate speciile
3.2.1.	Lizină/L-lizină, tehnic pură	Toate speciile
3.4.2.	DL-triptofan, tehnic pur	Toate speciile

Aditivi pentru însilozare

Enzime

	Xilanază EC 3.2.1.8 din <i>Trichoderma longibrachiatum</i> rifar IMI SD185	Toate speciile
--	--	----------------

Număr de identificare	Aditiv	Specie sau categorie de animale
Microorganisme		
	<i>Enterococcus faecium</i> BIO 34	Toate speciile
	<i>Lactobacillus salivarius</i> CNCM I-3238/ATCC 11741	Toate speciile
	<i>Pediococcus pentosaceus</i> NCIMB 30089	Toate speciile
Substanțe		
	Formaldehidă	Toate speciile
	Disulfat de sodiu	Toate speciile
Substanțe aromatizante și care stimulează pofta de mâncare		
Produse naturale – definite din punct de vedere botanic		
	Tinctură de mesteacăn CoE 88	Toate speciile
Produse naturale și produse sintetice corespunzătoare		
	Nr. CAS 16630-52-7/3-(Metiltio)butanal/Nr. Flavis 12.056	Toate speciile
	Nr. CAS 2179-60-4/Disulfură de metilpropil/Nr. Flavis 12.019	Toate speciile
	Nr. CAS 36431-72-8/Teaspiran/Nr. Flavis 13.098	Toate speciile
	Nr. CAS 3738-00-9/1,5,5,9-tetrametil-13-oxatriciclo [8.3.0.0.(4.9)]tridecan/Nr. Flavis 13.072	Toate speciile
	Nr. CAS 40789-98-8/3-Mercaptobutan-2-onă/Nr. Flavis 12.047	Toate speciile
	Nr. CAS 43040-01-3/3-metil-1,2,4-tritrian/Nr. Flavis 15.036	Toate speciile
	CAS No. 495-62-5/1,4(8),12-bisabolatrienă/Nr. Flavis 01.016	Toate speciile
	Nr. CAS 516-06-3/D,L-Valină/Nr. Flavis 17.023	Toate speciile
	Nr. CAS 5756-24-1/Tetrasulfat de dimetil/Nr. Flavis 12.116	Toate speciile
	Nr. CAS 6028-61-1/Trisulfură de dipropil/Nr. Flavis 12.023	Toate speciile
	Nr. CAS 689-67-8/6,10-dimetil-1,2,4-undecadienă-2-onă/Nr. Flavis 07.216	Toate speciile
	Nr. CAS 78-98-8/2-oxopropanal/Nr. Flavis 7.001	Toate speciile

PARTEA B

Aditivi furajeri care urmează să fie retrași de pe piață pentru anumite specii sau categorii de animale

Număr de identificare	Aditiv	Specie sau categorie de animale
Conservanți		
E 214	4-hidroxibenzoat de etil	Animale de companie
E 215	4-hidroxibenzoat sodic de etil	Animale de companie
E 216	4-hidroxibenzoat de propil	Animale de companie
E 217	4-hidroxibenzoat sodic de propil	Animale de companie
E 218	4-hidroxibenzoat de metil	Animale de companie
E 219	4-hidroxibenzoat sodic de metil	Animale de companie
E 222	Bisulfit de sodiu	Câini; pisici
E 223	Metabisulfit de sodiu	Câini; pisici
E 285	Acid metilpropionic	Rumegătoare, la începutul rumației
Corectori de aciditate		
E 210	Acid benzoic	Porci pentru îngrășare
E 340(iii)	Ortofosfat tripotasic	Pisici; câini
E 350(i)	Malat de sodiu (sare de acid DL- sau L-malic)	Pisici; câini
E 507	Acid clorhidric	Pisici; câini
E 513	Acid sulfuric	Pisici; câini
Lianți, agenți antiaglomeranți și coagulanți		
E 567	Clinoptilolit de origine vulcanică	Iepuri
E 598	Aluminați sintetici de calciu	Vaci de lapte; vite pentru îngrășare; viței; miei; iezi; păsări de curte; iepuri; porcine
Coloranți, inclusiv pigmenți		
Carotenoide și xantofile		
E 161b	Luteină	Câini și pisici
E 160c	Capsantină	Curcani

Număr de identificare	Aditiv	Specie sau categorie de animale
E 161c	Criptoxantin	Păsări de curte
E 160e	Beta-apo-8'-carotenal	Păsări de curte
E 161g	Cantaxantină	Toate speciile și utilizările cu excepția: — puilor pentru îngrășare și speciilor minore de păsări de curte pentru îngrășat, pentru utilizări care aparțin grupei funcționale (2) litera (a) punctul (ii) — păsărilor de curte ouătoare și păsări de curte pentru ouat pentru utilizări care aparțin grupei funcționale (2) litera (a) punctul (ii). — păsărilor ornamentale și pești ornamentali pentru utilizări care aparțin grupei funcționale (2) litera (a) punctul (iii)
E 161j	Astaxantină	Toate speciile cu excepția: — somonului și păstrăvului pentru utilizări care aparțin grupelor funcționale (2) litera (a) punctele (i) și (iii) — peștilor ornamentali pentru utilizări care aparțin grupei funcționale (2) litera (a) punctul (i)
E 161z	<i>Phaffia Rhodozyma</i> bogată în astaxantină (ATCC 74219)	Somon; păstrăv

Alți coloranți

E 155	Brun HT	Pisici; câini
E 104	Galben de chinolină	Animale destinate producției de alimente
E 122	Azorubină (carmoizină)	Toate speciile, cu excepția pisicilor și a câinilor
E 160b	Bixină	Toate speciile, cu excepția pisicilor și a câinilor

Agenți emulsificatori și stabilizatori, agenți de îngroșare și agenți gelifianți

E 401	Alginat de sodiu	Toate speciile cu excepția peștilor; animalelor de companie și altor animale care nu sunt destinate producției de alimente (animalele de blană nealimentare)
E 403	Alginat de amoniu	Toate speciile sau categoriile de animale, cu excepția peștilor de acvariu
E 406	Agar	Toate speciile, cu excepția unor animale de companie și a altor animale care nu sunt destinate producției de alimente (animale de blană nealimentare)

Număr de identificare	Aditiv	Specie sau categorie de animale
E 407	Caragenan	Toate speciile, cu excepția unor animale de companie și a altor animale care nu sunt destinate producției de alimente (animale de blană nealimentare)
E 418	Gumă gellan	Câini; pisici
E 488	Gliceridă polioxietilată a acizilor grași din seu	Viței
E 489	Eter de poliglicerol și de alcooli obținut prin reducerea conținutului de acizi oleic și palmitic	Viței
E 498	Esteri poliglicerolici parțiali ai acizilor grași policondenșați din ulei de ricin	Câini

Enzime

E 1600	3-fitază/EC 3.1.3.8 produsă de <i>Aspergillus niger</i> (CBS 114.94)	Purcei; porci pentru îngrășare; scoafe; pui pentru îngrășare; găini ouătoare
E 1600	3-fitază/EC 3.1.3.8 produsă de <i>Aspergillus niger</i> (CBS 114.94)	Curcani pentru îngrășare
E 1605	Endo-1,4-beta-xilanază/EC 3.2.1.8 produsă de <i>Aspergillus niger</i> (CBS 520.94)	Pui pentru îngrășare
E 1608	Endo-1,4-beta-xilanază/EC 3.2.1.8/Endo-1,4-beta-glucanază/EC 3.2.1.4 produsă de <i>Humicola insolens</i> (DSM10442)	Pui pentru îngrășare
E 1609	Endo-1,4-beta-xilanază/EC 3.2.1.8/Endo-1,4-beta-glucanază/EC 3.2.1.4 produsă de <i>Aspergillus niger</i> (CBS 600.94) (formă încapsulată, solidă și lichidă)	Pui pentru îngrășare; curcani pentru îngrășare; purcei (înțărcați)
E 1609	Endo-1,4-beta-xilanază/EC 3.2.1.8/Endo-1,4-beta-glucanază/EC 3.2.1.4 produsă de <i>Aspergillus niger</i> (CBS 600.94) (formă granulată)	Pui pentru îngrășare; curcani pentru îngrășare; purcei (înțărcați)
E 1610	Endo-1,4-beta-glucanază/EC 3.2.1.4/Endo-1,4-beta-xilanază/EC 3.2.1.8 produsă de <i>Aspergillus niger</i> (CBS 600.94) (formă granulată)	Pui pentru îngrășare
E 1611	Endo-1,3(4)-beta-glucanază/EC 3.2.1.6 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (ATCC 2106)/Endo-1,4-beta-xilanază/EC 3.2.1.8 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (IMI SD 135)/Poligalacturonază/EC 3.2.1.15 produsă de <i>Aspergillus aculeatus</i> (CBS 589.94)	Porci pentru îngrășare

Număr de identificare	Aditiv	Specie sau categorie de animale
E 1614	6-fitază/EC 3.1.3.26 produsă de <i>Aspergillus oryzae</i> (CBS 11857)	Pui pentru îngrășare; găini ouătoare; curcani pentru îngrășare; purcei; porci pentru îngrășare; scoafe
E 1615	Endo-1,3(4)-beta-glucanază/EC 3.2.1.6 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (CNCM MA 6-10 W)	Pui pentru îngrășare
E 1618	Endo-1,4-beta-xilanază/EC 3.2.1.8 produsă de <i>Aspergillus niger</i> (CBS 270.95)	Pui pentru îngrășare; curcani pentru îngrășare
E 1619	Alfa-amilază/EC 3.2.1.1/Endo-1,3(4)-beta-glucanază/EC 3.2.1.6 produsă de <i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (DSM 9553)	Pui pentru îngrășare
E 1622	Endo-1,3(4)-beta-glucanază/EC 3.2.1.6/Endo-1,4-beta-xilanază/EC 3.2.1.8 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (CBS 357.94)	Pui pentru îngrășare
E 1623	Endo-1,3(4)-beta-glucanază/EC 3.2.1.6 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (ATCC 2106), endo-1,4-beta-xilanază/EC 3.2.1.8 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (ATCC 2105) și subtilizină/EC 3.4.21.62 produsă de <i>Bacillus subtilis</i> (ATCC 2107)	Pui pentru îngrășare
E 1624	Endo-1,3(4)-beta-glucanază/EC 3.2.1.6 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (ATCC 2106)/endo-1,4-beta-xilanază/EC 3.2.1.8 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (IMI SD 135)/și alfa-amilază/EC 3.2.1.1 produsă de <i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (DSM 9553)	Purcei (înțărcați)
E 1625	Endo-1,3(4)-beta-glucanază/EC 3.2.1.6 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (ATCC 2106)/endo-1,4-beta-xilanază/EC 3.2.1.8 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (IMI SD 135), alfa-amilază/EC 3.2.1.1 produsă de <i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (DSM 9553) și poligalacturonază/EC 3.2.1.15 produsă de <i>Aspergillus aculeatus</i> (CBS 589.94)	Purcei (înțărcați)
E 1626	Endo-1,4-beta-xilanază/EC 3.2.1.8 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (ATCC 2105) și subtilizină/EC 3.4.21.62 produsă de <i>Bacillus subtilis</i> (ATCC 2107)	Purcei (înțărcați)
E 1627	Endo-1,3(4)-beta-glucanază/EC 3.2.1.6 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (ATCC 2106) și endo-1,4-beta-xilanază/EC 3.2.1.8 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (ATCC 2105)	Porci pentru îngrășare

Număr de identificare	Aditiv	Specie sau categorie de animale
E 1628	Endo-1,4-beta-xilanază/EC 3.2.1.8 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (ATCC 2105)	Purcei (înțărcați); porci pentru îngrășare; pui pentru îngrășare
E 1629	Endo-1,4-beta-xilanază/EC 3.2.1.8 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (ATCC 2105) și endo-1,3(4)-beta-glucanază/EC 3.2.1.6 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (ATCC 2106)	Pui pentru îngrășare
E 1630	Endo-1,4-beta-xilanază/EC 3.2.1.8 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (ATCC 2105) și subtilizina/EC 3.4.21.62 produsă de <i>Bacillus subtilis</i> (ATCC 2107)	Pui pentru îngrășare
E 1631	Endo-1,3(4)-beta-glucanază/EC 3.2.1.6 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (ATCC 2106) și endo-1,4-beta-xilanază/EC 3.2.1.8 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (IMI SD 135)	Pui pentru îngrășare
E 1632	3-fitază/EC 3.1.3.8 produsă de <i>Trichoderma reesei</i> (CBS 528.94)	Pui pentru îngrășare; purcei (înțărcați); porci pentru îngrășare
E 1633	Endo-1,3(4)-beta-glucanază/EC 3.2.1.6 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (ATCC 2106), endo-1,4-beta-xilanază/EC 3.2.1.8 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (ATCC 2105) și subtilizina/EC 3.4.21.62 produsă de <i>Bacillus subtilis</i> (ATCC 2107)	Pui pentru îngrășare
E 1634	Endo-1,3(4)-beta-glucanază/EC 3.2.1.6 produsă de <i>Aspergillus niger</i> (MUCL 39199)	Pui pentru îngrășare
E 1635	Endo-1,3(4)-beta-glucanază/EC 3.2.1.6 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (ATCC 2106)	Pui pentru îngrășare
E 1636	Endo-1,3(4)-beta-glucanază produsă de <i>Trichoderma reesei</i> (CBS 526.94/EC 3.2.1.6)	Purcei (înțărcați); pui pentru îngrășare
E 1637	Endo-1,4-beta-xilanază produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (ATCC 2105)/EC 3.2.1.8 și endo-1,3(4)-beta-glucanază/EC 3.2.1.6 și alfa-amilază produsă de <i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (DSM 9553)/EC 3.2.1.1; subtilizina produsă de <i>Bacillus subtilis</i> (ATCC 2107)/EC 3.4.21.62 și de poligalacturonază produsă de <i>Aspergillus aculeatus</i> (CBS 589.94)/EC 3.2.1.15	Pui pentru îngrășare

Număr de identificare	Aditiv	Specie sau categorie de animale
E 1638	Endo-1,3(4)-beta-glucanază/EC 3.2.1.6 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (ATCC 2106)/endo-1,4-beta-xilanază/EC 3.2.1.8 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (ATCC 2105) și alfa-amilază/EC 3.2.1.1 produsă de <i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (DSM 9553)	Purcei (înțărcați)
E 1639	3-fitază produsă de <i>Hansenula polymorpha</i> (DSM 15087)	Pui pentru îngrășare; curcani pentru îngrășare; găini ouătoare; purcei; porci pentru îngrășare; scroafe
E 1640	6-fitază produsă de <i>Schizosaccharomyces pombe</i> (ATCC 5233)/EC 3.1.3.26	Pui pentru îngrășare
E 1641	Endo-1,4-beta-xilanază produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (MUCL 39203)/EC 3.2.1.8	Pui pentru îngrășare

Microorganisme

E 1704	<i>Saccharomyces cerevisiae</i> CBS 493.94	Viței
E 1706	<i>Enterococcus faecium</i> DSM 7134, <i>Lactobacillus rhamnosus</i> DSM 7133	Purcei (înțărcați)
E 1709	<i>Enterococcus faecium</i> ATCC 53519, <i>Enterococcus faecium</i> ATCC 55593 (în raport de 1/1)	Pui pentru îngrășare
E 1714	<i>Lactobacillus farciminis</i> CNCM MA 67/AR	Purcei (înțărcați)

Substanțe bine definite din punct de vedere chimic, cu efect similar din punct de vedere biologic la vitamine

3a900	Inozitol	Toate speciile, cu excepția peștilor și a crustaceelor
—	Acizi grași esențiali nesaturați omega-6 (cum ar fi acidul octadecadienoic)	Toate speciile, cu excepția porcilor pentru îngrășare; scroafelor pentru reproducere; scroafelor, în beneficiul purceilor; vacilor pentru reproducere; vacilor de lapte pentru producția de lapte
3a370	Taurină	Toate speciile cu excepția speciilor Canidae, Felidae, Mustelidae și a peștilor carnivori
E 670	Vitamina D ₂	Porcine; purcei; bovine; ovine; viței; ecvidee; alte specii sau categorii de animale, cu excepția păsărilor de curte și a peștilor de acvariu

Uree și derivații acesteia

2.1.2.	Biuret, tehnic pur	Rumegătoare, de la începutul ruminației
--------	--------------------	---

Număr de identificare	Aditiv	Specie sau categorie de animale
2.1.3.	Fosfat de uree, tehnic pur	Rumegătoare, de la începutul ruminației
2.1.4.	Diureidoizobutan, tehnic pur	Rumegătoare, de la începutul ruminației
Substanțe aromatizante și care stimulează pofta de mâncare		
Produse naturale și produse sintetice corespunzătoare		
	Nr. CAS 134-20-3/Antranilat de metil/Nr. Flavis 09.715	Specii aviare
	Nr. CAS 85-91-6/N-metilantranilat de metil/Nr. Flavis 09.781	Specii aviare
	Nr. CAS 93-28-7/Acetate de eugenil/Nr. Flavis 09.020	Păsări de curte și pește
	Nr. CAS 97-53-0/Eugenol/Nr. Flavis 04.003	Pește
	Nr. CAS 107-85-7/3-metilbutilamină/Nr. Flavis 11.001	Găini ouătoare
	Nr. CAS 75-50-3/Trimetilamină/Nr. Flavis 11.009	Găini ouătoare
	Nr. CAS 6627-88-9/4-Alil-2,6-dimetoxifenol/Nr. Flavis 04.051	Pești și păsări de curte
	Nr. CAS 593-81-7/Clorhidrat de trimetilamină/Nr. Flavis 11.024	Găini ouătoare

ANEXA II

Aditivi furajeri menționați la articolul 1 alineatul (2)

Număr de identificare	Aditiv	Specie sau categorie de animale
Enzime		
11	Endo-1,4-beta-glucanază/EC 3.2.1.4/Endo-1,3(4)-beta-glucanază/EC 3.2.1.6 și Endo-1,4-beta-xilanază/EC 3.2.1.8 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (ATCC 74 252)	Găini ouătoare
28	3-fitază/EC 3.1.3.8 produsă de <i>Trichoderma reesei</i> (CBS 528.94)	Găini ouătoare
30	Endo-1,3(4)-beta-glucanază/EC 3.2.1.6/Endo-1,4-beta-xilanază/EC 3.2.1.8 produsă de <i>Penicillium funiculosum</i> (IMI SD 101)	Purcei (înțărcați); rațe pentru îngrășat
37	Endo-1,4-beta-xilanază/EC 3.2.1.8 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (ATCC 2105)/și subtilizină/EC 3.4.21.62 produsă de <i>Bacillus subtilis</i> (ATCC 2107)	Găini ouătoare
51	Endo-1,4-beta-xilanază (EC 3.2.1.8) produsă de <i>Bacillus subtilis</i> (LMG S-15136)	Porci pentru îngrășare
60	Endo-1,4-beta-xilanază/EC 3.2.1.8 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (ATCC 2105) și endo-1,3(4)-beta-glucanază/EC 3.2.1.6 produsă de <i>Trichoderma longibrachiatum</i> (ATCC 2106)	Curcani pentru îngrășare
63	Endo-1,4-beta-xilanază/EC 3.2.1.8 produsă de <i>Trichoderma reesei</i> (CBS 529.94) și endo-1,3(4)-beta-glucanază/EC 3.2.1.6 produsă de <i>Trichoderma reesei</i> (CBS 526.94)	Curcani pentru îngrășare; pui pentru îngrășare
64	Endo-1,3(4)-beta-glucanază/EC 3.2.1.6 produsă de <i>Aspergillus aculeatus</i> (CBS 589.94) și endo-1,4-beta-xilanază/EC 3.2.1.8 produsă de <i>Aspergillus oryzae</i> (DSM 10287)	Pui pentru îngrășare; purcei (înțărcați)
Microorganisme		
15	<i>Enterococcus faecium</i> NCIMB 11181	Pui pentru îngrășare
24	<i>Kluyveromyces marxianus var. lactis</i> K1 BCCM/MUCL 39434	Vaci de lapte
25	<i>Lactobacillus acidophilus</i> DSM 13241	Câini, pisici
Coccidiostatice și alte substanțe medicinale		
E 764	Bromhidrat de halofuginonă 6g/kg (Stenorol)	Puicuțe pentru ouat
E 766	Salinomycin sodiu 120 g/kg (Sacox 120) (titularul autorizației: Huvepharma NV)	Iepuri pentru îngrășare
E 766	Salinomycin sodiu 120 g/kg (Salinomax 120G) (titularul autorizației: Zoetis Belgium SA)	Pui pentru îngrășare

REGULAMENTUL DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) 2017/1146 AL COMISIEI**din 28 iunie 2017****de reinstituire a unei taxe antidumping definitive asupra importurilor de accesorii turnate filetate pentru tuburi și țevi, din fontă maleabilă, originare din Republica Populară Chineză și fabricate de Jinan Meide Castings Co., Ltd**

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) 2016/1036 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping din partea țărilor care nu sunt membre ale Uniunii Europene ⁽¹⁾ (denumit în continuare „regulamentul de bază”), în special articolul 9 alineatul (4),

întrucât:

1. PROCEDURA

- (1) Prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 430/2013 ⁽²⁾ (denumit în continuare „regulamentul în litigiu”), Consiliul a instituit o taxă antidumping definitivă cu niveluri cuprinse între 14,9 % și 57,8 % asupra importurilor de accesorii turnate filetate pentru tuburi și țevi, din fontă maleabilă, încadrate în prezent la codurile NC ex 7307 19 10 (cod TARIC 7307 19 10 10) și originare din Republica Populară Chineză și din Thailanda. Componentele de fittinguri de compresie care utilizează filetaje metrice conforme cu standardul ISO DIN 13 și cutiile de joncțiune circulare filetate din fontă maleabilă fără capac nu sunt supuse taxei în cauză.

Hotărârea Tribunalului Uniunii Europene

- (2) La 12 iunie 2013, un producător-exportator cooperant din China, Jinan Meide Castings Co., Ltd (denumit în continuare „Jinan Meide” sau „solicitantul”), a depus la Tribunalul Uniunii Europene (denumit în continuare „Tribunalul”) o cerere prin care urmărea să obțină anularea regulamentului în litigiu în măsura în care acesta se aplică solicitantului ⁽³⁾.
- (3) În hotărârea din 30 iunie 2016, Tribunalul a constatat că dreptul la apărare al Jinan Meide a fost încălcat prin respingerea cererii sale de comunicare a calculelor valorii normale folosind datele confidențiale ale unui producător dintr-o țară analogă. Jinan Meide obținuse o autorizație exclusivă de la producătorul din țara analogă care renunța la confidențialitatea datelor sale. În special, Tribunalul a constatat că Comisia a săvârșit o eroare atunci când s-a bazat pe necesitatea de a respecta principiul egalității de tratament pentru a respinge cererea de comunicare în cauză. Tribunalul a susținut că nu se poate exclude faptul că, în cazul în care cererea ar fi fost acceptată, rezultatul anchetei ar fi putut fi diferit. Prin urmare, Tribunalul a anulat regulamentul în litigiu, în măsura în care acesta a instituit o taxă antidumping definitivă asupra importurilor de accesorii turnate filetate pentru tuburi și țevi, din fontă maleabilă, fabricate de Jinan Meide.

2. PUNEREA ÎN APLICARE A HOTĂRÂRII TRIBUNALULUI

- (4) În conformitate cu articolul 266 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, instituțiile Uniunii sunt obligate să respecte hotărârea Tribunalului din 30 iunie 2016.

⁽¹⁾ JO L 176, 30.6.2016, p. 21.

⁽²⁾ Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 430/2013 al Consiliului din 13 mai 2013 de instituire a unei taxe antidumping definitive și de stabilire a percepției cu titlu definitiv a taxei provizorii instituite la importurile de accesorii turnate filetate pentru tuburi și țevi, din fontă maleabilă, originare din Republica Populară Chineză și din Thailanda și de închidere a procedurii în ceea ce privește Indonezia (JO L 129, 13.5.2013, p. 1).

⁽³⁾ Cauza T-424/13, Jinan Meide Castings Co., Ltd/Consiliul.

- (5) În hotărârea pronunțată în cauza T-2/95 ⁽¹⁾ (denumită în continuare „cauza IPS”), Tribunalul a recunoscut faptul că, în cazul în care o procedură cuprinde mai multe etape administrative, anularea uneia dintre aceste etape nu atrage după sine anularea întregii proceduri. Procedura antidumping este un exemplu de astfel de procedură care cuprinde mai multe etape. Prin urmare, anularea regulamentului în litigiu în ceea ce privește o parte nu atrage după sine anularea întregii proceduri anterioare adoptării regulamentului în cauză. Instituțiile UE au posibilitatea de a remedia aspectele regulamentului în litigiu care au dus la anularea sa, lăsând în același timp nemodificate părțile necontestate care nu sunt afectate de hotărârea Tribunalului – astfel cum a considerat Curtea de Justiție în cauza C-458/98 P ⁽²⁾.
- (6) Ar trebui remarcat faptul că, exceptând constatarea potrivit căreia Comisia a săvârșit o eroare atunci când s-a bazat pe necesitatea de a respecta principiul egalității de tratament pentru a respinge cererea de comunicare prezentată de Jinan Meide, toate celelalte constatări efectuate în cadrul regulamentului în litigiu care nu au fost contestate în termenele stabilite în acest sens sau care au fost contestate, dar au fost respinse de hotărârile Tribunalului, sau care nu au fost examinate de Tribunal și, ca atare, nu au dus la anularea regulamentului în litigiu, rămân valabile.
- (7) În urma hotărârii Tribunalului din 30 iunie 2016, Comisia a publicat un aviz ⁽³⁾ privind redeschiderea parțială a anchetei antidumping privind importurile de accesorii turnate filetate pentru tuburi și țevi, din fontă maleabilă, originare din Republica Populară Chineză. Domeniul de aplicare al redeschiderii a fost limitat la punerea în aplicare a hotărârii pronunțate de Tribunal în ceea ce privește Jinan Meide.
- (8) Comisia a informat în mod oficial Jinan Meide, reprezentanții țării exportatoare și industria din Uniune în legătură cu redeschiderea parțială a anchetei. Părțile interesate au avut posibilitatea de a-și face cunoscute opiniile în scris și de a solicita o audiere în termenul stabilit în aviz.
- (9) În urma primelor observații primite, toate celelalte părți interesate cunoscute a fi interesate din ancheta inițială au fost contactate și au avut posibilitatea de a-și face cunoscute opiniile în scris și de a solicita o audiere.
- (10) Toate părțile interesate care au solicitat acest lucru au avut posibilitatea de a fi audiate de serviciile Comisiei și/sau de consilierul-auditor.

2.1. Observațiile părților interesate

- (11) Comisia a primit observații privind diverse aspecte ale anchetei de la Jinan Meide, de la alți producători-exportatori din China, de la un producător-exportator din Thailanda, de la cinci producători din Uniune și de la opt importatori neafiliați.

2.1.1. Observații privind redeschiderea

- (12) Jinan Meide a susținut că nelegalitatea săvârșită de instituțiile Uniunii care a dus la anularea regulamentului în litigiu nu poate fi remediată și că procedura ar trebui încheiată, fără reinstituirea vreunei taxe antidumping asupra Jinan Meide.
- (13) Astfel cum se menționează mai sus în considerentul 4, în cauza IPS, Tribunalul a recunoscut faptul că, în cazul în care o procedură cuprinde mai multe etape administrative, cum ar fi într-o procedură antidumping, anularea uneia dintre aceste etape nu atrage după sine anularea întregii proceduri. Întrucât instituțiile Uniunii sunt obligate să respecte hotărârea Tribunalului, acestea au posibilitatea de a remedia aspectele regulamentului în litigiu care au dus la anularea acestuia, lăsând în același timp neschimbate părțile necontestate. Prin urmare, argumentul a fost respins.
- (14) Un importator neafiliat a susținut că nu este posibilă, din punct de vedere procedural, redeschiderea unei anchete care fusese încheiată anterior, întrucât aceasta ar fi urmată de erori substanțiale, precum acceptarea de noi informații după închiderea unui caz, discriminarea față de toate celelalte părți ale anchetei ale căror marje de dumping ar fi diferite în cazul în care marja de dumping a Jinan Meide ar fi modificată și încălcarea dreptului UE și al OMC, în sensul că măsurile antidumping nu se pot aplica retroactiv.

⁽¹⁾ Cauza T-2/95, Industrie des poudres sphériques (IPS)/Consiliu [1998] ECR II-3939.

⁽²⁾ Cauza C-458/98 P, Industrie des poudres sphériques (IPS)/Consiliu, [2000] ECR I-08147.

⁽³⁾ JO C 398, 28.10.2016, p. 57.

- (15) Importatorul a susținut, de asemenea, că regulamentul de bază nu pare să permită o redeschidere.
- (16) Aceeași parte interesată a mai afirmat că Comisia nu este autorizată să ia măsuri pentru punerea în aplicare a unei hotărâri a Tribunalului în ceea ce privește un regulament al Consiliului, întrucât Comisia nu a fost pârâta în cauza T-424/13. Aceasta a susținut faptul că Comisia trebuie să primească instrucțiuni oficiale de la Consiliu în vederea inițierii unei redeschideri.
- (17) Din hotărârea pronunțată în cauzele conexe C-283/14 și C-284/14 ⁽¹⁾, reiese în mod clar că instituțiile UE pot redeschide o anchetă antidumping în vederea remedierii neregulilor constatate de instanțele europene, deși regulamentul de bază nu cuprinde dispoziții exprese pentru această situație. În realitate, instituțiile UE sunt obligate să ia măsurile necesare pentru a remedia nelegalitățile. În acest caz, în calitate de autoritate responsabilă cu ancheta, Comisia a redeschis ancheta în vederea punerii în aplicare a hotărârii Curții. Redeschiderea anchetei în cauză urmează procedurile judiciare impuse de regulamentul de bază, care prevăd adoptarea de către Comisie, după consultarea statelor membre, în temeiul procedurii de examinare menționate la articolul 15 alineatul (3) din regulamentul de bază. Prin urmare, argumentele au fost respinse.
- (18) Un importator a afirmat că este neclar în ce măsură poate avea loc o redeschidere în temeiul dispozițiilor regulamentului de bază actual, întrucât este evident că Comisia a intenționat să continue ancheta ca și cum ar fi avut loc în trecut, atunci când Regulamentul (CE) nr. 1225/2009 al Consiliului ⁽²⁾ era încă în vigoare.
- (19) Legislația aplicabilă noii anchetei este Regulamentul (CE) nr. 1225/2009, care a reprezentat dreptul material la data adoptării regulamentului anulat de Tribunal. În orice caz, Regulamentul (UE) 2016/1036 este o codificare a Regulamentului (CE) nr. 1225/2009 și a modificărilor sale. Prin urmare, argumentul a fost respins.
- (20) Un producător-exportator din Thailanda a susținut că Comisia trebuie să reinstitue taxa de 40,8 % asupra Jinan Meide fără modificări, întrucât Tribunalul nu a identificat erori în cadrul vreunei constatări materiale, ci numai o neregulă procedurală. Acesta a susținut, de asemenea, că orice reexaminare substanțială poate să abordeze numai calculul valorii normale pentru Jinan Meide și toate celelalte constatări din regulamentul în litigiu ar trebui să rămână valabile, întrucât nu au existat indicii în hotărârea Tribunalului care să arate că remediarea neregulii procedurale ar trebui să ducă la modificări substanțiale ale calculului valorii normale pentru Jinan Meide.
- (21) În hotărârea care a dus la prezenta redeschidere, Tribunalul a susținut că nu se poate exclude faptul că rezultatul anchetei ar fi fost diferit, în cazul în care cererea de comunicare a datelor confidențiale ale producătorului din țara analogă ar fi fost acceptată. Ca atare, redeschiderea trebuie să examineze posibilul impact asupra conținutului anchetei. Prin urmare, argumentul a fost respins.
- (22) Un importator neafiliat a susținut că industria din Uniune nu a prezentat observații privind redeschiderea, ceea ce se presupune că înseamnă că nu există interes din partea Uniunii de a efectua această anchetă redeschisă.
- (23) Neprezentarea observațiilor din partea unui anumit tip de operator nu poate duce, în sine, la concluzii privind conținutul unei anchete. În orice caz, cinci producători din Uniune i-au solicitat Comisiei să reinstitue de urgență taxa antidumping asupra societății Jinan Meide și chiar să înregistreze importurile pentru o potențială percepere retroactivă a taxelor, în vederea limitării prejudiciului pe care situația actuală îl aduce producătorilor din Uniune. Prin urmare, argumentul a fost respins.

2.1.2. Observații privind calculul valorii normale

- (24) Jinan Meide a susținut că ar trebui să primească acces complet la toate informațiile prezentate de producătorul din țara analogă și să i se acorde timp suficient pentru a prezenta observații. Toate informațiile respective au fost puse la dispoziția Jinan Meide, iar Jinan Meide a avut timp suficient pentru a prezenta observații într-o perioadă de timp care a depășit termenul prevăzut în regulamentul de bază, inclusiv mai multe audieri cu echipa responsabilă cu cazul și cu consilierul-auditor. În urma comunicării informațiilor confidențiale și a calculelor dumpingului, Jinan Meide a prezentat, de asemenea, observații în afara termenelor limită prevăzute pentru scopul respectiv, care au fost, totuși, luate în considerare.

⁽¹⁾ Hotărârea din 28 ianuarie 2016, cauzele conexe C-283/14 și C-284/14, *Grünwald Logistik Service GmbH*, punctul 52.

⁽²⁾ Regulamentul (CE) nr. 1225/2009 al Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Europene (JO L 343, 22.12.2009, p. 51).

- (25) Jinan Meide a susținut că nu ar trebui efectuată o verificare referitoare la operațiunile comerciale normale, întrucât producătorul din țara analogă nu a fost în măsură să furnizeze un cost de producție fiabil per tip de produs similar. Un importator a sprijinit acest argument, întrucât o repartizare a cheltuielilor pe baza cifrei de afaceri se sprijină pe ipoteza că se generează aceeași marjă de profit pentru toate tipurile de produse, ceea ce se presupune că este nefiabil.
- (26) Cu toate acestea, Comisia efectuează în mod constant verificarea referitoare la operațiunile comerciale normale în cadrul anchetelor sale. Concret, articolul 2 alineatul (5) din regulamentul de bază se referă în mod specific la astfel de situații menționate de Jinan Meide și prevede că, în absența unei metode mai potrivite, se preferă un sistem de repartizare a cheltuielilor bazat pe cifra de afaceri. În acest sens, se precizează că repartizarea cheltuielilor a fost realizată pe baza cifrei de afaceri și că nu a fost propusă o metodă mai adecvată de vreuna dintre părțile interesate. Prin urmare, decizia de repartizare a cheltuielilor pe baza cifrei de afaceri și de a efectua o verificare referitoare la operațiunile comerciale normale a fost menținută.
- (27) Jinan Meide a solicitat ca tipurile de produse care sunt vândute de producătorul din țara analogă în cantități mai mici de 200 kg să nu fie luate în considerare la calculul valorii normale, întrucât se presupune că prețurile unor astfel de tipuri de produse nu sunt fiabile. Se precizează faptul că, în timpul anchetei inițiale, Jinan Meide a solicitat ca testul reprezentativității de 5 % să nu fie efectuat când este stabilită o valoare normală într-o țară analogă, iar cererea în cauză a fost acceptată de Comisie la momentul respectiv. Cererea de a exclude vânzările tipurilor de produse vândute în cantități mai mici de 200 kg este respinsă, întrucât prețurile de vânzare ale tipurilor de produs similar vândute în cantități mai mici de 200 kg nu pot fi considerate nefiabile, deoarece au fost verificate și s-a stabilit că sunt la fel de fiabile ca oricare alte prețuri de vânzare.
- (28) Un importator a sprijinit argumentul prezentat de Jinan Meide, întrucât se presupune că volatilitatea prețurilor pentru tipurile de produse de circulație lentă este ridicată. Acest lucru ar însemna că tipurile de produse ar putea avea o structură a calității și a costurilor foarte asemănătoare, însă ar putea fi vândute la prețuri foarte diferite. Cu toate acestea, Comisia a stabilit că, în ceea ce privește producătorul din țara analogă, volatilitatea prețurilor este ridicată pentru toate tipurile de produse, inclusiv pentru cele mai bine vândute. Așadar, presupusa volatilitate ridicată a prețurilor nu poate fi folosită drept argument pentru a exclude tipurile de produse de circulație lentă din calcularea dumpingului. Prin urmare, argumentul a fost respins.
- (29) Jinan Meide a susținut, de asemenea, că, întrucât Comisia a repartizat cheltuielile producătorului din țara analogă pe baza cifrei de afaceri, valoarea normală nu ar trebui să fie calculată dacă tipurile comparabile ale produsului similar din țara analogă s-au vândut în cantități mai mici de 200 kg și că valoarea normală ar trebui să fie stabilită în astfel de situații pe baza prețurilor altor tipuri similare, vândute în cantități mai mari. Această afirmație a fost, de asemenea, respinsă, deoarece repartizarea cheltuielilor totale pe baza cifrei de afaceri este în conformitate cu articolul 2 alineatul (5) din regulamentul de bază, iar argumentele aduse de Jinan Meide nu au fost suficiente pentru a justifica o metodologie diferită în acest caz specific.

2.1.3. Observații privind comparația dintre valoarea normală și prețul de export

- (30) Jinan Meide a prezentat argumente referitoare la ajustările datelor producătorului din țara analogă privind costurile de credit, cheltuielile de ambalare, etapa comercială, comisioanele bancare, transportul intern, notele de credit, impozitele indirecte, asistența tehnică, utilizarea de materii prime diferite și productivitatea diferită a muncii.
- (31) Comisia a acceptat argumentul privind transportul intern și costurile de credit ca fiind legat de un singur client al producătorului din țara analogă, astfel încât s-au efectuat ajustările corespunzătoare în calcularea dumpingului pentru Jinan Meide.
- (32) În ceea ce privește argumentele referitoare la diferența de productivitate a muncii și utilizarea unor materii prime diferite, Jinan Meide a afirmat că productivitatea mai scăzută per lucrător și utilizarea unor materii prime diferite au dus la o creștere moderată a cheltuielilor producătorului din țara analogă în comparație cu cele ale Jinan Meide. În acest sens, trebuie menționat că, deși este posibil să existe diferențe de eficiență sau de productivitate între societăți, principiul călăuzitor privind calculele antidumping este asigurarea comparabilității între prețurile de export și valoarea normală, ceea ce nu înseamnă că circumstanțele unui producător din țara analogă trebuie să fie întru totul similare cu circumstanțele unui exportator dintr-o țară fără economie de piață. Într-adevăr, ajustările sunt justificate numai de diferențele privind factorii care influențează prețurile și comparabilitatea prețurilor între un producător din țara analogă și un exportator dintr-o țară fără economie de piață.
- (33) S-a considerat că celelalte argumente nu au fost sprijinite de elementele de probă colectate la fața locului și prezente la dosar, astfel încât au fost respinse.

2.2. Alte aspecte relevante

- (34) În cursul elaborării comunicării finale pentru Jinan Meide, Comisia a identificat o eroare materială referitoare la ajustarea privind impozitele indirecte în calcularea dumpingului pentru Jinan Meide. Spre deosebire de ceea ce a stipulat Comisia în textul regulamentelor provizoriu ⁽¹⁾ și definitiv ⁽²⁾, din cauza unei erori materiale, ajustarea privind impozitele indirecte nu a fost efectuată la data comunicării finale către Jinan Meide, deși s-a realizat în etapa provizorie. Din motive administrative, eroarea în cauză a fost corectată.

2.3. Comunicarea informațiilor

- (35) La 12 aprilie 2017, Comisia a informat toate părțile interesate cu privire la constatările de mai sus, pe baza cărora s-a intenționat să se propună reinstituirea taxei antidumping asupra importurilor de accesorii turnate filetate pentru tuburi și țevi, din fontă maleabilă, cu excepția componentelor de fittinguri de compresie care utilizează filetaje metrice conforme cu standardul ISO DIN 13 și a cutiilor de joncțiune circulare filetate din fontă maleabilă fără capac, provenind de la Jinan Meide, pe baza datelor colectate și transmise în legătură cu ancheta inițială.
- (36) Jinan Meide și trei importatori neafiliați au susținut faptul că Comisia nu poate corecta eroarea materială (referitoare la ajustarea privind impozitele indirecte în calculul marjei sale de dumping) în cadrul prezentei redeschideri, întrucât eroarea materială nu a avut legătură cu punerea în aplicare a hotărârii Tribunalului. De asemenea, Jinan Meide a solicitat și a obținut o audiere cu consilierul-auditor. Doi importatori neafiliați au afirmat că Comisia nu poate pune producătorul-exportator într-o situație mai nefavorabilă decât cea în care s-a aflat inițial.
- (37) Jinan Meide a reiterat afirmația potrivit căreia Comisia ar trebui să considere tipurile de produse în cazul cărora volumul vânzărilor din țara analogă a fost mai mic de 200 kg ca tipuri de produse care sunt corespunzătoare parțial sau care nu sunt corespunzătoare și că nu se poate baza pe costuri nefiabile pentru a exclude vânzările din determinarea valorii normale.
- (38) Jinan Meide a contestat decizia Comisiei de respingere a cererilor sale de ajustări privind etapa comercială, cheltuielile de ambalare, costurile de credit, costurile de asigurare naționale și diferențele în rândul materiilor prime și al productivității.
- (39) Jinan Meide a afirmat că nu ar trebui să îi fie impusă nicio taxă ca urmare a presupuselor încălcări procedurale și a altor nereguli în cadrul acestor proceduri. În acest context, societatea a susținut că o eroare în comunicarea de la 23 decembrie 2016 a pus sub semnul întrebării dacă versiunea confidențială a calculului efectuat în etapa definitivă a anchetei inițiale a fost comunicată de Comisie, afirmând că respectiva comunicare nu a explicat presupusele diferențe față de calculul efectuat în cadrul anchetei inițiale. De asemenea, a afirmat că Comisia a refuzat să comunice anumite elemente, în pofida cererilor repetate ale Jinan Meide. Societatea a mai precizat că cererile efectuate în cauza T-424/13, care însă nu au fost abordate de către Tribunal, rămân valabile și vor continua să afecteze măsurile în cazul în care acestea ar fi reinstituite.
- (40) Comisia reamintește că, în cursul elaborării comunicării finale pentru Jinan Meide, aceasta a identificat o eroare materială referitoare la ajustarea privind impozitele indirecte în calcularea dumpingului pentru Jinan Meide. Din motive administrative, Comisia a propus corectarea erorii în cauză în etapa respectivă și a comunicat în mod adecvat această propunere tuturor părților interesate.
- (41) Având în vedere toate argumentele prezentate, Comisia a decis să accepte cererea formulată de Jinan Meide și să nu corecteze eroarea materială. Pe baza avizului consilierului-auditor, Comisia a considerat că nu există o interdicție generală a *reformatio in peius* privind redeschiderea cazurilor de apărare comercială – și anume, o parte interesată care face obiectul unei redeschideri a cazurilor de apărare comercială poate fi pusă într-o poziție mai puțin favorabilă decât cea în care se afla înainte să aibă loc redeschiderea. Cu toate acestea, Comisia a concluzionat că, în acest caz specific, domeniul de aplicare al redeschiderii ar trebui să se limiteze la comunicarea datelor din țara analogă, la primirea observațiilor de la părțile interesate și, dacă este cazul, la revizuirea taxei în consecință. Întrucât eroarea de calcul în ceea ce privește rambursarea TVA pentru vânzările la export, în special rata de rambursare a TVA, nu este legată de datele obținute de la producătorul din țara analogă, se consideră că o astfel de corecție nu intră în domeniul de aplicare al anchetei redeschise.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1071/2012 al Comisiei din 14 noiembrie 2012 de instituire a unei taxe antidumping provizorii la importurile de accesorii turnate filetate pentru tuburi și țevi, din fontă maleabilă, originare din Republica Populară Chineză și din Thailanda (JO L 318, 15.11.2012, p. 10), considerentul 67.

⁽²⁾ A se vedea considerentul 19 care confirmă considerentul 67 din regulamentul provizoriu.

- (42) La 29 mai 2017, Comisia a trimis documentul de comunicare a constatărilor suplimentare, prin care a informat părțile interesate cu privire la decizia de a nu corecta eroarea materială menționată în considerentul 34. Comisia a primit observații doar de la un importator, care a reiterat faptul că nu este în măsură să prezinte observații privind ajustările din cauza comunicării limitate a constatărilor către importatori. În consecință, în absența unor argumente contrare, constatările referitoare la ajustări sunt confirmate.
- (43) În ceea ce privește tipurile de produse vândute în cantități mai mici de 200 kg, Jinan Meide a făcut trimitere la opinia avocatului general în cauza Goldstar ⁽¹⁾, potrivit căreia „argumentul [...] că trebuie să existe un volum suficient de vânzări în termeni absoluți pe piața internă pentru ca prețurile de pe piața internă să fie comparabile provine din faptul că prețurile de pe piața internă pot varia de la un punct de vânzare la altul. În plus, prețurile pot varia în cursul unei singure perioade de referință” și (că) „pentru a fi reprezentativă, acea medie ponderată trebuie să se bazeze pe un număr minim de vânzări”.
- (44) În această privință, se remarcă faptul că avocatul general a continuat prezentarea concluziilor sale în următorul paragraf, afirmând că aceasta „nu înseamnă, totuși, că instituțiile comunitare ar trebui să aplice, de asemenea, un prag absolut pe lângă pragul relativ menționat anterior, sub care vânzările nu ar trebui luate în considerare, stabilit la 5 % și calculat pentru fiecare model. Stabilirea unui prag absolut minim este în general lipsită de sens, întrucât valoarea unei cifre absolute depinde prea mult de natura produsului.” Astfel, concluziile avocatului general confirmă faptul că, într-adevăr, nu este necesară aplicarea unui prag minim absolut, precum pragul absolut de 200 kg la care a făcut referire Jinan Meide.
- (45) În ceea ce privește fluctuațiile prețurilor, astfel cum se menționează în considerentul 28 de mai sus, acestea au afectat toate tipurile de produse și nu doar tipurile de produse vândute în cantități mai mici de 200 kg
- (46) Un importator neafiliat a sprijinit afirmația Jinan Meide cu privire la reprezentativitatea produselor cu o cifră de afaceri scăzută și a reiterat observațiile sale în privința respectivă. Acesta a dat o declarație generală potrivit căreia poziția Comisiei contrazice experiența generală de piață. Declarația Comisiei se bazează pe datele obținute de la producătorul din țara analogă. Întrucât nu s-au prezentat alte temeuri în sprijinul acestui argument și având în vedere considerentele 28 și 42 și următoarele, argumentul a fost, prin urmare, respins.
- (47) În ceea ce privește argumentul privind costurile nefabile, Jinan Meide a afirmat că Comisia a recurs în cele din urmă la setul inițial de date prezentate referitoare la cheltuieli, chiar dacă se presupune că aceasta a considerat inițial că setul în cauză nu respectă standardele. Acest argument nu este sprijinit de faptele constatate de anchetă. Într-adevăr, Comisia nu a considerat niciodată că setul inițial de date referitoare la cheltuieli nu este în conformitate cu standardele. Prin urmare, nu este corect să nu fie luate deloc în considerare cheltuielile raportate de către producătorul din țara analogă, astfel cum a solicitat Jinan Meide.
- (48) Un importator neafiliat a reiterat observația sa potrivit căreia o repartizare a cheltuielilor pe baza cifrei de afaceri se sprijină pe ipoteza că se generează aceeași marjă de profit pentru toate tipurile de produse, ceea ce se presupune că ar contrazice logica observată de pe piață. Afirmația în cauză nu a fost susținută cu elemente de probă. Astfel cum se menționează în considerentul 26 de mai sus, în conformitate cu regulamentul de bază, în absența unei metode mai adecvate, se preferă un sistem de repartizare a cheltuielilor bazat pe cifra de afaceri. Cheltuielile au fost repartizate pe baza cifrei de afaceri și nu a fost propusă o metodă mai adecvată de oricare dintre părțile interesate. Prin urmare, argumentul a fost respins.
- (49) În ceea ce privește ajustarea în funcție de etapa comercială, Jinan Meide a reiterat afirmația sa potrivit căreia, atunci când se stabilește dacă o ajustare în funcție de etapa comercială este justificată, este suficient să se stabilească o diferență privind prețurile medii pentru diferite categorii de clienți. Cu toate acestea, articolul 2 alineatul (10) litera (d) punctul (i) din regulamentul de bază solicită existența „unor diferențe constante și nete în funcțiile și prețurile practicate de comercianți corespunzătoare diferitelor etape comerciale.” Așadar, o simplă comparare a prețurilor medii nu este considerată a fi suficientă pentru stabilirea unei asemenea diferențe constante și nete la nivelul prețurilor. Dimpotrivă, o analiză a informațiilor din dosar arată că se regăsesc toate tipurile de clienți în toate segmentele intervalului de preț.
- (50) Un importator neafiliat a afirmat că Comisia ar trebui să realizeze o ajustare în funcție de etapa comercială, însă, din cauza lipsei de acces la date, nu a putut prezenta observații suplimentare. Acesta a susținut, de asemenea, că din cauza lipsei de acces la calculul marjei de dumping, nu poate prezenta observații suplimentare. În acest sens, se reamintește faptul că Comisia are obligația de a proteja informațiile confidențiale pe care le-a primit de la părțile interesate. Cu toate acestea, toate informațiile neconfidențiale prezentate se află la dispoziția părților interesate, care sunt invitate să prezinte observații. Comisia remarcă, totuși, că, astfel cum se menționează în

(¹) Concluziile avocatului general în cauza C-105/90 Goldstar Co. Ltd/Consiliul Comunităților Europene, I-704, punctul 11.

considerentul 49 de mai sus, informațiile depuse la dosar au arătat că, în acest caz, nu au existat diferențe constante și nete privind prețurile percepute de la diferite categorii de clienți. Prin urmare, o ajustare în funcție de etapa comercială nu ar fi adecvată.

- (51) În ceea ce privește ajustarea pentru costurile de credit, a fost efectuată o deducere pe baza informațiilor din documentația comercială, atât privind prețul de export, cât și valoarea normală. Jinan Meide a susținut că ajustarea pentru costurile de credit în ceea ce privește valoarea normală ar trebui realizată pe baza numărului real de zile aflate între emiterea facturii și plată, întrucât se presupune că Comisia a efectuat o deducere pentru costurile de credit privind vânzările la export, chiar dacă nu s-a stabilit un termen de plată în documentația comercială. S-a constatat că această afirmație nu a fost sprijinită de elementele de probă depuse la dosarul anchetei. De asemenea, nici Jinan Meide nu a fost în măsură să furnizeze elemente de probă în sprijinul afirmației sale. S-a mai stabilit că atât în ceea ce privește valoarea normală, cât și prețul de export, plata efectivă a fost adesea efectuată după termenul de plată indicat în documentația comercială. Prin urmare, calcularea ajustării pentru costurile de credit pe baza datei plății efective în ceea ce privește valoarea normală și pe baza informațiilor cuprinse în documentația comercială în ceea ce privește prețul de export nu ar duce la o comparație echitabilă. Astfel, Comisia și-a menținut abordarea, care constă în stabilirea ajustării pentru costurile de credit pe baza informațiilor cuprinse în documentația comercială, atât în ceea ce privește valoarea normală, cât și prețul de export.
- (52) În ceea ce privește ajustarea pentru cheltuielile de ambalare, Jinan Meide a reiterat afirmația sa potrivit căreia repartizarea cheltuielilor de ambalare a fost incorectă și ajustarea care a rezultat a fost foarte scăzută și nerezonabilă. Cu toate acestea, nu și-a susținut în continuare argumentul, și anume motivul pentru care ajustarea rezultată a fost nerezonabil de scăzută. Prin urmare, Comisia și-a menținut metodologia privind ajustarea pentru cheltuielile de ambalare.
- (53) În cele din urmă, Comisia respinge argumentele Jinan Meide referitoare la încălcări procedurale și la alte nereguli în cadrul acestor proceduri. Comisia a respectat toate principiile și toate etapele procedurale. Comisia a redeschis ancheta, a comunicat datele din țara analogă, astfel cum a fost necesar pentru punerea în aplicare a hotărârii Tribunalului, și a revizuit nivelul taxei pentru Jinan Meide în consecință. În toate etapele anchetei, părțile interesate au avut posibilitatea de a-și prezenta observațiile și de a fi audiate în cadrul unei audieri. De altfel, pe parcursul întregii proceduri, Comisia a fost transparentă și activă, organizând reuniuni la solicitarea Jinan Meide pentru clarificări și audieri. Comisia a clarificat problema tehnică legată de un fișier Excel eronat cu calculele care au dus la neconcordanțele menționate de Jinan Meide. În orice caz, eroarea în cauză nu a afectat marja de dumping și a fost corectată prompt. Comisia a comunicat toate informațiile confidențiale solicitantului Jinan Meide, inclusiv dosarul confidențial cu cifrele utilizate pentru marja de dumping în 2013. În ceea ce privește argumentele invocate în fața Tribunalului, care însă nu au fost abordate de hotărâre, Comisia contestă toate pretensele nelegalități invocate de Jinan Meide. Comisia și-a îndeplinit obligația de a pune în aplicare hotărârea Tribunalului prin abordarea nelegalităților constatate de acesta. Astfel, Comisia nu identifică încălcările procedurale menționate de Jinan Meide și reafirmă că a respectat toate principiile și cerințele procedurale, permițându-i solicitantului Jinan Meide (și altor părți interesate) să își exercite drepturile procedurale pe tot parcursul anchetei.
- (54) De asemenea, Jinan Meide a reiterat argumentele referitoare la diferența privind productivitatea muncii și utilizarea unor materii prime diferite, fără a oferi alte argumente sau elemente de probă în acest sens. Această poziție a fost sprijinită de un importator neafiliat. Argumentele în cauză sunt abordate în considerentul 32 de mai sus.
- (55) Un importator neafiliat a reiterat argumentul său potrivit căruia redeschiderea, ca atare, nu este compatibilă cu dispozițiile regulamentului de bază. Astfel cum se menționează în considerentul 17, din hotărârea în cauzele conexe C-283/14 și C-284/14 ⁽¹⁾, reiese în mod clar că instituțiile UE pot redeschide o anchetă antidumping în vederea remedierii neregulilor constatate de instanțele europene, deși regulamentul de bază nu cuprinde dispoziții exprese pentru această situație. În realitate, instituțiile Uniunii sunt obligate să ia măsurile necesare pentru a remedia nelegalitățile. Prin urmare, argumentul a fost respins.
- (56) Un alt importator neafiliat a subliniat efectele negative ale taxelor antidumping (din cauza impactului asupra rentabilității și a cifrei de afaceri, precum și a noilor condiții de piață, și anume noi prețuri, noi furnizori). Astfel cum s-a stabilit în considerentul 41 de mai sus, domeniul de aplicare al prezentei redeschideri s-a limitat la punerea în aplicare a hotărârii Tribunalului în ceea ce privește Jinan Meide, și anume comunicarea informațiilor confidențiale ale producătorului din țara analogă către Jinan Meide. Prin urmare, argumentul a fost respins.

⁽¹⁾ Hotărârea din 28 ianuarie 2016, cauzele conexe C-283/14 și C-284/14, *Grünwald Logistik Service GmbH*, ECLI:EU:C:2016:57, punctul 52.

- (57) Un importator neafiliat a susținut că modificarea (o presupusă creștere a) nivelului taxei necesită o reevaluare a impactului taxei asupra importatorilor și a utilizatorilor. Cu toate acestea, astfel cum s-a menționat în considerentul 41, Comisia nu a corectat eroarea materială în ceea ce privește rambursarea TVA, întrucât a fost considerată a fi în afara domeniului de aplicare al anchetei redeschise. Prin urmare, argumentul a fost respins.
- (58) Aceeași parte a susținut, de asemenea, că Comisia ar trebui să efectueze o reexaminare intermediară, întrucât ancheta inițială a avut loc cu peste cinci ani în urmă. Domeniul de aplicare al redeschiderii a fost clar definit în avizul de redeschidere ⁽¹⁾. Redeschiderea și reexaminarea intermediară sunt instrumente cu scopuri diferite. Pe de-o parte, scopul redeschiderii a fost acela de a pune în aplicare hotărârea Tribunalului în ceea ce privește Jinan Meide. Pe de altă parte, reexaminările intermediare sunt instrumente cu condiții juridice clar definite, utilizate în special pentru revizuirea măsurilor în vigoare datorită unor circumstanțe modificate și de durată. Prin urmare, argumentul a fost respins.
- (59) În cele din urmă, o parte a susținut că Comisia ar fi trebuit să analizeze argumentele invocate în cadrul procedurii judiciare, chiar dacă acestea nu au fost abordate de Tribunal, în vederea prevenirii altor litigii. Comisia semnalează că domeniul de aplicare al prezentei redeschideri s-a limitat la punerea în aplicare a hotărârii Tribunalului în ceea ce privește Jinan Meide, și anume comunicarea informațiilor confidențiale ale producătorului din țara analogă către Jinan Meide. Prin urmare, argumentul a fost respins.

2.4. Concluzii

- (60) Comparația prețului de export mediu ponderat cu valoarea normală medie ponderată recalculată per tip de produs franco fabrică a demonstrat existența dumpingului. Marja de dumping stabilită, exprimată ca procent din prețul de import CIF frontiera Uniunii, înainte de vămuire, a fost de 39,2 %.
- (61) Comisia a luat în considerare observațiile prezentate de părți și a concluzionat că punerea în aplicare a hotărârii Tribunalului ar trebui să ia forma unei noi comunicări către Jinan Meide a comunicării finale din 15 martie 2013, cu informații suplimentare privind calculul valorii normale folosind datele confidențiale ale producătorului din țara analogă. În urma noii comunicări, Comisia a primit și a luat în considerare observații din partea Jinan Meide și a altor părți interesate. Pe baza acestei evaluări și a aspectelor menționate în considerentele 40-58 de mai sus, Comisia a considerat adecvată reinstituirea taxei antidumping asupra importurilor de accesorii turnate filetate pentru tuburi și țevi, din fontă maleabilă, cu excepția componentelor de fittinguri de compresie care utilizează filetaje metrice conforme cu standardul ISO DIN 13 și a cutiilor de joncțiune circulare filetate din fontă maleabilă fără capac, fabricate de Jinan Meide.

3. CERERE DE ÎNREGISTRARE

- (62) Industria din Uniune, reprezentată de cinci producători din Uniune încă activi, a susținut că situația ulterioară eliminării taxei antidumping asupra Jinan Meide justifică înregistrarea importurilor. Cererea a fost reiterată în urma comunicării finale.
- (63) În temeiul articolului 9 alineatul (5) din regulamentul de bază, unicul scop al unei astfel de înregistrări este o posibilă percepere retroactivă a taxelor. Cu toate acestea, condițiile pentru perceperea retroactivă a taxelor nu sunt întrunite în cazul de față. Prin urmare, nu se justifică înregistrarea importurilor.

4. CONCLUZII

- (64) Pe baza celor de mai sus, Comisia a considerat că este adecvat să se reinstituie o taxă antidumping definitivă de 39,2 % asupra importurilor de accesorii turnate filetate pentru tuburi și țevi, din fontă maleabilă, cu excepția componentelor de fittinguri de compresie care utilizează filetaje metrice conforme cu standardul ISO DIN 13 și a cutiilor de joncțiune circulare filetate din fontă maleabilă fără capac, încadrate în prezent la codul NC ex 7307 19 10 (cod TARIC 7307 19 10 10), originare din Republica Populară Chineză și fabricate de Jinan Meide.

⁽¹⁾ JO C 398, 28.10.2016, p. 57.

Durata măsurilor

- (65) Prezenta procedură nu afectează data la care măsurile instituite prin regulamentul în litigiu vor expira în temeiul articolului 11 alineatul (2) din regulamentul de bază.
- (66) Comitetul instituit în temeiul articolului 15 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2016/1036 nu a emis un aviz,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

(1) Se instituie o taxă antidumping definitivă asupra importurilor de accesorii turnate filetate pentru tuburi și țevi, din fontă maleabilă, cu excepția componentelor de fittinguri de compresie care utilizează filetaje metrice conforme cu standardul ISO DIN 13 și a cutiilor de joncțiune circulare filetate din fontă maleabilă fără capac, încadrate în prezent la codul NC ex 7307 19 10 (cod TARIC 7307 19 10 10), originare din Republica Populară Chineză („RPC”) și fabricate de Jinan Meide (codul adițional TARIC B336).

(2) Nivelul taxei antidumping definitive aplicabile prețului net, franco frontieră a Uniunii, înainte de vămuire, este de 39,2 %.

(3) Sub rezerva unor dispoziții contrare, se aplică dispozițiile în vigoare în materie de taxe vamale.

Articolul 2

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 28 iunie 2017.

Pentru Comisie
Președintele
Jean-Claude JUNCKER

REGULAMENTUL DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) 2017/1147 AL COMISIEI**din 28 iunie 2017****de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/1368 de stabilire a listei de indici de referință critici utilizați de piețele financiare în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/1011 al Parlamentului European și al Consiliului****(Text cu relevanță pentru SEE)**

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) 2016/1011 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016 privind indicii utilizați ca indici de referință în cadrul instrumentelor financiare și al contractelor financiare sau pentru a măsura performanțele fondurilor de investiții și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2014/17/UE și a Regulamentului (UE) nr. 596/2014 ⁽¹⁾, în special articolul 20 alineatul (1),

întrucât:

- (1) Indicii de referință au un rol important în stabilirea prețului multor instrumente și contracte financiare și în evaluarea randamentului pentru multe fonduri de investiții. Contribuția la indicii de referință și administrarea acestora sunt, în numeroase cazuri, expuse unor influențe, iar persoanele implicate se află adesea în conflict de interese.
- (2) Pentru ca indicii de referință să aibă un rol economic, este necesar ca aceștia să fie reprezentativi pentru piața sau realitatea economică pe care o reflectă. În cazul în care un indice de referință nu mai este reprezentativ pentru piața pe care o reflectă, cum ar fi ratele de dobândă interbancară oferite, există riscul unor efecte negative, *inter alia*, asupra integrității pieței, a finanțării personale (împrumuturi și credite ipotecare) și a societăților comerciale din Uniune.
- (3) Riscurile pentru utilizatori, piețe și economia Uniunii se accentuează în general în cazul în care valoarea totală a instrumentelor financiare, a contractelor financiare și a fondurilor de investiții care se raportează la un anumit indice de referință este mare. Prin urmare, Regulamentul (UE) 2016/1011 stabilește mai multe categorii de indici de referință și prevede cerințe suplimentare care să asigure integritatea și fiabilitatea indicilor de referință considerați critici, inclusiv competența autorităților relevante ca în anumite condiții să impună contribuirea la un indice de referință critic sau administrarea acestuia.
- (4) Obligațiile suplimentare și competențele autorităților relevante ale administratorilor indicilor de referință critici necesită un proces oficializat de determinare a indicilor de referință critici. În conformitate cu articolul 20 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2016/1011, un indice de referință este considerat critic, după caz, dacă este utilizat, direct sau indirect, într-o combinație de indici drept referință pentru instrumente financiare sau contracte financiare ori pentru măsurarea performanței fondurilor de investiții cu o valoare totală de cel puțin 500 de miliarde EUR, pe baza întregii game de scadențe ale indicelui respectiv.
- (5) Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/1368 al Comisiei ⁽²⁾ a stabilit o listă de indici de referință critici utilizați de piețele financiare în temeiul Regulamentului (UE) 2016/1011. Analizele de date și contribuțiile Băncii Centrale Europene au arătat că valoarea instrumentelor financiare și a contractelor financiare care se raportează la Euro OverNight Index Average (EONIA) în Uniune depășește pragul de 500 de miliarde EUR prevăzut la articolul 20 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2016/1011.
- (6) EONIA reprezintă o medie a tranzacțiilor de creditare overnight negarantate ale unui grup de bănci de pe piața interbancară din Uniune și din AELS. Este rata de referință a dobânzii pentru swapurile pe rata dobânzii în euro. Prin urmare, este esențială pentru funcționarea pieței swapurilor în euro și pentru stabilitatea financiară a Uniunii.

⁽¹⁾ JO L 171, 29.6.2016, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/1368 al Comisiei din 11 august 2016 de stabilire a listei de indici de referință critici utilizați de piețele financiare în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/1011 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 217, 12.8.2016, p. 1).

- (7) Pe baza calculelor realizate de Banca Centrală Europeană derivate din rapoartele zilnice ale celor mai mari 52 de bănci europene întocmite în cadrul raportării statistice de pe piața monetară, sumele restante ale instrumentelor de piață monetară vizate de pe piața negarantată și garantată care se raportează la EONIA pot fi estimate la aproximativ 450 de miliarde EUR și, respectiv, la 400 de miliarde EUR doar pentru acest eșantion de bănci. În plus, se estimează că marea majoritate a tranzacțiilor de pe piața swapurilor pe indicii ratei dobânzii overnight (OIS) în euro, cu o valoare noțională de 5,2 mii de miliarde EUR, se raportează la EONIA. Prin urmare, EONIA este utilizată, direct sau indirect, într-o combinație de indici drept referință pentru instrumente financiare sau contracte financiare ori pentru măsurarea performanței fondurilor de investiții cu o valoare totală de cel puțin 500 de miliarde EUR, pe baza întregii game de scadențe.
- (8) EONIA este furnizată de același administrator de indici de referință ca EURIBOR, iar grupul de bănci care contribuie cu date de intrare la EURIBOR este, de fapt, un subgrup al grupului de bănci care contribuie cu date de intrare la EONIA. În timp ce EURIBOR reflectă creditarea pe termen mai lung, EONIA acoperă creditarea overnight. Prin urmare, pentru stabilitatea piețelor financiare este esențial ca și EONIA să fie desemnată indice de referință critic.
- (9) Lista indicilor de referință critici stabilită prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/1368 ar trebui, prin urmare, să fie modificată prin adăugarea EONIA.
- (10) Având în vedere importanța majoră a EONIA pentru piața interbancară și numărul mare de instrumente financiare derivate din Uniune care se raportează la această rată, prezentul regulament ar trebui să intre în vigoare în regim de urgență.
- (11) Măsurile prevăzute în prezentul regulament sunt conforme cu avizul Comitetului european pentru valori mobiliare,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Anexa la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/1368 se înlocuiește cu textul din anexa la prezentul regulament.

Articolul 2

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 28 iunie 2017.

Pentru Comisie
Președintele
Jean-Claude JUNCKER

ANEXĂ

„ANEXĂ

Lista indicilor de referință critici prevăzuți la articolul 20 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2016/1011

Nr.	Indice de referință	Administrator	Locație
1	Rata dobânzii interbancare oferită la operațiunile în euro (EURIBOR®)	Institutul European pentru Piețele Monetare (EMMI)	Bruxelles, Belgia
2	Rata medie a dobânzii <i>overnight</i> în euro (EONIA®)	Institutul European pentru Piețele Monetare (EMMI)	Bruxelles, Belgia”

DECIZII

DECIZIA (PESC) 2017/1148 A CONSILIULUI

din 28 iunie 2017

de modificare a Deciziei 2014/512/PESC privind măsuri restrictive având în vedere acțiunile Rusiei de destabilizare a situației în Ucraina

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 29,

având în vedere propunerea Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate,

întrucât:

- (1) La 31 iulie 2014, Consiliul a adoptat Decizia 2014/512/PESC ⁽¹⁾.
- (2) La 19 martie 2015, Consiliul European a convenit că vor fi luate măsurile necesare pentru a corela în mod clar durata măsurilor restrictive cu punerea în aplicare integrală a acordurilor de la Minsk, ținând cont de faptul că punerea în aplicare integrală fusese prevăzută pentru 31 decembrie 2015.
- (3) La 19 decembrie 2016, Consiliul a reînnoit Decizia 2014/512/PESC până la 31 iulie 2017 pentru a permite evaluarea în continuare a punerii în aplicare a acordurilor de la Minsk.
- (4) În urma evaluării punerii în aplicare a acordurilor de la Minsk, Decizia 2014/512/PESC ar trebui să fie reînnoită pentru o perioadă suplimentară de șase luni, pentru a permite Consiliului să evalueze în continuare punerea în aplicare a acestora.
- (5) Prin urmare, Decizia 2014/512/PESC ar trebui modificată în consecință,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

La articolul 9 alineatul (1) din Decizia 2014/512/PESC, primul paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Prezenta decizie se aplică până la 31 ianuarie 2018.”

Articolul 2

Prezenta decizie intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles, 28 iunie 2017.

Pentru Consiliu
Președintele
H. DALLI

⁽¹⁾ Decizia 2014/512/PESC a Consiliului din 31 iulie 2014 privind măsuri restrictive având în vedere acțiunile Rusiei de destabilizare a situației în Ucraina (JO L 229, 31.7.2014, p. 13).

DECIZIA (UE) 2017/1149 A COMISIEI**din 27 septembrie 2016****privind ajutorul de stat SA.30931 (11/C) (ex N 185/10) pus în aplicare de România pentru aeroporturile regionale românești***[notificată cu numărul C(2016) 6031]***(Numai textul în limba română este autentic)****(Text cu relevanță pentru SEE)**

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 108 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

după ce a invitat părțile interesate să își prezinte observațiile în conformitate cu dispozițiile menționate anterior ⁽¹⁾ și având în vedere observațiile acestora,

întrucât:

1. PROCEDURĂ

- (1) Prin notificarea electronică din data de 17 mai 2010, autoritățile române au notificat Comisiei, în conformitate cu articolul 108 alineatul (3) din tratat, o schemă de ajutor prin care se acordă sprijin din fonduri publice aeroporturilor regionale mici ⁽²⁾. Notificarea a fost înregistrată cu numărul de caz N 185/2010.
- (2) Comisia a solicitat, în datele de 23 iunie 2010, 7 octombrie 2010, 3 decembrie 2010 și 17 martie 2011, informații suplimentare cu privire la măsura notificată. În datele de 22 iulie 2010, 27 octombrie 2010, 20 ianuarie 2011 și 5 aprilie 2011, autoritățile române au furnizat informațiile solicitate.
- (3) La 15 septembrie 2010, autoritățile române au informat Comisia cu privire la anumite modificări ale schemei notificate, în special în ceea ce privește numărul beneficiarilor.
- (4) Prin scrisoarea din 24 mai 2011, Comisia a informat România că a decis să inițieze procedura oficială de investigare prevăzută la articolul 108 alineatul (2) din TFUE în legătură cu ajutorul notificat și cu alte măsuri luate în beneficiul unor aeroporturi care nu făceau obiectul notificării, dar care au fost aduse în atenția Comisiei de către România în etapa preliminară a procedurii (denumită în continuare „decizia de inițiere a procedurii”) ⁽³⁾. În particular, în etapa de evaluare preliminară, Comisia a fost informată de către autoritățile române că aeroporturile regionale au primit finanțare publică în perioada 2007-2009 pentru a acoperi pierderile din exploatare.
- (5) Comisia a adoptat o rectificare la decizia de inițiere a procedurii la 23 iunie 2011.
- (6) Decizia de inițiere a procedurii a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* ⁽⁴⁾. Comisia a invitat părțile interesate să își prezinte observațiile.
- (7) Prin scrisorile din 27 iunie 2011, 5 iulie 2011 și 19 august 2011, România și-a prezentat observațiile cu privire la decizia de inițiere a procedurii.

⁽¹⁾ JO C 207, 13.7.2011, p. 3.⁽²⁾ Aeroporturile din „categoria D”, cu alte cuvinte aeroporturile cu un trafic de sub un milion de pasageri, astfel cum sunt definite în orientările din 2005 privind finanțarea aeroporturilor și ajutorul la înființare pentru companiile aeriene cu plecare de pe aeroporturi regionale (JO C 312, 9.12.2005, p. 1).⁽³⁾ Procedura oficială de investigare se referă atât la schema notificată privind finanțarea publică pentru sprijinirea dezvoltării infrastructurii în aeroporturile regionale mici, cât și la finanțarea publică acordată anumitor aeroporturi pentru acoperirea pierderilor din exploatare.⁽⁴⁾ A se vedea nota de subsol 1.

- (8) Comisia a primit observații de la trei părți interesate, și anume transportatorul aerian Carpatair, aeroportul din Cluj-Napoca și Asociația Aeroporturilor din România (denumită în continuare „AAR”).
- (9) Prin scrisoarea din 16 septembrie 2011, Comisia a transmis României observațiile părților interesate.
- (10) Prin scrisoarea din 25 iulie 2011, România și-a retras notificarea schemei planificate de finanțare a investițiilor în infrastructură la aeroporturile regionale mici din România. România a inițiat finanțarea unor astfel de aeroporturi în conformitate cu Decizia 2005/842/CE a Comisiei ⁽⁵⁾ (denumită în continuare „Decizia SIEG din 2005”) privind aplicarea articolului 86 alineatul (2) din Tratatul CE [în prezent articolul 106 alineatul (2) din TFUE]. În consecință, la 31 octombrie 2011 Comisia a închis investigația cu privire la măsura respectivă. Procedura oficială de investigare a rămas deschisă în ceea ce privește finanțarea publică acordată aeroporturilor regionale din România în perioada 2007-2009.
- (11) Orientările Comisiei privind ajutoarele de stat destinate aeroporturilor și companiilor aeriene (denumite în continuare „Orientările din 2014 privind sectorul aviației”) au fost publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* la 4 aprilie 2014 ⁽⁶⁾. Acestea au înlocuit orientările din 2005 privind finanțarea aeroporturilor și ajutorul la înființare pentru companiile aeriene cu plecare de pe aeroporturi regionale (denumite în continuare „Orientările din 2005 privind sectorul aviației”).
- (12) În data de 15 aprilie 2014 a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* o comunicare prin care statele membre și părțile interesate erau invitate să prezinte observații cu privire la aplicarea Orientărilor din 2014 privind sectorul aviației în cazul de față, în termen de o lună de la data publicării. Comisia nu a primit niciun răspuns la această invitație.

2. DESCRIEREA DETALIATĂ A MĂSURII/AJUTORULUI

2.1. MĂSURILE CONTESTATE

- (13) Astfel cum s-a menționat deja mai sus, în cadrul notificării investițiilor în infrastructură destinate aeroporturilor regionale mici, România a informat Comisia că majoritatea aeroporturilor regionale din România au fost generatoare de pierderi și că pierderile lor din exploatare au fost acoperite anual prin finanțare publică.
- (14) Tabelul 1 prezintă lista finanțărilor publice puse la dispoziția aeroporturilor din categoria D ⁽⁷⁾ în perioada 2007-2009, astfel cum a fost prezentată de România.

Tabelul 1

Finanțarea publică acordată unui număr de 13 aeroporturi regionale (mii RON)

Aeroport	2007	2008	2009	Total
Arad	2 900	3 400	4 041	10 341
Bacău	3 730,99	1 765,52	394,14	5 890,65
Baia Mare	2 620	6 977	6 135	15 732
Cluj-Napoca	34 927	43 500	44 500	122 927
Craiova	6 505,33	8 377,08	25 099	39 981,38

⁽⁵⁾ Decizia 2005/842/CE a Comisiei din 28 noiembrie 2005 privind aplicarea articolului 86 alineatul (2) din Tratatul CE la ajutorul de stat sub forma compensației pentru obligația de serviciu public, acordat anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general (JO L 312, 29.11.2005, p. 67).

⁽⁶⁾ JO C 99, 4.4.2014, p. 3.

⁽⁷⁾ A se vedea nota de subsol 2.

Aeroport	2007	2008	2009	Total
Iași	19 843,12	12 314,89	7 812,15	39 970,16
Oradea	3 160	6 021	5 450	14 631
Satu Mare	3 890	3 460	2 676	10 026
Sibiu	13 889	66 818	13 545	94 252
Suceava	5 812,43	5 464,52	4 614,07	15 918,02
Târgu Mureș	4 083,30	18 175,60	15 573,65	37 832,55
Tulcea	11 651	16 921	2 069	30 641
Constanța	25 054,85	17 042,27	10 161,42	52 258,54
TOTAL	138 067,02	210 236,88	142 070,43	490 401,3

- (15) Pe parcursul etapei preliminare de investigare, România a susținut că această finanțare ar corespunde în principal ajutoarelor exceptate de la obligația de notificare în temeiul Deciziei SIEG din 2005. Singura excepție ar fi reprezentată de finanțarea publică acordată aeroportului din Timișoara. Această finanțare este investigată în prezent de Comisie în cazul numărul SA.31662 ⁽⁸⁾.
- (16) România a susținut în special că finanțarea publică acordată anual aeroporturilor regionale a reprezentat o compensație pentru furnizarea unui serviciu de interes economic general (denumit în continuare „SIEG”). În acest sens, măsura ar fi îndeplinit cumulativ condițiile prevăzute în Decizia SIEG din 2005, și anume:
- (a) prestarea serviciului de interes economic general a fost încredințată administratorilor aeroportului prin Hotărârea de Guvern nr. 398/1997, care stabilește, printre altele, obligațiile de serviciu public (denumite în continuare „OSP”), parametrii de calcul al compensației, precum și modalitățile de evitare a unei eventuale supracompensații;
- (b) traficul anual pe aceste aeroporturi nu a depășit 1 000 000 de pasageri.
- (17) Hotărârea de Guvern nr. 398/1997 se referă la transferul dreptului de proprietate asupra aeroporturilor regionale de la Ministerul Transporturilor către consiliile locale și schimbă astfel statutul lor – din regii autonome cu specific deosebit, de interes național, în regii autonome cu specific deosebit, de interes local. Hotărârea include, printre altele, dispoziții referitoare la activele, bugetele și personalul acestora. Hotărârea stabilește în anexele sale dispoziții privind structura organizațională și finanțarea aeroporturilor. Anexele enumeră, de asemenea, activitățile desfășurate de administratorii aeroporturilor (de exemplu, administrarea infrastructurii aeroportuare, organizarea și furnizarea serviciilor de handling, asigurarea securității, inclusiv a aeronavelor, a pasagerilor, a activităților aeroportuare și dezvoltarea, întreținerea și modernizarea pistelor, a căilor de rulare, a platformelor, a echipamentelor etc.), dar aceste activități nu sunt prezentate ca obligații de serviciu public impuse administratorilor aeroporturilor. Lista activităților în cauză se aplică tuturor aeroporturilor vizate, adică nu există o listă separată pentru fiecare aeroport. România a susținut că aceste activități, și anume administrarea generală a aeroporturilor în cauză, ar trebui să fie considerate drept SIEG, iar compatibilitatea măsurii ar trebui să fie evaluată în temeiul articolului 106 din tratat.
- (18) În ceea ce privește finanțarea aeroporturilor, Hotărârea de Guvern nr. 398/1997 prevede că toate costurile de exploatare și de capital ale aeroporturilor în cauză vor fi acoperite din resurse proprii, suplimentate prin finanțare publică. Autoritățile române susțin că acest mecanism împiedică supracompensarea, întrucât aeroporturile pot să primească doar suma necesară pentru acoperirea tuturor costurilor, evitându-se astfel supracompensarea.
- (19) În plus, autoritățile române au precizat că activitățile care nu sunt legate direct de activitățile principale ale aeroporturilor nu sunt subvenționate, în conformitate cu punctele 34 și 53 subpunctul (iv) din Orientările din 2005 privind sectorul aviației.

⁽⁸⁾ Ajutor de stat – România – Ajutor de stat SA.31662 (11/C) (ex CP 237/10) – Aeroportul Internațional Timișoara – Wizz Air – Invitație de a prezenta observații în temeiul articolului 108 alineatul (2) din TFUE (JO C 270, 13.9.2011, p. 11).

- (20) Unul dintre aeroporturile enumerate în tabelul 1, aeroportul din Constanța, nu face obiectul Hotărârii de Guvern nr. 398/1997. Autoritățile române au precizat faptul că finanțarea publică acordată acestui aeroport reprezintă compensații pentru îndeplinirea de obligații de serviciu public în conformitate cu Hotărârea de Guvern nr. 523/1998. Această hotărâre stabilește că Societatea Națională „Aeroportul Internațional Constanța” este o societate comercială pe acțiuni cu capital integral de stat și că vechiul tip de entitate juridică (Regia Autonomă Aeroportul Internațional Constanța – Mihail Kogălniceanu) se desființează. Hotărârea și anexele sale includ dispoziții referitoare la active, la structura organizațională și la finanțare și enumeră activitățile care urmează să fie efectuate de către administratorul aeroportului (de exemplu, exploatarea infrastructurii aeroportuare, organizarea și furnizarea de servicii de handling, asigurarea securității pasagerilor, a aeronavelor etc., întreținerea pistelor, a căilor de rulare și a platformelor etc.). Aceste activități nu sunt prezentate ca obligații de serviciu public impuse administratorului aeroportului. În ceea ce privește finanțarea, Hotărârea de Guvern nr. 523/1998 stabilește că, în funcție de tipul de active și de costurile ce urmează a fi finanțate, cheltuielile vor fi finanțate din surse proprii și credite sau din surse proprii suplimentate prin finanțare publică sau doar din finanțare publică ⁽⁹⁾. Autoritățile române au precizat, de asemenea, că acest aeroport este o bază militară România-SUA și, prin urmare, continuitatea operațională este considerată un obiectiv strategic de securitate națională.

2.2. AUTORITĂȚILE CARE ACORDĂ AJUTORUL

- (21) Pentru aeroportul deținut de stat (Constanța), finanțarea în cauză este acordată de la bugetul de stat. În ceea ce privește celelalte aeroporturi, a căror proprietate a fost transferată autorităților locale prin Hotărârea de Guvern nr. 398/1997, finanțarea publică este acordată de autoritățile locale din resurse locale.

2.3. BENEFICIARII

- (22) Beneficiarii sunt operatorii aeroporturilor românești de la Arad, Bacău, Baia Mare, Cluj-Napoca, Craiova, Iași, Oradea, Satu Mare, Sibiu, Suceava, Târgu Mureș, Tulcea și Constanța.
- (23) Tabelul 2 prezintă traficul pe aeroporturile în cauză în perioada vizată de evaluare, și anume 2007-2009, și în ultimii ani (2013-2015).

Tabelul 2

Traficul de pe cele treisprezece aeroporturi

Aeroport	2007	2008	2009	2013	2014	2015
Arad	67 183	128 835	88 147	40 855	28 405	8 623
Bacău	114 323	119 657	195 952	307 488	313 376	364 727
Baia Mare	15 334	22 468	24 983	16 568	21 560	19 228
Cluj-Napoca	390 434	752 181	834 400	035 438	179 161	485 937
Craiova	5 113	13 021	13 977	40 291	138 886	116 947
Iași	126 334	145 933	148 538	231 933	273 047	381 603
Oradea	35 805	38 913	39 108	38 805	36 501	8 118

⁽⁹⁾ Hotărârea de Guvern nr. 523/1998 prevede următoarele: (i) cheltuielile de capital aferente patrimoniului propriu se vor finanța din surse proprii, din credite și din alte surse; (ii) costurile legate de crearea de noi bunuri proprietate publică, precum și extinderea și modernizarea bunurilor proprietate publică existente vor fi suportate de la bugetul de stat; (iii) finanțarea investițiilor aeroportului aprobate de guvern până la data înființării noii entități juridice va fi asigurată din surse proprii suplimentate prin finanțare publică; (iv) obligațiile de plată pentru investiții legate de bunurile aparținând domeniului privat nescadente până la data înființării noii entități juridice vor fi acoperite din surse proprii suplimentate prin finanțare publică; (v) obligațiile de plată legate de crearea de noi bunuri proprietate publică sau de modernizarea celor existente, nescadente până la data înființării noii entități juridice vor fi suportate de la bugetul de stat.

Aeroport	2007	2008	2009	2013	2014	2015
Satu Mare	5 883	7 298	11 101	16 195	12 644	17 375
Sibiu	105 654	141 032	154 160	189 152	215 951	278 403
Suceava	20 909	23 591	32 590	20 054	219 (1)	2 359
Târgu Mureș	157 531	70 349	84 120	356 699	343 521	335 993
Tulcea	1 029	4 032	854	1 894	1 311	394
Constanța	48 705	67 227	73 664	70 090	154 320	71 165

(1) Aeroportul a fost deschis doar în luna ianuarie.

- (24) Dintre cele 13 aeroporturi, numai cinci (Arad, Baia Mare, Satu Mare, Constanța și Oradea) se aflau pe o rază de 100 de km sau la maximum 60 de minute timp de deplasare față de un alt aeroport din UE. Aeroportul din Arad este situat la 50 km și la 40 de minute timp de deplasare față de cel din Timișoara. Aeroporturile din Baia Mare și Satu Mare sunt situate la 76 de km și la 1 oră și 10 minute timp de deplasare unul față de celălalt. Aeroportul din Constanța este situat la 45 km și la 30 de minute timp de deplasare față de cel din Tuzla. Aeroportul din Oradea este situat la o distanță de 80 km și la aproximativ 1 oră și 30 de minute timp de deplasare față de cel din Debrețin, aflat în Ungaria.

Tabelul 3

Distanța și timpul de deplasare până la cele mai apropiate aeroporturi

Aeroport	Cel mai apropiat aeroport învecinat	Distanța (km)	Timpul de deplasare
Arad	Timișoara	50	40 de minute
Bacău	Iași	138	2 ore
Baia Mare	Satu Mare	76	1 oră și 10 minute
Cluj-Napoca	Târgu Mureș	104	1 oră și 27 de minute
Craiova	Sibiu	223	3 ore și 28 de minute
Iași	Bacău	128	2 ore
Satu Mare	Baia Mare	76	1 oră și 10 minute
Sibiu	Târgu Mureș	124	1 oră și 46 de minute
Suceava	Iași	170	2 ore și 45 de minute
Târgu Mureș	Cluj-Napoca	107	1 oră și 45 de minute
Tulcea	Constanța	111	1 oră și 30 de minute
Constanța	Tuzla	45	30 de minute
Oradea	Debrețin (Ungaria)	80	1 oră și 30 de minute

- (25) În ceea ce privește aeroporturile aflate la o distanță de sub 100 de kilometri sau la cel mult 60 de minute timp de deplasare față de un alt aeroport, autorităților române li s-a solicitat să prezinte detalii cu privire la caracteristicile specifice aeroporturilor în cauză, dacă există, care ar putea justifica ipoteza că aceste aeroporturi sunt situate în diferite zone deservite, astfel cum sunt definite de Orientările din 2014 privind sectorul aviației ⁽¹⁰⁾.
- (26) Ca răspuns la această solicitare din partea Comisiei, autoritățile române au precizat următoarele ⁽¹¹⁾:

ARAD – TIMIȘOARA

- (27) Aeroportul din Arad este deschis traficului intern și internațional de pasageri și de mărfuri și a operat zboruri de pe o pistă de 1 800 × 45 m. Capacitatea aeroportului este de 200 de pasageri/oră. Aeroportul este dotat cu echipamente tehnice de bună calitate. Conform informațiilor furnizate de România, în momentul prezentării acestora, autoritățile locale aprobau finanțarea pentru extinderea și modernizarea aeroportului din Arad, având în vedere, printre altele, obiectivul strategic al acestora de transformare a aeroportului într-un nod intermodal pentru pasageri și mărfuri pentru dezvoltarea regiunii.
- (28) În perioada 2007-2009, aeroportul s-a concentrat asupra traficului low-cost. Blue Air a efectuat zboruri spre mai multe destinații europene (Verona, Valencia, Stuttgart, Barcelona, Treviso), iar Ryanair a deservit o destinație (Milano) în perioada aprilie-iunie 2008.
- (29) Autoritățile române au transmis Comisiei o analiză, pregătită de aeroport în 2008, a activității la momentul respectiv și a traficului de pasageri în perioada 2009-2020.
- (30) Analiza a arătat următoarele:
- creșterea veniturilor provenite din activități non-aeronautice de la 0,7 milioane RON în 2007 la 1,3 milioane RON în 2008;
 - creșterea veniturilor provenite din activități aeronautice de la 1,7 milioane RON în 2007 la 2,3 milioane RON în 2008;
 - creșterea veniturilor provenite din serviciile de handling de la 0,2 milioane RON în 2007 la 1 milion RON în 2008;
 - o majorare a finanțării publice acordate aeroportului de la 2,4 milioane RON în 2007 la 3,4 milioane RON în 2008.
- (31) Conform analizei, aeroportul s-a bazat în mare măsură pe traficul low-cost ca factor de creștere important: în 2008, 88 % din totalul traficului de pasageri l-au constituit zborurile regulate operate de Blue Air și 11 % din trafic cele operate de Ryanair. Analiza s-a bazat pe ipoteza unei diversificări a legăturilor aeriene prin atragerea unui nou transportator low-cost, EasyJet.
- (32) Estimările prezentate în cadrul analizei prevedeau că aeroportul din Arad își va spori traficul, de la 128 834 de pasageri în 2008 la 1 064 116 pasageri în 2020, în ipoteza unui scenariu optimist.

- (33) În ceea ce privește aeroportul din Timișoara, traficul de pasageri al acestuia a crescut de la 859 329 de pasageri în 2007 la 886 083 de pasageri în 2008 și la 991 758 de pasageri în 2009. Între 2007 și 2009, aeroportul a fost un nod regional pentru Carpatair, un transportator regional care furnizează servicii complete și care a deservit aproximativ 32 de destinații interne și europene. Și alte companii aeriene, precum Tarom, Lufthansa, Austrian Airlines, Malev, Alitalia, Moldavian Airlines, Alpi Eagles, SkyEuropa Airlines, Wizzair au deservit acest aeroport.

BAIA MARE – SATU MARE

- (34) Caracteristicile pistei de la aeroportul din Baia Mare permit efectuarea de operațiuni în mod regulat de către aeronave de tip scurt-curier cu o capacitate maximă de 75 de pasageri.
- (35) Caracteristicile pistei de la aeroportul din Satu Mare permit efectuarea de operațiuni de către aeronave de tip curier mediu cu o capacitate de până la 180 de pasageri. Capacitatea aeroportului este de 100 de pasageri/oră.

⁽¹⁰⁾ Scrisoarea Comisiei din 19 februarie 2015.

⁽¹¹⁾ Scrisorile autorităților române din 19 martie 2015 și din 24 iunie 2016.

CONSTANȚA – TUZLA

- (36) Aeroportul din Tuzla exploatează o pistă de iarbă utilizată de aeronave de mici dimensiuni [și anume, care nu depășesc o greutate maximă la decolare (MTOW) de 5 700 kg ⁽¹²⁾] și nu are un sistem de radionavigație. În perioada 2007-2009, numărul de mișcări de aeronave având greutatea maximă la decolare de 5 700 kg din aeroportul din Constanța a fost semnificativ mai scăzut (de 5 până la 16 ori mai redus în perioada vizată de evaluare) față de cele de pe aeroportul din Tuzla. Aeroportul din Tuzla operează în principal zboruri specializate, în timp ce aeroportul din Constanța deservește aeronave de dimensiuni medii și mari pentru traficul comercial.

ORADEA – DEBRECEN

- (37) Aeroportul din Debrețin (Ungaria) se află la 80 de km de aeroportul din Oradea, dar timpul de deplasare este de cel puțin o oră și 30 de minute, întrucât călătoria include trecerea unui punct de control la frontiera dintre România, care nu este în spațiul Schengen, și Ungaria, țară care face parte din spațiul Schengen. Aeroportul din Debrețin a avut 42 900 de pasageri în 2007, 42 650 de pasageri în 2008 și 25 060 de pasageri în 2009. Cele două aeroporturi au avut modele de afaceri diferite în 2007-2009, întrucât aeroportul din Debrețin s-a axat pe zboruri charter (traficul low-cost dezvoltându-se doar în ultimii ani), în timp ce aeroportul din Oradea s-a concentrat pe zborurile interne efectuate de către companii de transport regionale și naționale care oferă servicii complete.

2.4. BUGET

- (38) Bugetul total al măsurii evaluate este de 490 401,3 mii de RON, astfel cum se prezintă în detaliu în tabelul 1.

2.5. ALTE PROCEDURI ÎN CURS DE INVESTIGAȚIE

- (39) La 31 iulie 2015, Comisia a inițiat două proceduri oficiale de investigare privind, printre altele, măsurile de finanțare publică pentru aeroportul din Cluj-Napoca acordate în perioada 2010-2014 ⁽¹³⁾ și pentru aeroportul din Târgu Mureș acordate în perioada 2011-2014 ⁽¹⁴⁾, altele decât cele abordate de investigația care face obiectul prezentei decizii.

3. MOTIVELE PENTRU INIȚIEREA PROCEDURII OFICIALE DE INVESTIGARE

- (40) Astfel cum s-a explicat în considerentul 4 de mai sus, în decizia de inițiere a procedurii, Comisia a hotărât să inițieze procedura oficială de investigare cu privire la ajutorul notificat și la finanțarea publică acordată în perioada 2007-2009 menită să acopere pierderile din exploatare. Ulterior, în urma retragerii de către România a notificării sale privind schema de finanțare prevăzută pentru investiții în infrastructură, procedura oficială de investigare a rămas deschisă în ceea ce privește finanțarea publică acordată aeroporturilor regionale din România în perioada 2007-2009 (a se vedea considerentul 10 de mai sus).
- (41) În decizia de inițiere, opinia preliminară a Comisiei a fost că, în cazul de față, condițiile pentru ca o compensație pentru SIEG să nu constituie un avantaj în sensul articolului 107 din tratat nu erau îndeplinite cumulativ.
- (42) Într-adevăr, în conformitate cu a patra condiție din hotărârea pronunțată în cauza *Altmark* ⁽¹⁵⁾, pentru a nu fi considerată ajutor de stat, compensația trebuie să se limiteze la minimumul necesar pentru o întreprindere eficientă. Se consideră că acest criteriu este îndeplinit dacă beneficiarii compensației au fost aleși în urma unei proceduri de ofertare. În caz contrar, nivelul compensației trebuie să fie determinat pe baza unei analize a costurilor pe care o întreprindere tipică, bine gestionată și echipată corespunzător cu mijloace pentru a putea îndeplini cerințele de serviciu public necesare, le-ar fi suportat în executarea acestor obligații, luând în considerare veniturile rezultate și un profit rezonabil pentru executarea acestor obligații.

⁽¹²⁾ Prin comparație, un Embraer ERJ 135 ER are o capacitate de 37 de locuri și o masa maximă la decolare (MTOW) de 19 000 kg.

⁽¹³⁾ Cazul SA.32963 (2012/NN) (ex 2011/CP) *România – Ajutor de stat în favoarea Wizz Air și a Aeroportului Cluj-Napoca* (JO C 104, 18.3.2016, p. 77).

⁽¹⁴⁾ Cazul SA.33769 (2015/NN) (ex 2011/CP) *România – Presupun ajutor de stat în favoarea Aeroportului Transilvania Târgu-Mureș, Wizz Air, Ryanair și a altor transportatori aerieni* (JO C 104, 18.3.2016, p. 45).

⁽¹⁵⁾ Hotărârea din 24 iulie 2003, *Altmark Trans și Regierungspräsidium Magdeburg*, C-280/00, EU:C:2003:415, punctul 93. A se vedea, de asemenea, analiza din considerentele 84 și 85 din prezenta decizie.

- (43) Opinia preliminară a Comisiei a fost că această condiție nu a fost îndeplinită, deoarece operatorii aeroporturilor beneficiare nu au fost aleși în urma unei proceduri de licitație publică și nici România nu a susținut că stabilirea compensației s-a făcut pe baza unei analize a costurilor unui operator aeroportuar tipic, bine gestionat și echipat corespunzător cu mijloacele necesare pentru a presta serviciul public.
- (44) Prin urmare, Comisia a considerat că măsura oferă un avantaj economic beneficiarilor și a ajuns la concluzia preliminară potrivit căreia subvențiile anuale pentru exploatare constituie un ajutor de stat în sensul articolului 107 din tratat.
- (45) Comisia a observat, de asemenea, că România nu a contestat clasificarea măsurii drept ajutor.
- (46) În ceea ce privește compatibilitatea măsurii, Comisia și-a exprimat îndoiala că ar fi fost respectate criteriile stabilite prin Decizia SIEG din 2005 și, prin urmare, că subvențiile pentru exploatare plătite anual aeroporturilor ar fi fost exceptate de la obligația de notificare, astfel cum a susținut inițial România.
- (47) În acest sens, Comisia a amintit în primul rând că, pentru ca Decizia SIEG din 2005 să fie aplicabilă în cazuri specifice, serviciile în cauză trebuie să se fi calificat drept servicii reale de interes economic general și să fi fost clar definite ca atare de către statul membru respectiv.
- (48) Comisia a ajuns la concluzia că, în acest caz, România a furnizat prea puține informații pentru a justifica faptul că exploatarea celor treisprezece aeroporturi regionale ar trebui să fie considerată drept SIEG în sensul că zonele deservite de aeroporturile respective ar fi insuficient conectate cu restul țării dacă ar fi lăsate să intervină doar forțele pieței.
- (49) De asemenea, Comisia a considerat că serviciile aeroportuare nu fuseseră clar definite drept SIEG de către statul membru. Comisia a adoptat opinia preliminară potrivit căreia aparenta suprapunere între aeroporturile regionale din România situate în aceeași zonă deservită ar putea fi unul din motivele pentru care aceste aeroporturi au generat pierderi. În acest scop, Comisia a constatat că mai multe dintre aceste aeroporturi au sub 50 000 de pasageri pe an și se află la o distanță liniară de sub 100 de km unul de celălalt.
- (50) Prin urmare, Comisia a considerat că definiția serviciului public nu a fost suficient de clară și poate conține erori vădite în măsura în care exploatarea aeroporturilor a putut fi definită drept SIEG fără necesitatea efectivă de a asigura o conectare adecvată a zonei deservite de fiecare aeroport cu restul țării.
- (51) De asemenea, Comisia și-a exprimat îndoiala că cerințele prevăzute la articolul 4 din Decizia SIEG din 2005 referitoare la conținutul actului de atribuire ar fi fost îndeplinite în totalitate.
- (52) În fine, Comisia a remarcat că, deși autoritățile române au confirmat că numai activitățile de bază ale aeroporturilor au fost subvenționate, nu a fost suficient de clar dacă, în realitate, au fost subvenționate doar costurile activităților eligibile. În actele de atribuire nu a fost inclusă nicio dispoziție specifică pentru a se limita costurile eligibile la activitățile de bază ale aeroporturilor.

4. OBSERVAȚIILE ROMÂNIEI

- (53) Observațiile României la decizia de inițiere a procedurii s-au referit în principal la îndoielile exprimate de Comisie cu privire la schema de ajutor de stat pentru finanțarea infrastructurii pentru aeroporturile cu un trafic anual de sub 1 milion de pasageri, a cărei notificare a fost retrasă.
- (54) În ceea ce privește finanțarea publică acordată aeroporturilor regionale românești, în răspunsul său la opinia Comisiei potrivit căreia aparenta supraabundență a aeroporturilor în anumite regiuni poate împiedica dezvoltarea aeroporturilor în cauză, România a susținut că situația aeroporturilor regionale (cu trafic redus care nu le permite să ajungă la un nivel care să permită obținerea de profit) se explică, în primul rând, mai degrabă prin nivelul de dezvoltare a regiunilor în care se află aceste aeroporturi decât prin distanța față de aeroporturile învecinate.
- (55) În ceea ce privește finanțarea publică acordată în baza Hotărârii de Guvern nr. 398/1997, România a precizat că sumele nu sunt plătite la începutul anului pe baza unor estimări ale costurilor, iar orice surplus nu se returnează statului la sfârșitul exercițiului financiar, astfel cum s-a arătat în decizia de inițiere; aceste finanțări sunt acordate în momentul în care se desfășoară activitățile, pe baza unor justificări și în limitele bugetului aprobat.

5. OBSERVAȚIILE PĂRȚILOR INTERESATE

5.1. OBSERVAȚIILE COMPANIEI CARPATAIR

- (56) Observațiile companiei Carpatair se referă parțial la finanțarea publică acordată aeroportului din Timișoara și companiei Wizz Air. Astfel cum s-a explicat în considerentul 15, finanțarea publică acordată aeroportului din Timișoara și companiei Wizz Air face obiectul unei alte proceduri oficiale de investigare ⁽¹⁶⁾. De aceea, în cele ce urmează, Comisia va rezuma doar observațiile companiei Carpatair cu relevanță pentru cazul de față.
- (57) Carpatair susține că ajutoarele de exploatare sunt, în general, considerate ilegale și contrare intereselor UE și ar trebui acordate numai în condiții excepționale. În opinia sa, acordarea de ajutoare de exploatare aeroporturilor ar avea un efect perturbator pentru industrie, din următoarele motive:
- (a) ar crea o concurență neloială între aeroporturile din UE și ar permite unui aeroport care beneficiază de ajutor de stat să atragă transportatori aerieni oferind reduceri ale taxelor de aeroport. Aeroporturile care nu beneficiază de ajutor nu ar putea să concureze efectiv pentru a atrage transportatori;
 - (b) măsura ar încuraja aeroporturile care beneficiază de ajutor de exploatare să acorde reduceri importante ale taxelor de aeroport, iar astfel de reduceri nu ar fi fost oferite dacă aeroporturile ar fi acționat în condițiile pieței.
- (58) Carpatair subliniază faptul că ajutoarele de exploatare au un efect negativ asupra transportului aerian și asupra piețelor de servicii aeroportuare, întrucât duc la o concurență neloială între aeroporturi și, în cele din urmă, la o concurență neloială între companiile aeriene care efectuează zboruri de pe acele aeroporturi. Ca atare, ajutoarele de exploatare determină o concurență neloială între aeroporturile din România și, de asemenea, afectează negativ aeroporturi din țări vecine, precum Ungaria.

5.2. OBSERVAȚIILE PRIMITE DE LA AAR

- (59) AAR este o entitate juridică de drept privat fără scop lucrativ, care reprezintă aeroporturile civile române.
- (60) Observațiile formulate de AAR privind decizia de inițiere a procedurii se concentrează asupra aspectelor legate de schema de ajutor de stat pentru finanțarea infrastructurii. AAR susține, în esență, că infrastructura majorității aeroporturilor regionale din România necesită lucrări de modernizare și că este cu mult sub nivelul celei din aeroporturile altor state membre ale UE. Potrivit AAR, finanțarea publică pentru modernizarea infrastructurii aeroportuare ar fi justificată prin lipsa unor alternative fezabile și fiabile de transport în România (care nu dispune nici de autostrăzi, nici de trenuri de mare viteză).

5.3. OBSERVAȚIILE AEROPORTULUI DIN CLUJ-NAPOCA

- (61) Potrivit aeroportului din Cluj-Napoca, finanțarea publică ce i-a fost acordată de către Consiliul local a servit pentru a subvenționa numai activități care nu sunt de natură economică și, prin urmare, nu a intrat în domeniul de aplicare al articolului 107 alineatul (1) din tratat.
- (62) În special, sumele în cauză erau, probabil, destinate să acopere costurile anumitor activități care nu sunt de natură economică desfășurate în incinta aeroportului (cum ar fi activitățile patrulilor la frontieră, activitățile brigăzii forțelor speciale, serviciile vamale, acțiunile poliției, ale unității speciale de aviație), precum și costurile infrastructurilor și echipamentelor de sprijin, inclusiv ale întreținerii, modernizării și gestionării infrastructurii, costurile serviciilor auxiliare furnizate de aeroport, ale prevenirii incendiilor, ale asistenței de urgență și ale măsurilor de siguranță. Potrivit aeroportului din Cluj-Napoca, aceste costuri intră în responsabilitatea statului în exercitarea atribuțiilor sale oficiale și, prin urmare, nu intră în domeniul de aplicare al normelor privind ajutoarele de stat.
- (63) Aeroportul a susținut, de asemenea, că în perioada 2007-2009 nu a înregistrat pierderi din exploatare.

6. OBSERVAȚIILE ROMÂNIEI LA OBSERVAȚIILE PĂRȚILOR INTERESATE

- (64) Prin scrisoarea din 17 octombrie 2011, România a prezentat Comisiei observațiile sale cu privire la observațiile prezentate de părțile interesate în cadrul investigației.

⁽¹⁶⁾ A se vedea nota de subsol 8.

- (65) Deși aceste observații se refereau exclusiv la schema de ajutor de stat pentru investiții în infrastructură notificată, unele dintre aceste observații sunt relevante pentru evaluarea subvențiilor de exploatare examinate în prezenta decizie. Acestea sunt rezumate în cele ce urmează.
- (66) România susține că cea mai mare parte din aeroporturile sale regionale au un trafic anual de sub 50 000 de pasageri și niciunul dintre acestea nu va depăși 300 000 de pasageri până în 2015. Pe această bază, România consideră că sprijinul public pentru aeroporturile respective nu este de natură să afecteze concurența și să denatureze schimburile comerciale dintre statele membre.
- (67) Nici distanța dintre aeroporturile respective nu afectează în niciun fel dezvoltarea lor, în opinia României. Acest lucru se datorează faptului că, chiar și în cazurile în care distanța liniară dintre aeroporturi este de sub 100 de km, timpul de deplasare depășește în general 2 ore, astfel că aeroporturile în cauză nu exercită nicio presiune concurențială unul asupra celuilalt.

7. EVALUAREA AJUTORULUI

- (68) Astfel cum s-a explicat în considerentul 10 de mai sus, în urma retragerii de către România a notificării schemei de finanțare prevăzute pentru investiții în infrastructură, procedura oficială de investigare a rămas deschisă în ceea ce privește finanțarea publică acordată aeroporturilor regionale din România în perioada 2007-2009. Evaluarea prezentată mai jos se referă, prin urmare, la măsura respectivă.
- (69) Având în vedere decizia de a iniția o procedură oficială de investigare cu privire la aeroporturile din Cluj-Napoca și din Târgu Mureș, adoptată la 31 iulie 2015 (a se vedea considerentul 39 de mai sus), Comisia consideră oportun să se încheie investigația actuală în cazul tuturor aeroporturilor care fac obiectul acesteia, cu excepția aeroporturilor din Cluj-Napoca și Târgu Mureș. Comisia intenționează să încheie investigația în cazul SA.30931 cu privire la cele două aeroporturi împreună cu investigațiile deschise la 31 iulie 2015. În consecință, concluziile de mai jos se referă numai la măsurile de ajutor acordate celorlalte 11 aeroporturi.

7.1. EXISTENȚA AJUTORULUI

- (70) În conformitate cu articolul 107 alineatul (1) din tratat, orice ajutor acordat de un stat membru sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri, în măsura în care acesta afectează schimburile comerciale dintre statele membre, este incompatibil cu piața internă, cu excepția derogărilor prevăzute de tratat.
- (71) Criteriile prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din tratat sunt cumulative. Prin urmare, pentru a se stabili dacă măsurile examinate constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat, trebuie să fie îndeplinite toate condițiile de mai sus. Mai precis, sprijinul financiar:
- (a) este acordat de stat sau prin intermediul resurselor de stat;
 - (b) favorizează anumite întreprinderi sau producerea anumitor bunuri;
 - (c) denaturează sau amenință să denatureze concurența;
 - (d) afectează schimburile comerciale dintre statele membre.

7.1.1. *Activitatea economică și noțiunea de întreprindere*

- (72) Conform unei jurisprudențe constante, Comisia trebuie să stabilească mai întâi dacă administratorii aeroporturilor sunt întreprinderi în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat. Noțiunea de întreprindere desemnează orice entitate angajată într-o activitate economică, indiferent de statutul său juridic și de modul de finanțare ⁽¹⁷⁾. Orice activitate care constă în oferirea de bunuri sau de servicii pe o piață dată este considerată activitate economică.
- (73) În cauza Leipzig/aeroportul din Halle, Tribunalul a hotărât că, începând cu data pronunțării hotărârii în cauza *Aéroports de Paris* (12 decembrie 2000), aplicarea normelor privind ajutoarele de stat în cazul finanțării infrastructurii aeroportuare nu mai poate fi exclusă.

⁽¹⁷⁾ Hotărârea din 23 aprilie 1991, *Höfner și Elser/Macrotron*, C-41/90, EU:C:1991:161, punctul 21, Hotărârea din 17 februarie 1993, *Poucet și Pistre/AGF și Cancava*, C-160/91, EU:C:1993:63, punctul 17, și Hotărârea din 18 iunie 1998, *Comisia/Italia*, C-35/96, EU:C:1998:303, punctul 36.

- (74) Prin urmare, Comisia constată că, cel puțin începând cu 12 decembrie 2000, administratorul aeroportului a desfășurat o activitate economică și constituie o întreprindere în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat (a se vedea, de asemenea, punctul 29 din Orientările din 2014 privind sectorul aviației).

7.1.2. *Sfera sectoarelor de competență publică*

- (75) Deși administratorii aeroporturilor trebuie să fie considerați întreprinderi în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat cel puțin de la 12 decembrie 2000, trebuie reamintit faptul că nu toate activitățile desfășurate de un administrator al unui aeroport sunt neapărat de natură economică (a se vedea, de asemenea, punctul 34 din Orientările din 2014 privind sectorul aviației) ⁽¹⁸⁾.
- (76) Curtea de Justiție a susținut că activitățile care, în mod normal, intră în responsabilitatea statului în exercitarea atribuțiilor sale oficiale ca autoritate publică nu sunt de natură economică și nu se încadrează în domeniul de aplicare a normelor privind ajutorul de stat.
- (77) Prin urmare, finanțarea activităților care intră în sfera sectoarelor de competență publică sau a infrastructurii legate direct de astfel de activități, în general, nu constituie ajutor de stat ⁽¹⁹⁾. Într-un aeroport, activități precum controlul traficului aerian, poliția, serviciile vamale, pompierii, activitățile necesare pentru protejarea aviației civile împotriva actelor de intervenție ilicită și investițiile legate de infrastructura și echipamentele necesare pentru îndeplinirea acestor activități nu sunt considerate, în general, a fi de natură economică (a se vedea, de asemenea, punctul 35 din Orientările din 2014 privind sectorul aviației) ⁽²⁰⁾.
- (78) Cu toate acestea, finanțarea publică a activităților care nu sunt de natură economică nu trebuie să conducă la o discriminare nejustificată între companiile aeriene și administratorii aeroporturilor. Într-adevăr, jurisprudența constantă indică faptul că există un avantaj atunci când autoritățile publice scutesc întreprinderile de costurile inerente activităților economice pe care le desfășoară ⁽²¹⁾. Prin urmare, în cazul în care într-un anumit sistem juridic este normal ca administratorii aeroporturilor sau companiile aeriene să suporte costurile anumitor servicii, în timp ce anumite companii aeriene sau anumiți administratori de aeroport care furnizează aceleași servicii în numele aceluiași autorități publice nu sunt obligați să suporte costurile respective, aceștia din urmă pot beneficia de un avantaj, chiar dacă serviciile respective sunt considerate în sine a fi de natură neeconomică (a se vedea, de asemenea, punctul 37 din Orientările din 2014 privind sectorul aviației).
- (79) România nu a susținut niciodată că finanțarea acordată oricăruia dintre aeroporturile regionale care fac obiectul prezentei decizii a acoperit costuri care ar fi considerate drept costuri care intră în sfera sectoarelor de competență publică. Acest lucru nu a fost susținut, în cursul investigației, de niciunul dintre operatorii aeroportuari, cu excepția aeroportului din Cluj-Napoca. De fapt, mecanismul de compensare este conceput pentru a acoperi diferența dintre veniturile și pierderile aeroporturilor, fără a se face o distincție între costurile care intră în sfera sectoarelor de competență publică și alte tipuri de costuri. Această întrebare poate fi lăsată deschisă în ceea ce privește aeroporturile din Cluj-Napoca și Târgu Mureș, întrucât prezenta decizie nu închide investigația în curs cu privire la aceste aeroporturi. În ceea ce privește celelalte aeroporturi, Comisia concluzionează că măsurile nu constituie compensații pentru costuri aferente activităților care intră în sfera sectoarelor de competență publică.

7.1.3. *Resurse de stat și imputabilitate*

- (80) Conceptul de ajutor de stat se aplică oricărui avantaj acordat direct sau indirect, finanțat din resurse de stat, acordat de statul membru însuși sau de orice organism intermediar care acționează în baza competențelor care îi sunt conferite. Astfel, acesta se aplică tuturor avantajelor acordate de autoritățile regionale sau locale din statele membre, indiferent de statutul și caracterul acestora ⁽²²⁾.
- (81) În acest caz, finanțarea este acordată în mod direct de către stat sau de către autoritățile locale prin intermediul propriilor resurse. Prin urmare, Comisia confirmă că toate măsurile care fac obiectul evaluării sunt acordate prin intermediul resurselor de stat și sunt imputabile statului.

⁽¹⁸⁾ Hotărârea din 19 ianuarie 1994, SAT Fluggesellschaft/Eurocontrol, C-364/92, EU:C:1994:7.

⁽¹⁹⁾ Decizia N 309/2002 a Comisiei din 19 martie 2003, „Securitatea aviației – compensație pentru costurile suportate în urma atacurilor de la 11 septembrie 2001” (JO C 148, 25.6.2003, p. 7).

⁽²⁰⁾ A se vedea în special Hotărârea din 19 ianuarie 1994, SAT Fluggesellschaft/Eurocontrol, EU:C:1994:7, punctul 30, și Hotărârea din 26 martie 2009, Selex Sistemi Integrati/Comisia, C-113/07 P, EU:C:2009:191, punctul 71.

⁽²¹⁾ A se vedea Hotărârea din 3 martie 2005, Heiser, C-172/03, EU:C:2005:130, punctul 36 și jurisprudența citată.

⁽²²⁾ Hotărârea Curții din 14 octombrie 1987, Republica Federală Germania/Comisia Comunităților Europene, C-248/84, EU:C:1987:437, și Hotărârea Tribunalului din 12 mai 2011, cauzele conexe Région Nord-Pas-de-Calais, T-267/08, EU:T:2011:209, și Communauté d'agglomération du Douaisis/Comisia Europeană, T-279/08, EU:T:2011:209, punctul 108.

7.1.4. *Avantaj economic selectiv*

- (82) Finanțarea publică acordată administratorilor aeroporturilor vizează compensarea pierderilor suportate în urma desfășurării activității lor obișnuite. Niciunul dintre elementele factuale aflate la dispoziția Comisiei sau prezentate în observațiile transmise de România sau de părțile terțe nu sugerează că autoritățile care au acordat ajutorul ar fi putut estima, la momentul în care au decis acordarea acestuia, că se vor obține beneficii financiare ca urmare a acestor măsuri de finanțare. Prin urmare, măsurile în cauză nu respectă principiul operatorului privat în economia de piață.
- (83) În cursul procedurii oficiale de investigare, România a afirmat că finanțarea publică contestată ar reprezenta o compensație pentru prestarea de servicii de interes economic general.
- (84) În cazul întreprinderilor cărora le-a fost încredințată prestarea unui SIEG, pentru a stabili dacă măsurile examinate constituie sau nu un avantaj economic în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat, Comisia trebuie să examineze respectarea condițiilor stabilite de Curtea de Justiție în hotărârea pronunțată în cauza *Altmark* ⁽²³⁾. Condițiile pot fi rezumate după cum urmează:
- (a) întreprinderea beneficiară trebuie să aibă efectiv de îndeplinit obligații de serviciu public, iar aceste obligații trebuie să fie clar definite (denumită în continuare „criteriul Altmark 1”);
 - (b) parametrii pe baza cărora se calculează compensația trebuie să fie stabiliți în prealabil, în mod obiectiv și transparent (denumită în continuare „criteriul Altmark 2”);
 - (c) compensația nu poate depăși ceea ce este necesar pentru acoperirea integrală sau parțială a costurilor suportate pentru îndeplinirea obligațiilor de serviciu public, luând în considerare veniturile rezultate și un profit rezonabil pentru executarea acestor obligații (denumită în continuare „criteriul Altmark 3”);
 - (d) în cazul în care întreprinderea care urmează să îndeplinească obligații de serviciu public, într-un caz concret, nu este aleasă în baza unei proceduri de achiziții publice care ar permite selectarea ofertantului capabil să furnizeze acele servicii la cel mai mic cost pentru comunitate, nivelul compensației necesare trebuie să fie determinat pe baza unei analize a costurilor pe care o întreprindere tipică, bine gestionată și echipată în mod corespunzător cu mijloace de transport, astfel încât să poată îndeplini cerințele de serviciu public necesare, le-ar fi suportat în executarea acestor obligații, luând în considerare veniturile rezultate și un profit rezonabil pentru executarea obligațiilor (denumită în continuare „criteriul Altmark 4”).
- (85) Aceste patru condiții trebuie să fie îndeplinite cumulativ. Prin urmare, în cazul în care una dintre aceste condiții nu este îndeplinită, nu se poate susține că măsurile în cauză nu implică un avantaj economic pe baza hotărârii *Altmark*.

7.1.4.1. **Criteriul Altmark 1**

- (86) Cerința prevăzută de prima condiție Altmark coincide cu cerința privind atribuirea și definirea în mod clar a serviciilor de interes economic general prevăzute la articolul 106 alineatul (2) din tratat ⁽²⁴⁾.
- (87) Articolul 106 alineatul (2) din tratat se aplică numai „întreprinderilor care au sarcina de a gestiona” un serviciu de interes economic general. Curtea de Justiție a subliniat constant necesitatea unui act de atribuire ⁽²⁵⁾. Prin urmare, necesitatea unei definiții clare a serviciului de interes economic general este inerentă și inseparabilă de ideea încredințării și decurge în mod direct din articolul 106 alineatul (2) din tratat.

⁽²³⁾ Hotărârea din 24 iulie 2003, *Altmark Trans și Regierungspräsidium Magdeburg*, C-280/00, EU:C:2003:415.

⁽²⁴⁾ Punctul 47 din Comunicarea Comisiei privind aplicarea normelor Uniunii Europene în materie de ajutor de stat în cazul compensației acordate pentru prestarea unor servicii de interes economic general (JO C 8, 11.1.2012, p. 4).

⁽²⁵⁾ Hotărârea Curții din 27 martie 1974, *Belgische Radio en Televisie/SV SABAM și NV Fonior*, C-127/73, EU:C:1974:6, punctele 19 și 20, Hotărârea din 11 aprilie 1989, *Ahmed Saeed Flugreisen și Silver Line Reisebüro GmbH/Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs e.V.*, C-66/86, EU:C:1989:140, la punctele 55-57, Hotărârea din 2 martie 1983, *Gesellschaft zur Verwertung von Leistungsschutzrechten mbH (GVL)/Comisia*, C-7/82, EU:C:1983:52, și Hotărârea Curții din 14 iulie 1981, *Gerhard Züchner/Bayerische Vereinsbank AG*, C-172/80, EU:C:1981:178.

- (88) În comunicarea din 2001 privind serviciile de interes general, Comisia a subliniat deja legătura dintre o definiție clară, atribuirea și necesitatea și proporționalitatea compensației pentru serviciul de interes economic general în temeiul articolului 106 alineatul (2) din tratat ⁽²⁶⁾. La punctul 22 din această comunicare se explică faptul că „în toate cazurile, pentru ca excepția prevăzută la articolul 106 alineatul (2) din tratat să se aplice, misiunea de serviciu public trebuie definită în mod clar și încredințată explicit printr-un act al autorității publice [...]. Această obligație este necesară pentru garantarea securității juridice, precum și a transparenței față de cetățeni și este indispensabilă pentru a da posibilitatea Comisiei de a verifica dacă este respectat criteriul proporționalității”. Atribuirea și definirea reprezintă, prin urmare, o premisă logică a oricărei evaluări semnificative a nivelului proporțional al oricărei compensații. Instanțele Uniunii au subliniat în mod constant nevoia de a defini în mod clar obligațiile de serviciu public pentru punerea în aplicare atât a excepției Altmark, cât și a articolului 106 alineatul (2) din tratat ⁽²⁷⁾.
- (89) De asemenea, Comunicarea din 2011 a Comisiei privind aplicarea normelor Uniunii Europene în materie de ajutor de stat în cazul compensației acordate pentru prestarea unor servicii de interes economic general ⁽²⁸⁾ precizează faptul că serviciul de interes economic general și obligațiile de serviciu public trebuie să fie clar definite în prealabil. Conform punctului 51 al acesteia, pentru ca articolul 106 alineatul (2) din tratat să fie aplicabil, furnizarea unui SIEG trebuie să fie atribuită uneia sau mai multor întreprinderi. Întreprinderilor în cauză trebuie, prin urmare, să le fi fost încredințată de către stat o misiune specială. De asemenea, primul criteriu Altmark impune ca întreprinderii să i se fi încredințat exercitarea unei obligații de serviciu public. În consecință, pentru a se respecta jurisprudența Altmark, este necesară atribuirea unui serviciu public care definește obligațiile întreprinderilor în cauză și ale autorității. În conformitate cu punctul 52, misiunea de serviciu public trebuie să fie atribuită prin unul sau mai multe acte care trebuie să precizeze cel puțin obligațiile de serviciu public; întreprinderea și, dacă este cazul, teritoriul în cauză; natura oricăror drepturi exclusive sau speciale acordate întreprinderii de către autoritatea în cauză.
- (90) În acest caz, România a susținut că finanțarea publică acordată aeroporturilor în cauză în perioada 2007-2009 reprezintă o compensație pentru prestarea de servicii de interes economic general. România a susținut că Hotărârea de Guvern nr. 398/1997 prevede în mod clar și transparent obligațiile de serviciu public, parametrii de calculare a compensației și modalitățile de evitare a unei eventuale supracompensații.
- (91) Cu toate acestea, deși Hotărârea de Guvern nr. 398/1997 a prevăzut că toate costurile de exploatare și de capital ale aeroporturilor enumerate în cadrul acesteia vor fi acoperite din resurse proprii suplimentate prin finanțare publică și a enumerat activitățile care urmau a fi îndeplinite de administratorii aeroporturilor în toate aeroporturile în cauză (adică nu pentru fiecare aeroport individual), nu a impus în mod clar obligații de serviciu public pentru niciunul dintre administratorii aeroporturilor.
- (92) În ceea ce privește aeroportul din Constanța, deși Hotărârea de Guvern nr. 523/1998 a stabilit care sunt costurile care urmează să fie suplimentate prin finanțare publică sau să fie acoperite integral prin finanțare publică și a enumerat activitățile care urmau să fie efectuate de administratorul aeroportului, aceasta nu a impus în mod clar obligații de serviciu public pentru administratorul aeroportului.
- (93) Afirmarea României potrivit căreia serviciile aeroportuare ar fi esențiale pentru dezvoltarea economică a regiunilor respective sau ar urmări îndeplinirea unui obiectiv strategic de securitate nu este suficientă pentru a se considera că beneficiarilor li s-a încredințat în mod corect serviciul de interes economic general în limitele obligațiilor de serviciu public.
- (94) În ceea ce privește problema dacă aeroporturile în cauză se califică drept furnizori de servicii reale de interes economic general, Comisia lasă deschisă această chestiune, deoarece o evaluare în acest sens nu este necesară, dat fiind că, astfel cum s-a explicat mai sus, obligațiile de serviciu public nu sunt clar definite într-un act de atribuire. Prin urmare, Comisia nu trebuie să se pronunțe cu privire la acest aspect.
- (95) În consecință, măsurile în cauză nu respectă criteriul Altmark 1.

⁽²⁶⁾ Comunicarea Comisiei privind serviciile de interes general în Europa (Comunicarea privind SIEG din 2001) (JO C 17, 19.1.2001, p. 4).

⁽²⁷⁾ Hotărârea din 24 iulie 2003, Altmark Trans și Regierungspräsidium Magdeburg, C-280/00, EU:C:2003:415, punctul 87; Hotărârea din 7 noiembrie 2012, nepublicată încă, CBI/Comisia, T-137/10, EU:T:2012:584, punctele 97 și 98.

⁽²⁸⁾ JO C 8, 11.1.2012, p. 4.

7.1.4.2. Criteriul Altmark 4

- (96) Cel de al patrulea criteriu Altmark prevede că nivelul compensației trebuie să fie minimul necesar pentru ca aceasta să nu se califice drept ajutor de stat. Acest criteriu este îndeplinit dacă beneficiarul compensației a fost ales în urma unei proceduri de licitație care să permită selectarea ofertantului capabil să furnizeze serviciul de interes economic general necesar la cel mai mic cost pentru comunitate sau, în caz contrar, dacă compensația a fost calculată prin raportare la costurile pe care le-ar suporta o întreprindere eficientă.
- (97) În cazul de față, beneficiarii nu au fost selectați printr-o procedură de licitație. De asemenea, nu există nicio dovadă potrivit căreia nivelul compensației ar fi fost determinat pe baza unei analize a costurilor pe care o întreprindere tipică, bine gestionată și echipată corespunzător cu mijloacele necesare pentru a putea îndeplini cerințele de serviciu public cerute le-ar fi suportat în executarea acestor obligații, luând în considerare veniturile rezultate și un profit rezonabil pentru executarea acestor obligații (care nu au fost definite în mod corect – a se vedea considerentele 86-95). Prin urmare, Comisia consideră că nu se poate conchide că finanțarea publică în cauză ar fi fost determinată pe baza costurilor unei întreprinderi eficiente.
- (98) În consecință, măsurile care fac obiectul investigației nu respectă criteriul Altmark 4.

7.1.4.3. Concluzie – existența unui avantaj economic selectiv

- (99) Întrucât condițiile Altmark 1 și 4 nu sunt îndeplinite, Comisia constată că cele patru condiții stabilite de Curtea de Justiție în hotărârea pronunțată în cauza Altmark nu sunt îndeplinite cumulativ în cazul de față. Întrucât principiul operatorului privat în economia de piață nu este respectat, astfel cum se menționează în considerentul 82 de mai sus, măsurile care fac obiectul evaluării au conferit un avantaj economic administratorilor aeroporturilor.
- (100) În plus, acest avantaj economic este selectiv, întrucât este direcționat către anumite întreprinderi care aparțin unui anumit sector economic, și anume aeroporturi.

7.1.5. Denaturarea concurenței și efectul asupra schimburilor comerciale dintre statele membre

- (101) Concurența dintre aeroporturi poate fi evaluată avându-se în vedere criteriile de alegere aplicate de companiile aeriene și, în special, prin compararea unor factori precum tipul de servicii aeroportuare furnizate și clienții în cauză, populația sau activitatea economică, congestiunea, existența accesului terestru, precum și nivelul taxelor și condițiile comerciale generale pentru utilizarea infrastructurii și serviciilor aeroportuare (a se vedea punctul 43 din Orientările din 2014 privind sectorul aviației).
- (102) În plus, operatorii aeroportuari sunt în concurență în ceea ce privește administrarea infrastructurii aeroportuare, inclusiv în aeroporturile locale și regionale. Prin urmare, finanțarea publică a unui aeroport poate denatura concurența pe piețele de exploatare a infrastructurii aeroportuare. În plus, finanțarea publică a aeroporturilor poate denatura concurența și poate avea un efect asupra comerțului pe piețele de transport aerian de pe întreg teritoriul Uniunii. În cele din urmă, concurența intermodală poate fi, de asemenea, afectată de finanțarea publică acordată aeroporturilor (a se vedea punctul 44 din Orientările din 2014 privind sectorul aviației).
- (103) Prin urmare, măsurile care fac obiectul evaluării au denaturat concurența sau, cel puțin, au amenințat să denatureze concurența și au afectat schimburile comerciale dintre statele membre.

7.1.6. Concluzie privind existența ajutorului

- (104) Pe baza celor de mai sus, Comisia concluzionează că măsurile care fac obiectul evaluării constituie ajutor de stat pentru aeroporturile respective în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat.

7.2. TIPUL DE AJUTOR: AJUTOR EXISTENT SAU AJUTOR NOU?

- (105) Evaluarea de la secțiunea 3.2.2 „Tipul de ajutor: ajutor existent sau ajutor nou” (punctele 93-95) din decizia de inițiere care analizează dacă ajutorul ar trebui să fie considerat ajutor existent sau ajutor nou în temeiul dispozițiilor din anexa V la Actul privind condițiile de aderare a Republicii Bulgaria și a României rămâne valabilă. Prin urmare, măsurile nu intră în categoria ajutorului existent.

7.3. LEGALITATEA AJUTORULUI

- (106) Măsurile investigate au intrat în vigoare înainte de aprobarea oficială din partea Comisiei. Prin urmare, acestea constituie ajutor ilegal, cu excepția cazului în care îndeplinesc condițiile relevante dintr-un act al Uniunii care prevede o exceptare pe categorii de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 din TFUE pentru anumite categorii de ajutoare. În acest caz, singurul act care ar fi putut, eventual, permite o asemenea exceptare este Decizia SIEG din 2005.
- (107) În cursul procedurii oficiale de investigare, România a susținut că ajutorul acordat celor treisprezece aeroporturi în cauză ar fi fost conform cu condițiile prevăzute în Decizia SIEG din 2005, care era în vigoare atunci când au fost acordate măsurile respective.
- (108) Decizia SIEG din 2005 s-a aplicat:
- (a) aeroporturilor al căror trafic anual nu depășește 1 000 000 de pasageri;
 - (b) aeroporturilor cu o cifră de afaceri anuală înainte de impozitare mai mică de 100 de milioane EUR pe parcursul celor două exerciții financiare anterioare celui în care a fost încredințat serviciul de interes economic general, care primesc o compensație anuală mai mică de 30 de milioane EUR ⁽²⁹⁾.
- (109) Decizia SIEG din 2005 s-a aplicat doar ajutoarelor sub formă de compensație pentru obligația de serviciu public pentru servicii reale de interes economic general. Pentru a beneficia de această exceptare, compensația pentru serviciu public aferentă prestării unui SIEG trebuie să respecte, de asemenea, condițiile detaliate prevăzute la articolele 4, 5 și 6 ⁽³⁰⁾.
- (110) Articolul 4 din Decizia SIEG din 2005 impune ca SIEG să fie încredințat întreprinderii în cauză pe baza unuiu sau a mai multor acte oficiale, care stabilesc, printre altele, natura și durata obligațiilor de serviciu public, parametrii pentru calculul, controlul și revizuirea compensației și mijloacele necesare de evitare și de rambursare a unei eventuale supracompensații. Articolul 5 din Decizia SIEG din 2005 a prevăzut că valoarea compensației trebuie să se limiteze la ceea ce este necesar pentru acoperirea costurilor suportate pentru îndeplinirea obligațiilor de serviciu public, ținând seama de veniturile rezultate și de un profit rezonabil. În sfârșit, articolul 6 din Decizia SIEG din 2005 prevede că statele membre efectuează sau asigură efectuarea unor controale regulate pentru a se asigura că întreprinderile nu primesc compensații care depășesc valoarea determinată în conformitate cu articolul 5.
- (111) Astfel cum se indică în secțiunea 7.1.4.1, România nu a reușit să demonstreze că administratorilor aeroportului le-au fost încredințate obligații de serviciu public definite în mod clar prin presupusele acte de atribuire pe care s-a întemeiat atribuirea, și anume Hotărârea de Guvern nr. 398/1997 și Hotărârea de Guvern nr. 523/1998. Cerințele articolului 4 nu sunt, așadar, îndeplinite.
- (112) În consecință, ajutorul acordat celor unsprezece administratori ai aeroporturilor nu poate fi considerat compatibil cu piața internă și exceptat de la obligația de notificare în baza Deciziei SIEG din 2005.
- (113) Conform articolului 10 din Decizia 2012/21/UE a Comisiei ⁽³¹⁾ (denumită în continuare „Decizia SIEG din 2011”), orice ajutor pus în aplicare înainte de intrarea sa în vigoare care nu a fost compatibil cu piața internă și nici exceptat de la obligația de notificare în conformitate cu Decizia SIEG din 2005 poate fi declarat compatibil cu piața internă și exceptat de la obligația de notificare prealabilă dacă ajutorul îndeplinește condițiile prevăzute. Din motive similare celor prezentate în secțiunea 7.1.4.1, ajutorul nu îndeplinește condițiile prevăzute la articolele 4, 5 și 6 din Decizia SIEG din 2011, care sunt în mare măsură similare cu articolele 4, 5 și 6 din

⁽²⁹⁾ Articolul 2 alineatul (1) litera (a).

⁽³⁰⁾ A se vedea articolul 10 pentru data intrării în vigoare a Deciziei SIEG din 2005 și, în special, data aplicării articolului 4 literele (c), (d) și (e) și a articolului 6.

⁽³¹⁾ Decizia 2012/21/UE a Comisiei din 20 decembrie 2011 privind aplicarea articolului 106 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de stat sub formă de compensații pentru obligația de serviciu public acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general (JO L 7, 11.1.2012, p. 3).

Decizia SIEG din 2005. În consecință, ajutorul nu poate fi considerat compatibil cu piața internă și exceptat de la obligația de notificare în baza Deciziei SIEG din 2011.

- (114) Măsurile în cauză constituie, prin urmare, ajutor de stat ilegal.

7.4. COMPATIBILITATEA AJUTORULUI

- (115) Din motivele explicate anterior, ajutorul nu poate fi declarat compatibil cu piața internă în conformitate cu Decizia SIEG din 2005 și cu Decizia SIEG din 2011. Prin urmare, Comisia va analiza compatibilitatea măsurilor în cauză pe baza criteriilor prevăzute în Cadrul SIEG din 2011, respectiv în Orientările din 2014 privind sectorul aviației, care par a fi unicele temeuri juridice posibile în baza cărora s-ar putea constata compatibilitatea acestor măsuri cu piața internă.

7.4.1. *Compatibilitatea în temeiul Cadrului SIEG din 2011*

- (116) Articolul 106 alineatul (2) din tratat prevede că „întreprinderile care au sarcina de a gestiona serviciile de interes economic general sau care prezintă caracter de monopol fiscal se supun normelor tratatelor și, în special, regulilor de concurență, în măsura în care aplicarea acestor norme nu împiedică, în drept sau în fapt, îndeplinirea misiunii speciale care le-a fost încredințată. Dezvoltarea schimburilor comerciale nu trebuie să fie afectată într-o măsură care contravine intereselor Uniunii.”
- (117) Articolul respectiv prevede o derogare de la interdicția de acordare a ajutoarelor de stat menționată la articolul 107 din tratat, în măsura în care ajutorul este necesar și proporțional pentru furnizarea SIEG în condiții economice acceptabile. În temeiul articolului 106 alineatul (3) din tratat, Comisiei îi revine sarcina de a asigura aplicarea acestui articol, inclusiv, printre altele, prin precizarea condițiilor în care aceasta consideră că principiile necesității și proporționalității sunt îndeplinite.
- (118) Înainte de 31 ianuarie 2012, cadrul comunitar pentru ajutoarele de stat sub forma compensațiilor pentru obligația de serviciu public (denumit în continuare „Cadrul SIEG din 2005”) ⁽³²⁾ și Decizia SIEG din 2005 au reprezentat politica Comisiei de aplicare a derogării prevăzute la articolul 106 alineatul (2) din tratat.
- (119) La 31 ianuarie 2012, au intrat în vigoare noul pachet SIEG, care include Cadrul Uniunii Europene pentru ajutoarele de stat sub forma compensațiilor pentru obligația de serviciu public din 2011 (denumit în continuare „Cadrul SIEG din 2011”) ⁽³³⁾, și Decizia SIEG din 2011.
- (120) În conformitate cu punctul 69 din Cadrul SIEG din 2011, „Comisia va aplica principiile prevăzute în prezenta comunicare în cazul ajutorului ilegal cu privire la care aceasta ia o decizie după 31 ianuarie 2012, chiar dacă ajutorul a fost acordat înainte de această dată”.
- (121) Punctul 16 din Cadrul SIEG din 2011 stabilește cerințele pentru a se putea considera că un SIEG a fost atribuit în mod adecvat. În special, punctul 16 litera (a) prevede că actul de atribuire trebuie să precizeze natura și durata obligațiilor de serviciu public. Prin urmare, din aceleași motive care au fost deja menționate în secțiunile 7.1.4.1 și 7.3 de mai sus, în acest caz, ajutorul nu poate fi considerat compatibil în temeiul Cadrului SIEG din 2011.
- (122) Prin urmare, Comisia consideră că măsura de ajutor în cauză nu poate fi declarată compatibilă cu piața internă în temeiul articolului 106 alineatul (2) din tratat.

⁽³²⁾ JO C 297, 29.11.2005, p. 4.

⁽³³⁾ JO C 8, 11.1.2012, p. 15.

7.4.2. **Compatibilitatea în temeiul Orientărilor din 2014 privind sectorul aviației**

- (123) Orientările din 2014 privind sectorul aviației se aplică ajutoarelor de exploatare acordate aeroporturilor înainte de 4 aprilie 2014 ⁽³⁴⁾. Condițiile de compatibilitate prevăzute în Orientările din 2014 privind sectorul aviației pentru ajutoarele de exploatare acordate aeroporturilor diferă în funcție de data acordării ajutoarelor, înainte sau după 4 aprilie 2014, data intrării în vigoare a orientărilor ⁽³⁵⁾.
- (124) Ajutoarele de exploatare acordate înainte de intrarea în vigoare a Orientărilor din 2014 privind sectorul aviației, și anume înainte de 4 aprilie 2014, pot fi declarate compatibile dacă sunt îndeplinite condițiile următoare:
- (a) *contribuția la un obiectiv de interes comun bine definit*: această condiție este îndeplinită dacă, printre altele, ajutoarele sporesc mobilitatea cetățenilor Uniunii și conectivitatea regiunilor sau facilitează dezvoltarea regională ⁽³⁶⁾;
 - (b) *caracterul adecvat al ajutorului de stat ca instrument de politică*: statele membre trebuie să demonstreze că ajutorul este adecvat pentru a atinge obiectivul urmărit sau pentru a soluționa problemele vizate de ajutor ⁽³⁷⁾;
 - (c) *necesitatea intervenției statului*: ajutorul ar trebui să vizeze situațiile în care poate determina o îmbunătățire substanțială pe care piața nu este în măsură să o furnizeze prin mijloace proprii ⁽³⁸⁾;
 - (d) *existența unui efect stimulat*: această condiție este îndeplinită în cazul în care este foarte probabil ca, în absența ajutoarelor de exploatare, și luând în considerare posibilă prezență a unor ajutoare pentru investiții și nivelul traficului, nivelul activității economice a aeroportului în cauză să se reducă în mod semnificativ ⁽³⁹⁾;
 - (e) *proporționalitatea ajutoarelor (ajutoare limitate la minimumul necesar)*: pentru a fi proporționale, ajutoarele de exploatare acordate aeroporturilor trebuie să fie limitate la minimumul necesar pentru ca activitatea care beneficiază de ajutor să aibă loc ⁽⁴⁰⁾;
 - (f) *evitarea efectelor negative nejustificate asupra concurenței și asupra schimburilor comerciale* ⁽⁴¹⁾.

7.4.2.1. **Contribuția la un obiectiv bine definit de interes comun**

- (125) Măsurile de sprijin de exploatare luate de România în favoarea aeroporturilor regionale au avut drept scop să permită aeroporturilor să dispună de capital suficient pentru a continua să își desfășoare activitatea în mod viabil. În opinia României, aeroporturile regionale au un rol important în promovarea accesibilității zonelor deservite, iar finanțarea în cauză îmbunătățește siguranța, securitatea și eficiența aeroporturilor, contribuind totodată la atingerea obiectivelor mai largi de dezvoltare regională. În plus, cel mai convenabil mijloc de transport către/dinspre aceste regiuni este transportul aerian, pe lângă serviciile de transport feroviar/rutier, care însă în România, având în vedere starea proastă a infrastructurii, presupun durate de deplasare mult mai mari.
- (126) Cu toate acestea, Comisia ia act de faptul că, având în vedere proximitatea dintre unele din aeroporturile care fac obiectul investigației, o eventuală duplicare a infrastructurii aeroportuare ar constitui un impediment în obținerea finanțării pentru aeroporturile care îndeplinesc un obiectiv bine definit de interes comun. Prin urmare, Comisia trebuie să evalueze dacă finanțarea acestor aeroporturi nu conduce la duplicarea infrastructurii aeroportuare în aceeași zonă deservită.
- (127) Orientările din 2014 privind sectorul aviației definesc „zona pe care o deservește un aeroport” ca limită a pieței geografice care este stabilă, în mod normal, la circa 100 de kilometri sau la circa 60 de minute de mers cu mașina, cu autobuzul, cu trenul sau cu trenul de mare viteză. Definiția zonei pe care o deservește un anumit aeroport trebuie să țină seama de specificul fiecărui aeroport în parte. Dimensiunea și configurația zonei deservite depinde de diversele caracteristici ale aeroportului, inclusiv de modelul său de afaceri, de localizare și de destinațiile pe care acesta le deservește.
- (128) Astfel cum se prevede în considerentul 24 de mai sus, aeroporturile care fac obiectul prezentei evaluări, care au în vecinătatea lor un alt aeroport situat în zona pe care o deservește la o distanță de cel mult 100 de kilometri sau la cel mult 60 de minute de mers cu mașina, cu trenul sau cu trenul de mare viteză, astfel cum se stabilește la

⁽³⁴⁾ Punctul 172 din Orientările din 2014 privind sectorul aviației.

⁽³⁵⁾ Punctul 137 din Orientările din 2014 privind sectorul aviației.

⁽³⁶⁾ Punctele 137 și 113 din Orientările din 2014 privind sectorul aviației.

⁽³⁷⁾ Punctele 137 și 120 din Orientările din 2014 privind sectorul aviației.

⁽³⁸⁾ Punctele 137 și 116 din Orientările din 2014 privind sectorul aviației.

⁽³⁹⁾ Punctele 137 și 124 din Orientările din 2014 privind sectorul aviației.

⁽⁴⁰⁾ Punctele 137 și 125 din Orientările din 2014 privind sectorul aviației.

⁽⁴¹⁾ Punctele 137 și 131 din Orientările din 2014 privind sectorul aviației.

punctul 25 subpunctul 12 din Orientările din 2014 privind sectorul aviației, sunt Arad, Baia Mare, Satu Mare, Constanța și Oradea. Pentru toate celelalte aeroporturi, Comisia consideră că ajutorul a contribuit la menținerea în stare de funcționare a infrastructurii necesare pentru mobilitatea cetățenilor și accesibilitatea regiunilor în care sunt amplasate aeroporturile, având în vedere în special calitatea slabă a infrastructurii rutiere și feroviare. Prin urmare, în cazul acestor aeroporturi, ajutorul a contribuit la realizarea unui obiectiv de interes comun pentru Uniune. În ceea ce privește celelalte aeroporturi, Comisia constată următoarele.

Aeroportul din Arad

- (129) Aeroportul din Arad se află la doar 50 km de Timișoara, ceea ce reprezintă un timp de deplasare cu mașina de 40 de minute.
- (130) Aeroporturile din Timișoara și Arad au avut modele de afaceri diferite în perioada 2007-2009. Timișoara era un aeroport consacrat, ce urma un model de afaceri care diferea în mod semnificativ de cel al aeroportului din Arad. Aeroportul din Timișoara oferea în principal zboruri regulate operate de transportatori aerieni regionali și internaționali care oferă servicii complete, care leagă Timișoara de o serie de orașe românești și europene ⁽⁴²⁾, în timp ce, astfel cum se menționează în considerentele 28 și 31 de mai sus, modelul de afaceri al aeroportului din Arad s-a bazat pe traficul low-cost. Cele două aeroporturi au continuat să funcționeze conform unor modele diferite începând cu 2009, zborurile low-cost de pe aeroportul din Arad reducându-se drastic, iar ulterior dispărând (aeroportul a înregistrat doar 8 632 de pasageri în 2015 și, potrivit informațiilor disponibile în mod public, aceasta nu a avut trafic comercial de pasageri în 2016), iar aeroportul din Timișoara orientându-se către traficul low-cost. Faptul că modelele de afaceri ale aeroporturilor din Timișoara și din Arad au fost diferite în perioada vizată de evaluare și ulterior este un indiciu al faptului că cele două aeroporturi sunt substitute imperfecte unul pentru celălalt.
- (131) În conformitate cu punctul 85 din Orientările privind sectorul aviației, duplicarea aeroporturilor nerentabile sau crearea de capacități suplimentare neutilizate nu contribuie la îndeplinirea unui obiectiv de interes comun. În acest sens, Comisia observă că activitatea din Timișoara a înregistrat profituri în perioada vizată de evaluare. În plus, aeroportul din Timișoara a realizat investiții în diverse terminale în perioada 2007-2010 pentru a-și extinde capacitatea și a furniza servicii pentru un trafic aerian sporit (de exemplu, extinderea și modernizarea terminalului pentru zborurile internaționale în 2007, extinderea terminalului de plecare pentru zborurile interne în perioada 2008-2010). Prin urmare, aeroportul din Timișoara, care era deja mult mai mare, a trebuit să investească pentru a se dezvolta, astfel că este puțin probabil ca, în absența ajutorului acordat aeroportului din Arad, aeroportul din Timișoara să fi putut absorbi traficul de pe aeroportul din Arad fără investiții suplimentare. Acesta este un indiciu suplimentar al gradului imperfect de substituibilitate dintre cele două aeroporturi.
- (132) Având în vedere argumentele prezentate în considerentele 130 și 131 de mai sus, Comisia constată că, deși aeroportul din Arad este situat în aceeași zonă ca cea pe care o deservește aeroportul din Timișoara, nu există nicio suprapunere între cele două aeroporturi.
- (133) Pe baza celor de mai sus, Comisia poate concluziona că ajutorul acordat aeroportului din Arad a contribuit la mobilitatea cetățenilor și la accesibilitatea regiunii în care este amplasat și, prin urmare, a deservit un obiectiv bine definit de interes comun.

Aeroporturile din Baia Mare și Satu Mare

- (134) În ceea ce privește aeroporturile din Satu Mare și Baia Mare, acestea se află la 76 de km unul de celălalt și ambele au deservit în cea mai mare parte zboruri regulate către București efectuate de compania națională de transporturi aeriene a României, TAROM. Pe baza informațiilor disponibile în mod public, pe aeroportul din Baia Mare, în perioada 2007-2009 TAROM a operat mai multe zboruri săptămânale către București, în timp ce Austrian Airlines a deservit o destinație (Viena) în perioada aprilie 2008-februarie 2009, iar Blue Air trei destinații europene doar timp de câteva luni (octombrie-decembrie 2009). TAROM a operat, de asemenea, mai multe zboruri săptămânale de pe aeroportul din Satu Mare către București. Cu toate acestea, dată fiind starea precară a infrastructurii rutiere în această zonă, timpul de deplasare dintre cele două aeroporturi este de o oră și 10 minute cu mașina, depășindu-se criteriul de 60 de minute de timp de deplasare utilizat pentru a defini zona pe care o deservește un aeroport, în conformitate cu Orientările din 2014 privind sectorul aviației.
- (135) În plus, astfel cum s-a menționat la punctele 34 și 35 de mai sus, a existat o diferență în ceea ce privește dimensiunea aeronavelor care puteau opera zboruri cu regularitate de pe cele două aeroporturi, având în vedere infrastructurile diferite.

⁽⁴²⁾ Transportatorul low-cost Wizz Air a început să efectueze zboruri de pe aeroportul din Timișoara abia la sfârșitul anului 2008.

- (136) Prin urmare, în lumina argumentelor expuse în considerentele 134 și 135 de mai sus, deși cele două aeroporturi sunt situate la o distanță de sub 100 de kilometri, criteriul utilizat pentru a se defini zona pe care o deservește un aeroport în conformitate cu Orientările din 2014 privind sectorul aviației, Comisia consideră că nu există nicio suprapunere între acestea.
- (137) Pe baza celor de mai sus, Comisia concluzionează că ajutoarele primite de fiecare dintre cele două aeroporturi au contribuit la un obiectiv bine definit de interes comun, prin sporirea mobilității și a accesibilității în zonele în care sunt amplasate aceste aeroporturi.

Aeroportul din Constanța

- (138) Aeroportul din Constanța este situat la 45 km și la 30 de minute timp de deplasare față de aeroportul din Tuzla. În perioada 2007-2009, Constanța a oferit zboruri regulate către mai multe destinații europene și, în consecință, a avut un model de afaceri diferit față de cel al aeroportului din Tuzla, care nu a oferit servicii aeroportuare pentru aviația comercială și s-a concentrat pe zborurile specializate (de exemplu, pentru scopuri agricole, publicitare, dar și de agrement, de instruire și zboruri pentru urgențe). În consecință, deși aeroportul din Tuzla este situat în aceeași zonă ca cea pe care o deservește aeroportul din Constanța, acesta nu poate fi considerat un „aeroport” în sensul punctului 25 alineatul (6) din Orientările din 2014 privind sectorul aviației și, prin urmare, nu poate fi considerat drept o duplicare a infrastructurii aeroportului din Constanța.
- (139) Pe această bază, Comisia concluzionează că ajutoarele acordate aeroportului din Constanța au contribuit la un obiectiv bine definit de interes comun, prin sporirea mobilității și a accesibilității în zona în care este situat aeroportul.

Aeroportul din Oradea

- (140) Orașul Oradea se află la o distanță de 80 km de Debrețin (Ungaria), dar timpul de deplasare este de cel puțin o oră și 30 de minute (întrucât este necesară trecerea unei frontiere care nu face parte din spațiul Schengen).
- (141) În plus, în perioada 2007-2009, aeroporturile au avut un model de afaceri diferit, din Oradea fiind operate zboruri interne de către transportatori aerieni regionali și naționali care oferă servicii complete, iar aeroportul din Debrețin concentrându-se la acea vreme pe zborurile charter (traficul low-cost dezvoltându-se abia în ultimii ani). Acesta este un indiciu al faptului că cele două aeroporturi, în perioada vizată de evaluare, au fost substitute imperfecte unul pentru celălalt. Prin urmare, deși cele două aeroporturi sunt situate la o distanță de sub 100 de kilometri, criteriul utilizat pentru a se defini zona pe care o deservește un aeroport în conformitate cu Orientările din 2014 privind sectorul aviației, Comisia concluzionează că nu există nicio suprapunere între acestea.
- (142) Pe această bază, Comisia concluzionează că ajutoarele acordate aeroportului din Oradea au contribuit la un obiectiv bine definit de interes comun, prin sporirea mobilității și a accesibilității în zona în care este amplasat aeroportul.

7.4.2.2. Necesitatea intervenției statului, caracterul adecvat al ajutorului de stat ca instrument de politică, existența unui efect stimulat, proporționalitatea ajutoarelor

- (143) În ceea ce privește necesitatea ajutorului, punctul 116 din Orientările din 2014 privind sectorul aviației prevede că ajutorul de exploatare aduce o îmbunătățire substanțială pe care piața nu este în măsură să o furnizeze. Potrivit punctului 120 din Orientările din 2014 privind sectorul aviației, statele membre trebuie să demonstreze că ajutorul este adecvat pentru a atinge obiectivul urmărit sau pentru a soluționa problemele vizate de ajutor; aceasta se întâmplă dacă, în absența ajutorului în cauză, este foarte probabil ca aeroporturile românești în cauză să fi fost nevoite să iasă de pe piață, privând regiunile României de o infrastructură de transport care joacă un rol semnificativ în dezvoltarea și accesibilitatea acestora, sau să își reducă activitatea într-o măsură semnificativă. În conformitate cu Orientările din 2014 privind sectorul aviației, aeroporturile mai mici pot întâmpina dificultăți în asigurarea finanțării funcționării lor în absența unei finanțări publice. În conformitate cu punctul 118 din Orientările din 2014 privind sectorul aviației, este posibil ca aeroporturile cu un trafic anual de sub 200 000 de pasageri să nu fie capabile să își acopere într-o mare măsură costurile de exploatare. În acest sens, Comisia observă că traficul înregistrat de cele unsprezece aeroporturi care fac obiectul acestei evaluări a fost de sub 200 000 de pasageri în perioada 2007-2009.
- (144) Potrivit punctului 124 din Orientările din 2014 privind sectorul aviației, ajutorul de exploatare are un efect stimulat dacă este foarte probabil ca, în absența ajutorului de exploatare, și luând în considerare posibila

prezență a unor ajutoare pentru investiții și nivelul traficului, nivelul activității economice a aeroportului în cauză să se reducă în mod semnificativ. În cazul de față, în absența ajutorului, activitatea beneficiarilor ar fi fost redusă în mod semnificativ, dacă nu chiar ar fi încetat complet din cauza pierderilor neacoperite. Potrivit punctului 125 din Orientările din 2014 privind sectorul aviației, pentru a fi proporționale, ajutoarele de exploatare acordate aeroporturilor trebuie să se limiteze la minimumul necesar pentru ca activitatea care beneficiază de ajutor să aibă loc. Măsurile care fac obiectul investigației s-au limitat la minimumul necesar pentru a se compensa pierderile și pentru a li se permite aeroporturilor să continue să funcționeze în mod viabil.

- (145) Prin urmare, Comisia concluzionează că toate ajutoarele de exploatare au fost necesare și s-au limitat la minimumul necesar pentru ca activitatea care beneficiază de ajutor să aibă loc.

7.4.2.3. Evitarea efectelor negative nejustificate asupra concurenței și a schimburilor comerciale

- (146) Astfel cum se precizează în considerentul 24 de mai sus, singurele aeroporturi care fac obiectul prezentei evaluări și în vecinătatea cărora există un alt aeroport la o distanță de sub 100 de kilometri sau de maximum 60 de minute timp de deplasare cu mașina, cu trenul sau cu trenul de mare viteză sunt cele din Arad, Baia Mare, Satu Mare, Constanța și Oradea. Astfel cum s-a explicat în considerentul 128 de mai sus, pentru toate celelalte aeroporturi, Comisia consideră că ajutorul a contribuit la menținerea în stare de funcționare a infrastructurii necesare pentru mobilitatea cetățenilor și accesibilitatea regiunilor în care sunt situate aeroporturile, având în vedere în special calitatea slabă a infrastructurii rutiere și feroviare. Prin urmare, în cazul acestor aeroporturi, ajutorul a contribuit la realizarea unui obiectiv de interes comun pentru Uniune și nu a creat denaturări nejustificate ale concurenței. În ceea ce privește celelalte aeroporturi, Comisia constată următoarele.

Aeroportul din Arad

- (147) Comisia observă că, în perioada vizată de evaluare, aeroportul din Arad a înregistrat un trafic foarte limitat, atât în termeni absoluți, cât și în comparație cu aeroportul din Timișoara (situat la 50 de km și la 40 de minute timp de deplasare). Numărul anual de pasageri pe aeroportul din Arad a variat între 67 183 și 128 835 în perioada vizată de evaluare, în timp ce traficul de pe aeroportul din Timișoara a variat între 859 329 și 991 758 de pasageri anual. Traficul de pe aeroportul din Arad a reprezentat doar 7,8 % din traficul de pe aeroportul din Timișoara în 2007, 14,5 % în 2008 și 8,8 % în 2009. Impactul concurențial al ajutorului primit de aeroportul din Arad asupra aeroportului din Timișoara a fost foarte limitat, având în vedere diferența dintre nivelul traficului celor două aeroporturi ⁽⁴³⁾. În termeni mai generali, în ansamblu, efectele ajutorului asupra concurenței au fost modeste, având în vedere nivelul scăzut al traficului pe aeroport. În plus, nu pare să existe o corelare între evoluția traficului celor două aeroporturi. Traficul pe aeroportul din Arad a crescut de la 67 183 de pasageri în 2007 la 128 835 în 2008 și a scăzut la aproximativ 88 147 de pasageri în 2009, în timp ce traficul pe aeroportul din Timișoara a crescut în mod constant (de la 859 329 de pasageri în 2007 la 886 083 de pasageri în 2008 și 991 758 de pasageri în 2009) ⁽⁴⁴⁾. Această lipsă de corelare sugerează că cele două aeroporturi au deservit nevoi și segmente de piață diferite, iar activitățile lor nu s-au suprapus.
- (148) În plus, având în vedere faptul că aeroportul din Timișoara a înregistrat profituri între 2007 și 2009 și a efectuat investiții pentru creșterea capacității sale, este puțin probabil ca efectul ajutorului acordat aeroportului din Arad să fi avut un impact semnificativ asupra activităților aeroportului din Timișoara.
- (149) Având în vedere cele de mai sus, Comisia este de părere că denaturările create de ajutor asupra concurenței sunt limitate și nu au depășit contribuția ajutorului la mobilitate și accesibilitate.

⁽⁴³⁾ În cazul SA.33961 (2012/C) (ex 2012/NN) pus în aplicare de către Franța în favoarea Camerei de Comerț și Industrie din Nîmes-Uzès-Le Vigan, a Veolia Transport Aéroport de Nîmes, a Ryanair Limited și a Airport Marketing Services Limited (JO L 113, 27.4.2016, p. 32), Comisia a constatat că impactul concurențial al ajutorului acordat aeroportului din Nîmes, aflat în vecinătatea aeroportului din Montpellier, a fost considerat, printre altele, limitat datorită diferenței dintre nivelurile de trafic ale celor două aeroporturi, traficul de pe aeroportul din Nîmes fiind de șase ori mai scăzut decât cel de pe aeroportul din Montpellier.

⁽⁴⁴⁾ Lipsa unei corelări între evoluția traficului pe cele două aeroporturi învecinate a fost, de asemenea, unul dintre criteriile utilizate în cazul SA.22614 (C 53/07) pus în aplicare de Franța în favoarea Camerei de Comerț și Industrie din Pau-Béarn, a Ryanair, a Airport Marketing Services și a Transavia (JO L 201, 30.7.2015, p. 109), pentru a susține compatibilitatea ajutorului pentru aeroportul din Pau.

Aeroporturile din Baia Mare și Satu Mare

- (150) Având în vedere nivelul extrem de scăzut al traficului pe cele două aeroporturi în perioada vizată de evaluare (de la 15 334 de pasageri în 2007 la 24 983 de pasageri în 2009 la Baia Mare și de la 5 883 de pasageri la 11 101 de pasageri în 2009 la Satu Mare) și diferența de dimensiune a tipului de aeronave operate, astfel cum s-a indicat în considerentele 34 și 35 de mai sus, Comisia a ajuns la concluzia că denaturările concurenței cauzate de ajutor au fost foarte limitate și nu au depășit contribuția pozitivă a ajutorului la mobilitate și accesibilitate.

Aeroportul din Constanța

- (151) Astfel cum s-a explicat în considerentul 138 de mai sus, modelul de afaceri al aeroportului din Constanța, care a avut un trafic comercial, a fost diferit de cel al aeroportului din Tuzla învecinat, care nu a oferit servicii aeroportuare pentru aviația comercială. Aeroportul din Tuzla nici nu este un „aeroport” în sensul punctului 25 alineatul (6) din Orientările din 2014 privind sectorul aviației. În plus, aeroportul din Constanța a avut un trafic foarte scăzut în perioada vizată de evaluare, ceea ce limitează denaturările concurenței create de ajutorul pe care l-a primit. Prin urmare, Comisia consideră că ajutorul primit de aeroportul din Constanța în perioada 2007-2009 a avut o contribuție la mobilitate și accesibilitate care a contrabalansat orice denaturare a concurenței generată de ajutorul respectiv.

Aeroportul din Oradea

- (152) Astfel cum s-a explicat în considerentele 37 și 140 de mai sus, Oradea este la o distanță de 80 km de Debrețin (Ungaria), dar timpul de deplasare este de cel puțin o oră și 30 de minute (întrucât este necesară trecerea unei frontiere care nu face parte din spațiul Schengen). În plus, în perioada 2007-2009, aeroportul din Oradea a înregistrat un trafic foarte scăzut (de sub 40 000 de pasageri) și a avut un model de afaceri diferit față de cel al aeroportului din Debrețin (a se vedea considerentul 141).
- (153) Pe această bază, Comisia consideră că ajutoarele primite de aeroportul din Oradea au avut o contribuție la mobilitate și accesibilitate care a contrabalansat orice denaturare a concurenței generate de ajutorul respectiv.

7.4.3. Concluzie privind compatibilitatea ajutoarelor

- (154) Pe baza evaluării de mai sus, Comisia concluzionează că ajutorul acordat în perioada 2007-2009 aeroporturilor românești din Arad, Bacău, Baia Mare, Craiova, Iași, Oradea, Satu Mare, Sibiu, Suceava, Tulcea și Constanța este compatibil cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat.
- (155) Prezenta evaluare nu aduce atingere niciunei eventuale viitoare evaluări efectuate de Comisie cu privire la eventuale ajutoare acordate acestor aeroporturi după 4 aprilie 2014, deoarece orice astfel de ajutor ar trebui să fie evaluat pe baza unor criterii care diferă de cele aplicabile măsurilor de față ⁽⁴⁵⁾.

8. CONCLUZIE

- (156) Finanțarea acordată de către autoritățile publice din România în perioada 2007-2009 aeroporturilor din Arad, Bacău, Baia Mare, Craiova, Iași, Oradea, Satu Mare, Sibiu, Suceava, Tulcea și Constanța constituie ajutor de stat ilegal compatibil cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE.
- (157) În baza motivelor explicate în considerentul 69, investigarea finanțării publice acordate aeroporturilor din Cluj-Napoca și Târgu Mureș în perioada 2007-2009 rămâne deschisă.

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

- (1) Finanțarea publică pe care România a acordat-o în perioada 2007-2009 aeroporturilor românești din Arad, Bacău, Baia Mare, Craiova, Iași, Oradea, Satu Mare, Sibiu, Suceava, Tulcea și Constanța, în valoare de 490 401,3 mii de RON, constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, pus în aplicare cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

⁽⁴⁵⁾ În special în cazul ajutoarelor acordate după aprilie 2014, punctul 115 din Orientările din 2014 privind sectorul aviației prevede că este necesar să se dovedească faptul că un aeroport nerentabil are capacitatea de a acoperi toate costurile de exploatare la sfârșitul perioadei de tranziție (a se vedea punctele 128-130 din Orientările din 2014 privind sectorul aviației), iar punctul 132 din Orientările privind sectorul aviației stabilește necesitatea ca statele membre să demonstreze că toate aeroporturile din zona deservită vor putea să își acopere integral costurile de exploatare la sfârșitul perioadei de tranziție.

(2) Ajutorul de stat menționat la alineatul (1) este compatibil cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează României.

Adoptată la Bruxelles, 27 septembrie 2016.

Pentru Comisie
Margrethe VESTAGER
Membru al Comisiei

III

(Alte acte)

SPAȚIUL ECONOMIC EUROPEAN

DECIZIA NR. 469/15/COL A AUTORITĂȚII AELS DE SUPRAVEGHERE

din 4 noiembrie 2015

de închidere a procedurii oficiale de investigare cu privire la presupusul ajutor de stat acordat întreprinderii Innovation Norway pentru activitățile sale pe piața infrastructurii de internet și a serviciilor conexe, precum și cu privire la un posibil ajutor în favoarea oficiilor regionale de turism și a organizațiilor de gestionare a destinației (Norvegia) [2017/1150]

Autoritatea AELS de Supraveghere („Autoritatea”),

AVÂND ÎN VEDERE Acordul privind Spațiul Economic European („Acordul privind SEE”), în special articolul 61 alineatul (1),

AVÂND ÎN VEDERE Acordul dintre statele AELS privind instituirea unei Autorități de Supraveghere și a unei Curți de Justiție („Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție”), în special articolul 24,

AVÂND ÎN VEDERE Protocolul 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție („Protocolul 3”), în special articolul 7 alineatul (2) și articolul 13 alineatul (1) din partea a II-a,

DUPĂ CE A SOLICITAT părților interesate să își prezinte observațiile în conformitate cu dispozițiile sus-menționate și având în vedere observațiile acestora,

întrucât:

I. FAPTE

1. PROCEDURA

- (1) Prin scrisoarea din 5 iulie 2013 ⁽¹⁾, întreprinderea tellUs IT AS [care a fuzionat ulterior cu întreprinderea New Mind ⁽²⁾ și care este denumită în continuare „New Mind | tellUs” sau „reclamantul”] a prezentat Autorității o plângere privind acordarea unui ajutor de stat în ceea ce privește activitățile economice ale întreprinderii Innovasjon Norge („Innovation Norway” sau „IN”) pe piața infrastructurii de internet și a serviciilor conexe, în sectorul turismului. Autoritatea a primit și a înregistrat plângerea la 8 iulie 2013.
- (2) După o examinare preliminară a plângerii, la 16 iulie 2014, Autoritatea a decis să inițieze procedura oficială de investigare prevăzută la articolul 1 alineatul (2) din partea I a Protocolului 3, prin adoptarea Deciziei nr. 300/14/COL (denumită în continuare „decizia de inițiere a procedurii”) ⁽³⁾. Prin decizia respectivă, Autoritatea a invitat autoritățile norvegiene și părțile interesate să își prezinte observațiile.

⁽¹⁾ Documentul nr. 678002, precum și anexele la documentele nr. 678003-678007, 678010-678013 și 678017.

⁽²⁾ În octombrie 2013, reclamantul inițial, întreprinderea tellUs IT AS, a fuzionat cu întreprinderea New Mind, formând întreprinderea New Mind | tellUs. A se vedea www.newmind.co.uk.

⁽³⁾ Publicată în JO C 334, 25.9.2014, p. 8, și în suplimentul SEE nr. 53, 25.9.2014, p. 1.

- (3) Prin scrisoarea din 1 septembrie 2014 ⁽⁴⁾, autoritățile norvegiene au prezentat observații privind decizia de inițiere a procedurii. La 30 septembrie 2014, reprezentanții Autorității sau întâlnit cu autoritățile norvegiene și cu Innovation Norway. Cu această ocazie, autoritățile norvegiene au furnizat noi informații și clarificări cu privire la scrisoarea acestora din 1 septembrie 2014. De asemenea, Autoritatea a adresat întrebări suplimentare întreprinderii Innovation Norway, la care s-a răspuns prin e-mailul din 17 octombrie 2014 ⁽⁵⁾.
- (4) Prin e-mailul din 9 octombrie 2014 ⁽⁶⁾, Autoritatea a primit observații de la o parte interesată, reclamantul. Prin scrisoarea din 10 octombrie 2014 ⁽⁷⁾, Autoritatea a transmis observațiile respective autorităților norvegiene. Autoritatea a avut conferințe telefonice cu Innovation Norway la 27 octombrie 2014 și la 5 noiembrie 2014.
- (5) Prin scrisoarea din 24 noiembrie 2014 ⁽⁸⁾, autoritățile norvegiene au prezentat comentariile pe care le aveau cu privire la observațiile reclamantului, precum și informații suplimentare privind cazul.
- (6) Ulterior, autoritatea a primit informații suplimentare de la reclamant și de la Innovation Norway cu privire la cazul de față ⁽⁹⁾. Informațiile primite de la reclamant au fost transmise autorităților norvegiene.

2. DESCRIEREA MĂSURILOR

- (7) Prezenta decizie se referă la activitățile Innovation Norway în sectorul turismului.
- (8) Innovation Norway este o întreprindere publică, căreia i s-a încredințat mandatul de a sprijini inovarea și dezvoltarea întreprinderilor și a industriei norvegiene. Innovation Norway sprijină industria națională de turism. Innovation Norway a creat și gestionează site-ul internet *visitnorway.com*, cel mai vizitat site internet de turism norvegian ⁽¹⁰⁾.
- (9) Prin intermediul site-ului internet *visitnorway.com*, Innovation Norway oferă servicii oficiilor regionale de turism („*regional tourism boards – RTB*”) ⁽¹¹⁾, precum și organizațiilor de gestionare a destinației („*destination management organisations – DMO*”) ⁽¹²⁾. RTB-urile și DMO-urile sunt entități locale/regionale de promovare a turismului în zonele lor geografice respective.
- (10) Serviciile respective includ: (i) infrastructură de internet și servicii conexe, precum și (ii) servicii de comercializare și promovare în sectorul turismului ⁽¹³⁾.
- (11) Reclamantul și decizia de inițiere a procedurii fac referire la posibile măsuri de ajutor de stat în ceea ce privește infrastructura de internet și serviciile conexe. În mod specific, articolul 1 din decizia de inițiere a procedurii se referă la trei posibile măsuri de ajutor de stat.
- (12) Prima presupusă măsură de ajutor de stat vizează un ajutor de stat în favoarea Innovation Norway prin renunțarea la profituri atunci când furnizează infrastructură de internet și servicii conexe pentru RTB-uri și DMO-uri.
- (13) Cea de a doua măsură constă în presupusa lipsă de separare contabilă și absența unei metodologii de alocare transparentă a costurilor pentru separarea activităților economice și neeconomice ale Innovation Norway. În special, o chestiune relevantă este dacă furnizarea infrastructurii de internet și a serviciilor conexe de către Innovation Norway este subvenționată încrucișat cu fonduri publice primite pentru efectuarea unui serviciu neeconomic, și anume promovarea generală a Norvegiei ca destinație turistică.

⁽⁴⁾ Documentul nr. 720775, însoțit de 12 anexe (documentele nr. 720776-720788).

⁽⁵⁾ Documentul nr. 726058.

⁽⁶⁾ Documentul nr. 725167.

⁽⁷⁾ Documentul nr. 725174.

⁽⁸⁾ Documentele nr. 730559, 730560 și 730561.

⁽⁹⁾ Autoritatea a primit o serie de e-mailuri de la reclamant și de la Innovation Norway prin care se furnizează informații suplimentare. TellUs a trimis un e-mail la 1 ianuarie 2015 (documentul nr. 734800). Innovation Norway a transmis, prin mai multe e-mailuri, documentele nr. 742759 (emailul din 16 ianuarie 2015), 744264 (e-mailul din 5 februarie 2015), 753927 (e-mailul din 14 aprilie 2015), 754218 (e-mailul din 17 aprilie 2015), 757843 (scrisoarea din 20 mai 2015) și 758656 (scrisoarea din 29 mai 2015) și a participat la o conferință telefonică la 16 aprilie 2015.

⁽¹⁰⁾ În special, în 2013, site-ul internet *visitnorway.com* a fost vizitat de 22,5 milioane de utilizatori de internet și a avut 50 de milioane de pagini consultate în 2013, iar în 2014 a fost vizitat de 21,3 milioane de utilizatori și a avut 50,3 milioane de pagini consultate. A se vedea informațiile disponibile la adresa: <https://www.slideshare.net/hanspetteraalmo/new-structure-for-destinations-on-visitnorwayvom> și documentul nr. 758656.

⁽¹¹⁾ În limba norvegiană „*Regionalt selskap*”.

⁽¹²⁾ În limba norvegiană „*Destinasjonsselskap*”.

⁽¹³⁾ Autoritatea va furniza o descriere a serviciilor în secțiunile 2.2 și 2.3 de mai jos.

- (14) A treia presupusă măsură de ajutor de stat vizează un ajutor de stat în favoarea RTB-urilor și DMO-urilor sub forma perceperii unor prețuri pentru infrastructura de internet și serviciile conexe care nu sunt suficiente pentru a genera o rentabilitate rezonabilă a investițiilor Innovation Norway.

2.1. BENEFICIARIII PRESUPUSULUI AJUTOR DE STAT

- (15) Innovation Norway a fost înființată în 2003 de către guvernul norvegian prin Legea privind Innovation Norway ⁽¹⁴⁾ („Legea privind IN”). Statul deține 51 % din întreprindere, iar comitatele dețin restul de 49 % ⁽¹⁵⁾.
- (16) Întreprinderea a fost înființată cu scopul de a reprezenta instrumentul guvernului norvegian pentru a promova dezvoltarea de afaceri generatoare de valoare în întreaga țară ⁽¹⁶⁾. Innovation Norway gestionează și pune în aplicare mai multe scheme de ajutoare norvegiene. Innovation Norway sprijină sectorul național al turismului. Potrivit autorităților norvegiene, „Innovation Norway are, printre altele, sarcina de a oferi, pe site-ul internet oficial *visitnorway.com*, servicii de comercializare web destinate populației naționale și internaționale” ⁽¹⁷⁾.
- (17) Promovarea turismului la nivel local și regional este asigurată de RTB-uri și DMO-uri. Conform informațiilor furnizate de autoritățile norvegiene ⁽¹⁸⁾, în Norvegia există aproximativ 300 de organizații de turism regionale și locale, și anume RTB-uri și DMO-uri. Principalul obiectiv al acestora este de a organiza activități turistice și de a oferi informații turistice. RTB-urile se concentrează asupra promovării regiunii la nivel internațional, în timp DMO-urile lucrează atât la nivel internațional, cât și la nivel național, pentru promovarea unor destinații specifice ⁽¹⁹⁾. În general, acționarii acestora sunt atât întreprinderi publice, cât și companii private ⁽²⁰⁾. RTB-urile sunt organizate, în general, ca societăți cu răspundere limitată, ale căror părți sociale sunt deținute de autoritățile de la nivel județean și de reprezentanți ai industriei turismului. DMO-urile sunt locale, iar structura acționariatului acestora variază. Cu toate acestea, în general, DMO-urile sunt deținute de autoritățile locale și de întreprinderi locale în domeniul turismului.
- (18) RTB-urile și DMO-urile nu urmăresc maximizarea profitului pentru proprietarii lor. Obiectivul acestora este, mai degrabă, de a stimula activitatea economică din sectorul turismului în zonele lor geografice respective ⁽²¹⁾.

2.2. INFRASTRUCTURA DE INTERNET ȘI SERVICIILE CONEXE

- (19) Infrastructura de internet și serviciile conexe în sectorul turismului sunt furnizate prin intermediul unui „sistem de gestionare a destinației” (*Destination Management System – „DMS”*) ⁽²²⁾.

⁽¹⁴⁾ LOV-2003-12-19-130 (în limba norvegiană, „*Lov om Innovasjon Norge*”), disponibilă la adresa: <http://lovdata.no/dokument/NL/lov/2003-12-19-130?q=lov+om+innovasjon+norge>.

⁽¹⁵⁾ Secțiunea 2 din Legea privind IN.

⁽¹⁶⁾ Sarcinile efectuate în prezent de către Innovation Norway au fost realizate anterior, în linii mari, de patru organizații predecesoare: Fondul norvegian de dezvoltare regională și industrială („SND”), Oficiul consultativ al guvernului pentru investitori („SVO”), Consiliul norvegian de turism („NTC”) și Consiliul norvegian de export („NEC”). În limba norvegiană: „*Statens nærings- og distriktsutviklingsfond*”, „*Statens veiledningskontor for oppfinnerne*”, „*Norges turistråd*” și „*Norges eksportråd*”. În 2004, cele patru entități și-au încetat activitatea și au fuzionat, constituind întreprinderea Innovation Norway.

⁽¹⁷⁾ Scrisoarea Innovation Norway din 28 octombrie 2013 (documentul nr. 688213).

⁽¹⁸⁾ Scrisoarea Innovation Norway din 28 octombrie 2013 (documentul nr. 688213).

⁽¹⁹⁾ A se vedea „Strategia pentru turism a guvernului. Destinație Norvegia. Strategia națională pentru industria turismului”, Ministerul Comerțului și Industriei din Norvegia, 10 aprilie 2012, pagina 44. Documentul a fost transmis Autorității ca anexa 4 (documentul nr. 688216) la scrisoarea Innovation Norway din 28 octombrie 2013 (documentul nr. 688213).

⁽²⁰⁾ *Ibidem*.

⁽²¹⁾ De exemplu, profilul comercial al Visit Trondheim AS (un RTB) indica faptul că societatea nu este destinată să furnizeze acționarilor un beneficiu economic direct [traducere liberă]. În limba norvegiană: „*Selskapet har ikke som formål å skaffe eierne direkte økonomisk utbytte*” (subliniere adăugată). A se vedea informațiile disponibile în mod public în Registrul central de coordonare pentru entități juridice, care face parte din registrele *Brønnøysund*. Linkul este disponibil la adresa: <http://w2.brreg.no/enhet/sok/detalj.jsp?orgnr=955715209>.

În ceea ce privește Visit Sørlandet AS (o DMO), s-a susținut că activitățile societății nu sunt menite să asigure profituri acționarilor acesteia. În limba norvegiană: „*Områdemarkedsføring, profilering og merkevarebygging via tilrettelegging for salg og markedsføring for reiselivet på Sørlandet. Selskapets virksomhet tar ikke sikte på å skaffe aksjeeierne økonomisk utbytte. Eventuelt overskudd Skal benyttes til Å fremme selskapets formål. Selskapet kan eie aksjer/andeler i Andre selskap*” (subliniere adăugată). A se vedea informațiile privind profilul întreprinderii, disponibile în Registrul central de coordonare pentru entități juridice, care face parte din registrele *Brønnøysund*, la adresa: <http://w2.brreg.no/enhet/sok/detalj.jsp?orgnr=993995282>.

⁽²²⁾ Definite ca „[s]isteme care consolidează și comercializează o gamă largă de produse turistice printr-o varietate de canale și platforme de comunicare, adaptate, în general, pentru o regiune specifică, și care sprijină activitățile desfășurate de o organizație de gestionare a destinației în regiunea respectivă. Sistemele de gestionare a destinației urmăresc să utilizeze o abordare centrată pe client pentru a gestiona și a promova destinația ca entitate holistică, furnizând, în mod obișnuit, informații importante legate de destinație, rezervări în timp real, instrumente de gestionare a destinației, și acordând o atenție deosebită sprijinirii întreprinderilor mici și independente care prestează servicii turistice”. Definiția sistemului de gestionare a destinației este disponibilă la <http://www.newmind.co.uk/technology-platform/destination-management-system>.

- (20) Prin intermediul unui DMS, o societate din domeniul tehnologiei informației oferă clienților săi un serviciu prin care aceștia [societăți de gestionare a destinației ⁽²³⁾] pot furniza și actualiza periodic informații cu privire la locații turistice, hoteluri, restaurante și evenimente, precum și informații similare, în mod simultan, pe propriul site internet și prin intermediul unor canale externe, cum ar fi *visitnorway.com*, Google Maps, chioșcurile de informații pentru turiști, portaluri mobile, precum și zierele tipărite. Informațiile respective sunt utilizate de publicul larg pentru rezervări sau în alte scopuri.
- (21) Un sistem de gestionare a destinației poate oferi diferite funcționalități: (i) o funcționalitate *destinator* (și anume, crearea unei baze de date cu puncte de interes sau informații operative privind evenimente, hoteluri, restaurante, expoziții de artă etc.); (ii) o funcționalitate *de distribuire* (și anume, informațiile stocate în baza de date sunt transmise către diferite canale și platforme); și (iii) o funcționalitate *de căutare* (și anume, utilizată pe site-urile internet pentru a căuta și a prezenta produse turistice).
- (22) O ilustrare grafică a acestor servicii este inclusă în considerentul 43 de mai jos.

2.3. SERVICII DE COMERCIALIZARE ȘI PROMOVARE ÎN SECTORUL TURISMULUI

- (23) Serviciile de comercializare și promovare turistică se pot referi la promovarea generală a unei zone geografice sau la promovarea anumitor întreprinderi specifice.
- (24) Promovarea generală presupune furnizarea de informații turistice generale pentru vizitatori în ceea ce privește peisajele, tradițiile gastronomice, vremea etc. Promovarea anumitor întreprinderi specifice se referă la furnizarea de conținuturi specifice (și anume, informații cu privire la hoteluri, restaurante, evenimente culturale etc.).
- (25) În plus, în cazul promovării de conținuturi specifice pe site-ul internet *visitnorway.com*, pot fi identificate două posibilități diferite: fie informațiile sunt publicate direct pe site-ul internet (și anume, informația este găzduită de site-ul internet), fie este furnizat un link către un site internet extern care publică informațiile specifice.

2.4. ACTIVITĂȚILE INNOVATION NORWAY ÎN SECTORUL TURISMULUI

- (26) Promovarea industriei turismului la nivel național intră în domeniul de aplicare al mandatului Innovation Norway. Guvernul norvegian este o parte interesată activă în sectorul turismului începând din 1903 ⁽²⁴⁾. Astfel cum s-a menționat în considerentul 17 de mai sus, la nivel regional și la nivel local, promovarea turismului se realizează prin intermediul RTB-urilor și al DMO-urilor. Scrisorile de alocare a bugetului anual de stat prevăd, în capitolul consacrat Innovation Norway, instrucțiuni privind activitățile Innovation Norway în sectorul turismului ⁽²⁵⁾.
- (27) În 2007, autoritățile norvegiene au adoptat o strategie națională pentru industria turismului, stabilind obiectivele principale ale guvernelor pentru acest sector ⁽²⁶⁾. Unul dintre obiective l-a reprezentat consolidarea recunoașterii Norvegiei ca destinație turistică. În acest sens, în 2007, Innovation Norway a dezvoltat și a stabilit site-ul internet *visitnorway.com*. În conformitate cu strategia pentru industria turismului, „[s]ite-ul web va motiva vizitatorii să călătorească în Norvegia și va furniza informații bune și cuprinzătoare cu privire la Norvegia și la ceea ce are de oferit industria turismului” ⁽²⁷⁾.

⁽²³⁾ Conceptul de societăți de gestionare a destinației (DMC) este termenul folosit în sectorul turismului pentru societățile de servicii profesionale care oferă cunoștințe, expertiză și resurse locale și care sunt specializate în conceperea și desfășurarea de evenimente, activități, vizite, transport etc. În general, acest termen se referă la societăți comerciale care furnizează servicii profesionale în domeniul turismului.

⁽²⁴⁾ Scrisoarea Innovation Norway din 20 decembrie 2013 (documentul nr. 694258). Asociația Națională de Turism, care era organul comun pentru părțile interesate statale, municipale și publice din industria turismului, a fost înființată în 1903 și a continuat până în 1984. De la acel moment, eforturile de promovare ale Asociației Naționale de Turism au fost continuate de fundația NORTRA, care, în 1999, și-a schimbat numele în NTC. Începând cu 2004, sarcinile NTC au fost preluate de Innovation Norway, ca urmare a fuziunii dintre cele două entități. Mai multe informații cu privire la entitățile cărora li s-a încredințat în mod tradițional mandatul de promovare a Norvegiei ca destinație de vacanță au fost furnizate, de asemenea, în scrisoarea Innovation Norway din 20 decembrie 2013 (documentul nr. 694258).

⁽²⁵⁾ Statsbudsjettet 2013 – Oppdragsbrev Innovasjon Norge, pagina 14. Disponibil la adresa: https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/nhd/vedlegg/brev/2013_oppdragsbrev_innovasjon norge.pdf

Statsbudsjettet 2014 – Oppdragsbrev Innovasjon Norge. Disponibil la adresa: https://www.regjeringen.no/contentassets/ab7b70cc80924f038a26a89417d0eb66/in_oppdragsbrev_2014.pdf

Statsbudsjettet 2015 – Oppdragsbrev Innovasjon Norge. Disponibil la adresa: [http://www.innovasjon norge.no/PageFiles/2814818/Oppdragsbrev%20KLD%20\(2\).pdf](http://www.innovasjon norge.no/PageFiles/2814818/Oppdragsbrev%20KLD%20(2).pdf)

⁽²⁶⁾ A se vedea „Strategia pentru turism a guvernului. Experiențe valoroase. Strategia națională pentru industria turismului”, Ministerul Comerțului și Industriei din Norvegia, 18 decembrie 2007, Anexa 1 (documentul nr. 688214) la scrisoarea Innovation Norway din 28 octombrie 2013 (documentul nr. 688213).

⁽²⁷⁾ *Ibidem*, subtitlul 7.5 „*visitnorway.com*”, pagina 68.

- (28) De la crearea site-ului internet *visitnorway.com*, Innovation Norway, în plus față de furnizarea de conținuturi generale cu privire la Norvegia (activitate fără caracter economic), a oferit RTB-urilor și DMO-urilor posibilitatea de a-și promova propriile conținuturi specifice în domeniul turismului (de exemplu, informații privind evenimente, hoteluri, transport etc.) pe site-ul internet *visitnorway.com*. Innovation Norway a încheiat contracte standard cu RTB-urile și DMO-urile în baza cărora conținuturile specifice în domeniul turismului ale RTB-urilor și DMO-urilor sunt publicate pe site-ul internet *visitnorway.com* (direct sau prin intermediul unor hyperlinkuri), în schimbul unei taxe anuale de abonament calculate pe baza cifrei de afaceri anuale a RTB-urilor și DMO-urilor respective. De asemenea, RTB-urile și DMO-urile au avut, încă de la început, propriile site-uri internet pe care furnizează informații generale cu privire la zonele geografice respective și promovează produse turistice specifice, și anume servicii economice în numele părților interesate și al proprietarilor acestora.
- (29) În 2012, guvernul norvegian a adoptat o nouă strategie în domeniul turismului vizând îmbunătățirea structurii naționale a turismului ⁽²⁸⁾. Obiectivele noii strategii includ eficientizarea sprijinului public acordat acestui sector, reducerea numărului de actori implicați, precum și asigurarea unei mai bune coordonări între aceștia. În plus, autoritățile norvegiene și-au declarat obiectivul de a evita o diversificare a site-urilor internet care se ocupă de turismul în Norvegia, având diferite structuri și moduri de prezentare, motoare de rezervare, limbi și așa mai departe, care sunt toate finanțate parțial de diferite organisme guvernamentale, comitate sau municipalități.
- (30) Ca urmare, în 2013, Ministerul Comerțului, Industriei și Pescuitului a adoptat o „nouă structură a turismului”, cu scopul de a facilita alegerea Norvegiei ca destinație turistică pentru turiști ⁽²⁹⁾.
- (31) Scrisoarea de alocare bugetară pentru Innovation Norway din 2013 [„scrisoarea bugetară pentru 2013” ⁽³⁰⁾] prevede că: „Innovation Norway trebuie să asigure o bună distribuție a experiențelor de călătorie în Norvegia prin intermediul *visitnorway.com* și să îi ajute pe actorii din industria turismului să [...]”. Prin urmare, site-ul internet *visitnorway.com* a fost identificat ca fiind un element-cheie al strategiei de promovare a turismului în Norvegia ⁽³¹⁾. Innovation Norway a fost invitată să extindă site-ul internet și să sporească sprijinul acordat industriei turismului. Obiectivul a fost de a oferi, pe site-ul internet oficial *visitnorway.com*, servicii de comercializare web care să vizeze atât publicul național, cât și publicul internațional ⁽³²⁾.
- (32) Având în vedere acest obiectiv, Innovation Norway a inițiat un proiect intitulat „noua structură *visitnorway*” („noua structură”) ⁽³³⁾. Noua structură oferă RTB-urilor și DMO-urilor nu numai servicii de comercializare și promovare (precum în cadrul acordurilor standard, a se vedea considerentul 28), ci și servicii suplimentare.
- (33) Innovation Norway a efectuat o serie de modificări necesare cu privire la caracteristicile și funcționalitățile platformei *visitnorway.com*, pentru actualizarea acesteia din punct de vedere tehnologic și pentru a asigura o funcționare eficientă a platformei de-a lungul timpului. În 2013, Innovation Norway a început să ofere o serie de funcționalități DMS (denumite, în mod colectiv, „infrastructura de internet și serviciile conexe”) pentru RTB-urile și DMO-urile norvegiene care au dorit să transfere conținutul propriilor site-uri internet către *visitnorway.com*. Această integrare a conținutului pe platforma *visitnorway.com* este în conformitate cu obiectivele stabilite de autoritățile norvegiene în noua strategie în domeniul turismului, printre altele pentru a evita o diversificare a siteurilor internet care vizează turismul în Norvegia (a se vedea considerentul 29 de mai sus).
- (34) În consecință, în 2014, tuturor RTB-urilor și DMO-urilor li s-au oferit acorduri de parteneriat premium, cu posibilitatea de a utiliza *visitnorway.com* ca pagină principală, în loc de a dezvolta sau a menține propria lor

⁽²⁸⁾ A se vedea „Strategia pentru turism a guvernului. Destinație Norvegia. Strategia națională pentru industria turismului”, Ministerul Comerțului și Industriei din Norvegia, 10 aprilie 2012, Anexa 4 (documentul nr. 688216) la scrisoarea Innovation Norway din 28 octombrie 2013 (documentul nr. 688213). Disponibil la adresa: https://www.regjeringen.no/contentassets/1ce1d6cdbc47739b3320a66817a2dd/lenke_til_strategien-engelsk.pdf

⁽²⁹⁾ Pentru informații suplimentare, a se vedea planul de proiect pentru o nouă structură națională a turismului, emis de Ministerul Comerțului, Industriei și Pescuitului (versiunea 1.2 din 20 iunie 2013): <http://www.regjeringen.no/upload/NHD/Temasider/Reiseliv/Riktigprosjektplan.pdf>

⁽³⁰⁾ A se vedea nota de subsol 25.

⁽³¹⁾ Scrisoarea de alocare bugetară pentru 2014 prevede că: „Innovation Norway va continua să dezvolte portalul național pentru turism pe site-ul internet *visitnorway.com* [...]”.

⁽³²⁾ Scrisoarea Innovation Norway din 28 octombrie 2013 (documentul nr. 688213).

⁽³³⁾ Scrisoarea Innovation Norway din 28 octombrie 2013 (documentul nr. 688213).

pagină principală. Migrarea către *visitnorway.com* implică închiderea propriilor site-uri web. Serviciile respective au fost oferite numai RTB-urilor și DMO-urilor, nu pieței generale; și anume, acestea nu au fost oferite tuturor utilizatorilor potențiali, inclusiv acționarii sau clienții externi ai RTB-urilor și DMO-urilor ⁽³⁴⁾.

- (35) În urma migrării, anumite servicii care erau achiziționate anterior de RTB-uri și DMO-uri de la întreprinderi precum reclamantul au devenit redundante. În special, funcția de *căutare* ar fi redundantă pentru RTB-urile și DMO-urile în cauză, iar contractele de licențe cu societăți precum New Mind | tellUs ar fi, în mod normal, încetate. Dimpotrivă, alte funcționalități, cum ar fi funcționalitatea *destinator* – erau încă necesare pentru a crea și a menține puncte de interes sau informații operative pentru a fi publicate pe site-ul internet *visitnorway.com*.
- (36) Deși acordurile de parteneriat premium au fost oferite tuturor RTB-urilor și DMO-urilor, nu toate au fost/sunt interesate de noile servicii, dat fiind faptul că migrarea către site-ul internet *visitnorway.com* presupune, printre altele, acceptarea condițiilor și restricțiilor editoriale impuse de Innovation Norway ⁽³⁵⁾. Prin urmare, unele RTB-uri și DMO-uri mențin acorduri-standard în baza cărora Innovation Norway le oferă servicii de comercializare și promovare (a se vedea considerentul 28 de mai sus).
- (37) Proiectul privind „noua structură” a turismului din cadrul site-ului internet *visitnorway.com* (a se vedea considerentul 32 de mai sus) a inclus, la rândul său, două proiecte-pilot, Alfa și Beta – în 2013, înainte de semnarea primelor acorduri de parteneriat din 2014, astfel cum se arată în considerentul 34 de mai sus. Acestea vor fi descrise în detaliu în cele ce urmează.

Proiectul „Pilot Alfa”

- (38) În martie 2013, Innovation Norway a lansat un proiect intitulat „Pilot Alfa” împreună cu doi clienți-pilot – *VisitSørlandet* și *VisitTrondheim*. Pilot Alfa se referă la migrația siteurilor internet ale întreprinderilor *Visit Sørlandet AS* ⁽³⁶⁾ (RTB) și *Visit Trondheim AS* ⁽³⁷⁾ (DMO) către platforma *visitnorway.com*.
- (39) Cele două întreprinderi au fost selectate ca participante la proiectul-pilot și au încheiat un acord de parteneriat premium cu Innovation Norway, în vederea utilizării site-ului internet *visitnorway.com*. Ca urmare a acordurilor, ambele întreprinderi și-au redirecționat adresa URL ⁽³⁸⁾ către *visitnorway.com*, și au întrerupt utilizarea propriilor pagini principale. Informațiile disponibile pe paginile respective (de exemplu, informații turistice generale și conținuturi specifice în domeniul turismului) au migrat către site-ul internet *visitnorway.com*.

⁽³⁴⁾ Spre deosebire de serviciile de bază de date ale Innovation Norway, soluția New Mind | tellUs este oferită tuturor întreprinderilor din sectorul turismului (nu doar RTB-urilor și DMO-urilor) și distribuie, concomitent, pe mai multe canale mass-media, informații înregistrate în baza de date.

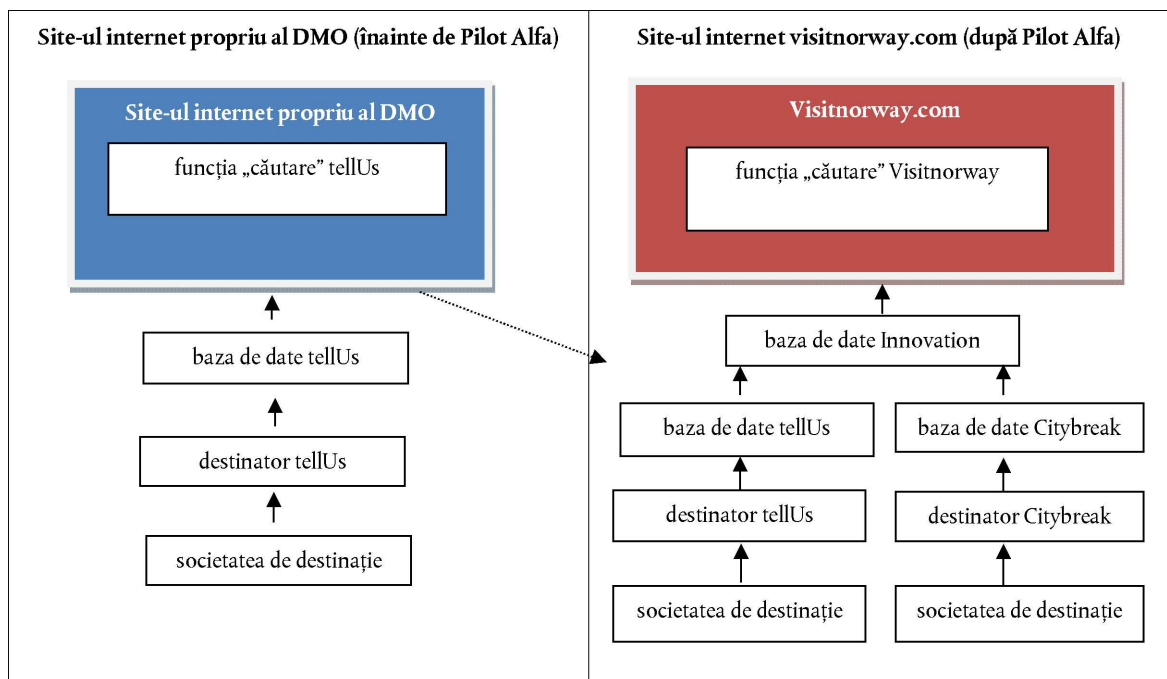
⁽³⁵⁾ Innovation Norway a explicat, în răspunsul său la decizia de inițiere a procedurii (documentul nr. 720775), că aceasta oferă tuturor RTB-urilor și DMO-urilor același acord (există un model de acord, a cărui copie a fost transmisă Autorității). Cu toate acestea, mai multe RTB-uri și DMO-uri nu sunt interesate de semnarea acordurilor premium din cauza restricțiilor impuse de Innovation Norway. De exemplu: (i) mai multe DMO-uri consideră că prezentarea profilului propriei regiuni în cadrul siteului național obișnuit, *visitnorway.com*, îi îndepărtează pe utilizatori; (ii) redactorul Innovation Norway poate opri sau modifica conținutul publicat de un partener premium pe pagina acestuia dacă există un conflict de interese sau în cazul în care conținutul nu se încadrează în profilul *visitnorway.com*; (iii) dacă o DMO își închide propriile site-uri internet, aceasta își pierde numele de domeniu etc.

⁽³⁶⁾ RTB-ul a fost înființat ca o întreprindere regională pentru Aust-Agder și Vest-Agder în 2010. Societatea este deținută de autoritățile locale și județene, precum și de o serie de companii private precum Color Line, Fjord Line, Amusement Park etc. A se vedea „Strategia pentru turism a guvernului. Destinație Norvegia. Strategia națională pentru industria turismului”. A se vedea nota de subsol 19. Mai multe informații cu privire la societate sunt furnizate de Registrul central de coordonare pentru entități juridice, care face parte din Registrele Brønnøysund, la adresa: <http://w2.brreg.no/enhet/sok/detalj.jsp?orgnr=993995282>

⁽³⁷⁾ *Visit Trondheim AS* a fost înființată în 1989 cu obiectivul de a dezvolta industria turismului în Trondheim. Acționarii săi sunt: Reizidor Hotel Norway (12,77 %), Bo-hotell AS (7,34 %), Realinvest AS (6,78 %) și alții (73,11 %). În conformitate cu profilul său comercial, „*Visit Trondheim* este societatea de gestionare a destinațiilor de călătorie pentru organizațiile, instituțiile, întreprinderile și departamentele guvernamentale care au interese legate de industria turismului în localitatea Trondheim și în regiunea Trondheim. Dezvoltarea destinațiilor de călătorie se va realiza în coordonare cu dezvoltarea comunității, a afacerilor și a turismului. *Visit Trondheim* se va ocupa de definirea și furnizarea de servicii de găzduire și comercializare a profilului, precum și de promovarea și dezvoltarea localității Trondheim și a regiunii Trondheim ca destinație turistică pentru conferințe, pentru cultură și pentru evenimente. *Visit Trondheim* se asigură că toate părțile implicate își coordonează eforturile pentru a garanta că Trondheim își atinge poziția dorită ca destinație de călătorie, precum și ambițiile sale în ceea ce privește atractivitatea și reputația. Obiectivul societății nu este de a oferi proprietarilor săi beneficii economice directe. La lichidarea societății, orice profit se alocă obiectului de activitate al societății” [traducere liberă]. Mai multe informații cu privire la societate sunt furnizate de Registrul central de coordonare pentru entități juridice, care face parte din Registrele Brønnøysund, la adresa: <http://w2.brreg.no/enhet/sok/detalj.jsp?orgnr=955715209>

⁽³⁸⁾ URL înseamnă adresă uniformă pentru localizarea resurselor. Un URL este o secvență de text formatat utilizată de browserele de internet, de clienții de e-mail și de alte produse software pentru a identifica o rețea de resurse pe internet.

- (40) Atunci când cele două întreprinderi operau propriile site-uri internet, acestea erau clienții reclamantului. Prin urmare, acestea au utilizat funcționalitățile *destinator tellUs* și *căutare tellUS* și au achitat o taxă de licență reclamantului pentru utilizarea respectivă. Cu toate acestea, la redirectionarea adresei URL către *visitnorway.com* și închiderea propriilor site-uri internet, societățile respective au încetat contractele pentru funcția de căutare, având în vedere că, din motive tehnice, numai funcția de căutare a Innovation Norway poate fi utilizată pe site-ul internet *visitnorway.com* (singurul motor de căutare pe internet este cel dezvoltat de Innovation Norway și instalat pe platformă).
- (41) Ambele întreprinderi au avut nevoie în continuare de un contract cu reclamantul sau cu o societate similară pentru funcționalitatea *destinator*. Innovation Norway nu furnizează această funcționalitate. Reclamantul era singurul furnizor de servicii DMS pe piața norvegiană. Cu toate acestea, în perioada 2012-2013, un concurent internațional, Citybreak, a intrat pe piață oferind funcționalitatea *destinator*, care permitea prestatorilor de servicii turistice să creeze o bază de date cu puncte de interes ⁽³⁹⁾.
- (42) RTB-urile și DMO-urile care au migrat către site-ul internet *visitnorway.com* puteau, prin urmare, să aleagă între diferite întreprinderi care furnizează funcționalitatea *destinator* (New Mind | tellUs sau Citybreak sau oricare alt operator care ar fi putut intra pe piață), în timp ce clienții care utilizează serviciile de *căutare tellUs* puteau utiliza numai funcționalitățile *destinator tellUs*. Atunci când New Mind | tellUs era singurul furnizor de servicii de internet și de infrastructură, toate RTB-urile și DMO-urile au trebuit să încheie un contract cu New Mind | tellUs atât pentru funcționalitatea de *căutare*, cât și pentru funcționalitatea *destinator*.
- (43) Utilizările diferitelor funcționalități, înainte și după proiectul Pilot Alfa, sunt prezentate în graficul următor:

Sursa: Autoritatea, pe baza informațiilor furnizate de autoritățile norvegiene (documentul nr. 688213).

- (44) Serviciile pe care Innovation Norway le oferea RTB-urilor și DMO-urilor înainte de punerea în aplicare a proiectului privind noua structură (și anume, servicii de comercializare și promovare online pe site-ul internet *visitnorway.com*) erau furnizate în schimbul unei taxe calculate în funcție de cifra de afaceri anuală a acestora, mai degrabă decât pe baza prețului de piață al serviciilor obținute (a se vedea considerentul 28 de mai sus). Acest sistem de prețuri a fost aplicat, de asemenea, în cadrul proiectului Pilot Alfa, fără a se percepe o taxă în plus pentru serviciile suplimentare furnizate de Innovation Norway (infrastructura de internet și serviciile conexe).

⁽³⁹⁾ Scrisoarea Innovation Norway din 28 octombrie 2013 (documentul nr. 688213).

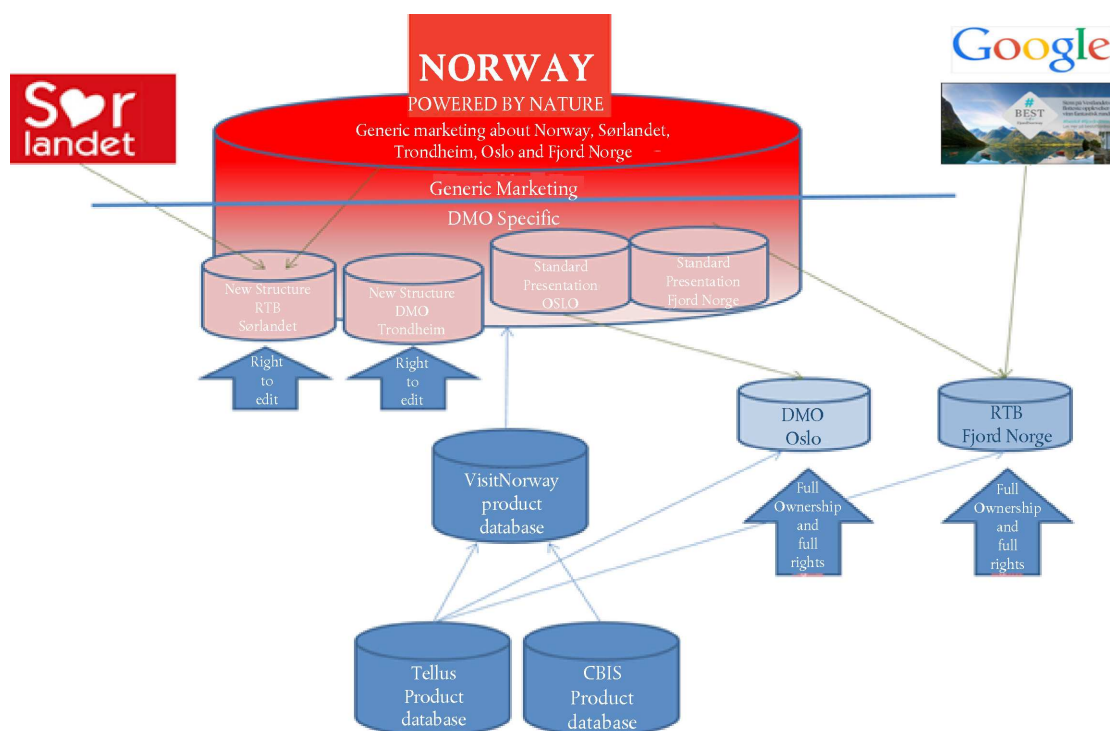
- (45) Autoritățile norvegiene au explicat ⁽⁴⁰⁾ că motivul pentru care nu s-a perceput o taxă în plus pentru serviciile suplimentare l-a reprezentat faptul că noile servicii erau în curs de dezvoltare și că cele două întreprinderi implicate în proiectul-pilot au investit timp și eforturi semnificative pentru a contribui la dezvoltarea de noi funcționalități ale Innovation Norway, compensând-o astfel prin furnizarea de feedback și informații prețioase cu privire la noile servicii.

Proiectul „Pilot Beta”

- (46) Din iulie 2013 până în noiembrie 2013, Innovation Norway s-a angajat în proiectul „Pilot Beta”. În cadrul acestui proiect-pilot, Innovation Norway a studiat noi modele de afaceri, inclusiv posibilitatea de promovare a noilor acorduri de parteneriat premium pentru toate RTB-urile și DMO-urile.
- (47) Începând cu 1 ianuarie 2014, Innovation Norway a oferit acorduri de parteneriat premium tuturor RTB-urilor și DMO-urilor interesate, pe o bază nediscriminatorie. Innovation Norway a introdus un nou model de tarification pentru serviciile respective, conform căruia, potrivit autorităților norvegiene, prețul perceput trebuia să reflecte costurile serviciilor furnizate de Innovation Norway, plus un profit rezonabil. Noul model de preț s-a aplicat, de asemenea, pentru cele două proiecte-pilot, și anume VisitSørlandet și VisitTrondheim, începând cu 1 ianuarie 2014.
- (48) În consecință, astfel cum se arată în figura 2 de mai jos, Innovation Norway a oferit două posibilități diferite RTB-urilor și DMO-urilor ⁽⁴¹⁾: (i) servicii în baza acordurilor de parteneriat premium ⁽⁴²⁾; și (ii) promovare în baza acordurilor non-premium ⁽⁴³⁾. Indiferent de relația sa contractuală cu RTB-urile și DMO-urile, *visitnorway.com* promovează Norvegia ca destinație turistică, furnizând informații generale cu privire la această țară ⁽⁴⁴⁾.
- (49) Acordurile de parteneriat premium au fost semnate cu RTB-urile și DMO-urile care au dorit să migreze către *visitnorway.com*. În ceea ce privește RTB-urile și DMO-urile care nu au dorit ca site-urile lor internet să migreze către site-ul internet *visitnorway.com* (parteneri non-premium), Innovation Norway le-a oferit aceleași servicii de promovare și comercializare ca înainte, în baza acordurilor standard.

Figura 2

Structura actuală a *visitnorway.com*

Sursa: Innovation Norway.

⁽⁴⁰⁾ Scrisoarea Innovation Norway din 28 octombrie 2013 (documentul nr. 688215). A se vedea, de asemenea, răspunsul Innovation Norway la decizia de inițiere a procedurii (documentul nr. 720775).

⁽⁴¹⁾ Definită drept „specifice DMO” în figura 2.

⁽⁴²⁾ Definită drept „noua structură” în figura 2.

⁽⁴³⁾ Definită drept „prezentare standard” în figura 2.

⁽⁴⁴⁾ Definită drept „comercializare generică” în figura 2.

3. PLÂNGEREA

- (50) New Mind | tellUs susține în plângerea sa că activitățile de promovare ale Innovation Norway și atribuțiile sale în ceea ce privește site-ul internet *visitnorway.com*, ca portal național pentru turism, pot fi considerate ca fiind servicii de interes economic general („SIEG”) în conformitate cu normele spațiului economic european („SEE”) privind ajutoarele de stat.
- (51) Cu toate acestea, în 2013, Innovation Norway a intrat pe o nouă piață ⁽⁴⁵⁾, oferind RTBurilor și DMO-urilor servicii economice noi care au permis migrarea site-urilor lor internet către site-ul internet *visitnorway.com* (și anume, infrastructură de internet și servicii conexe). New Mind | tellUs consideră că serviciile respective nu fac parte din mandatul primit de Innovation Norway și nu sunt furnizate în conformitate cu jurisprudența *Altmark* ⁽⁴⁶⁾.
- (52) Reclamantul subliniază că, în cadrul furnizării de servicii economice, Innovation Norway nu ar trebui să beneficieze de ajutoare de stat ⁽⁴⁷⁾.
- (53) În special, plângerea se referă la patru forme diferite de presupuse ajutoare de stat:
- (a) nepunerea în aplicare a unei separări a conturilor pentru activitățile comerciale în cadrul Innovation Norway;
 - (b) renunțarea la profituri prin orientarea nonprofit a activităților economice ale Innovation Norway;
 - (c) presupusul ajutor în favoarea RTB-urilor și DMO-urilor, acordat de Innovation Norway sub formă de infrastructură de internet și servicii conexe la prețuri sub prețul pieței; și
 - (d) scutirea generală de impozitul pe profit acordată societății Innovation Norway, aplicabilă de asemenea pentru activitățile economice ale acesteia.
- (54) În sfârșit, New Mind | tellUs afirmă, de asemenea, că Innovation Norway încurajează clienții să rezilieze contractele anterioare cu New Mind | tellUs, oferind servicii gratuite de traducere RTB-urilor și DMO-urilor care migrează către *visitnorway.com* ⁽⁴⁸⁾.

4. MOTIVELE CARE AU STAT LA BAZA INIȚIERII PROCEDURII OFICIALE DE INVESTIGARE

- (55) La 16 iulie 2014, Autoritatea a decis să inițieze procedura oficială de investigare prevăzută la articolul 1 alineatul (2) din partea I a Protocolului 3.
- (56) Cu toate acestea, Autoritatea a limitat domeniul de aplicare al procedurii oficiale de investigare la trei dintre măsurile identificate de reclamant: (i) nepunerea în aplicare a unei separări a conturilor pentru activitățile comerciale în cadrul Innovation Norway și lipsa unui mecanism de alocare a costurilor; (ii) renunțarea la profituri prin orientarea nonprofit a activităților economice; și (iii) presupusul ajutor acordat de către Innovation Norway RTB-urilor și DMO-urilor sub formă de prețuri insuficiente pentru a obține o rentabilitate rezonabilă a investiției pe perioada furnizării infrastructurii de internet și a serviciilor conexe.
- (57) Scutirea generală de impozitul pe profit acordată societății Innovation Norway a fost exclusă din domeniul de aplicare al deciziei de inițiere a procedurii ⁽⁴⁹⁾. A fost inițiată o procedură privind ajutoarele existente cu privire la acest aspect.
- (58) În ceea ce privește măsurile care intră în domeniul de aplicare al deciziei de inițiere a procedurii, Autoritatea a considerat, în cadrul unei analize preliminare, că furnizarea infrastructurii de internet și a serviciilor conexe constituie o activitate economică care poate fi separată de simpla promovare a Norvegiei ca destinație turistică. Aceste noi servicii au fost oferite tuturor RTB-urilor și DMO-urilor numai începând cu 1 ianuarie 2014. Prin urmare, Autoritatea a concluzionat că, în cazul în care măsurile ar constitui un ajutor de stat, acestea ar reprezenta un ajutor nou ⁽⁵⁰⁾.
- (59) În plus, Autoritatea a considerat, de asemenea, că, în cazul în care s-ar stabili că Innovation Norway nu a perceput un preț de piață competitiv pentru serviciile furnizate RTB-urilor și DMO-urilor, existența unui ajutor de stat nou în favoarea entităților respective nu ar putea fi exclusă.

⁽⁴⁵⁾ Potrivit reclamantului, „până la această dată, oferta de servicii de infrastructură a platformei IT pentru industria turismului nu a făcut parte din activitățile societății Innovation Norway”. Plângere (documentul nr. 678002), p. 8.

⁽⁴⁶⁾ Astfel cum statuează Curtea în hotărârea *Altmark Trans și Regierungspräsidium Magdeburg*, C-280/00, EU:C:2003:415, compensarea serviciilor care îndeplinesc cele patru criterii stabilite la punctele 89 și 93 din hotărâre nu implică ajutor de stat.

⁽⁴⁷⁾ Pentru mai multe detalii cu privire la plângere, a se vedea decizia de inițiere a procedurii la care se face referire în considerentul 2 de mai sus.

⁽⁴⁸⁾ E-mailul din 15 noiembrie 2013 (documentul nr. 690346).

⁽⁴⁹⁾ Pentru mai multe detalii, a se vedea considerentele 61 și 62 din decizia de inițiere a procedurii.

⁽⁵⁰⁾ Pentru mai multe detalii, a se vedea considerentele 115-126 din decizia de inițiere a procedurii.

- (60) În cele din urmă, Autoritatea și-a exprimat îndoiala cu privire la faptul că presupusele măsuri de ajutor de stat ar putea fi considerate compatibile cu Acordul privind SEE în temeiul articolului 61 alineatul (3) litera (c) ca ajutor pentru promovarea activităților turistice ⁽⁵¹⁾.
- (61) Ținând seama de aceste concluzii preliminare, Autoritatea a considerat că nu dispunea de informații suficiente pentru a exclude existența unui ajutor de stat sau incompatibilitatea acestuia cu Acordul privind SEE. Prin urmare, a fost inițiată procedura oficială de investigare.

5. OBSERVAȚIILE PĂRȚILOR TERȚE CU PRIVIRE LA DECIZIA DE INIȚIERE A PROCEDURII

- (62) Numai New Mind | tellUs, reclamantul, a prezentat observații cu privire la decizia de inițiere a procedurii.
- (63) Pe fond, reclamantul subliniază că Innovation Norway a intrat pe o piață deja funcțională pentru infrastructura de internet și serviciile conexe, care constituie servicii economice. Intrarea pe această piață nu răspunde unei instrucțiuni din partea statului și ar fi în contradicție cu obiectivul principal de promovare a spiritului antreprenorial privat al Innovation Norway.
- (64) New Mind | tellUs subscrie la constatările preliminare ale Autorității cu privire la prezența unor resurse de stat, imputabilitate, selectivitate și posibila denaturare a concurenței.
- (65) În ceea ce privește existența unui avantaj, reclamantul consideră că Innovation Norway a subvenționat încrucișat furnizarea de infrastructură de internet și servicii conexe. Acest lucru se explică prin faptul că în cadrul Innovation Norway nu există o separare corespunzătoare a conturilor și că aceasta renunță la profituri atunci când oferă astfel de servicii economice RTB-urilor și DMO-urilor. Reclamantul insistă, de asemenea, asupra faptului că Innovation Norway oferă servicii gratuite de traducere (a se vedea considerentul 54 de mai sus).
- (66) În ceea ce privește presupusul ajutor în favoarea RTB-urilor și DMO-urilor, reclamantul susține că autoritățile norvegiene nu le-au informat cu privire la decizia de inițiere a procedurii.
- (67) În plus, se susține că, în cadrul proiectelor-pilot, clienții-pilot selecționați nu plăteau pentru serviciile obținute. Modelul tarifar introdus ulterior de către Innovation Norway nu acoperă toate costurile relevante și nici nu oferă un profit rezonabil. În special, Innovation Norway nu a inclus în calculele sale toate costurile de dezvoltare legate de infrastructura creată pentru noua structură (18 milioane NOK) și nu calculează rentabilitatea investiției („RI”). Prin urmare, RTB-urile și DMO-urile obțin un avantaj.
- (68) În ceea ce privește compatibilitatea, reclamantul susține că nu există nicio disfuncționalitate de piață pe piața în cauză. În plus, faptul că Innovation Norway oferă servicii gratuite sau subvenționate de traducere a conținutului pentru RTB-urile și DMO-urile care migrează către platforma *visitnorway.com* constituie o practică de legare care încalcă normele antitrust, prin urmare, presupusul ajutor de stat nu poate fi declarat ca fiind compatibil.
- (69) La 13 ianuarie 2015, reclamantul a transmis autorității o copie a scrisorii de alocare bugetară pentru 2015 ⁽⁵²⁾. În opinia sa, scrisoarea respectivă confirmă faptul că activitățile desfășurate de Innovation Norway în domeniul infrastructurii de internet și al serviciilor conexe nu sunt incluse în mandatul Innovation Norway, care se limitează la promovarea generală a Norvegiei ca destinație turistică.

6. COMENTARIILE AUTORITĂȚILOR NORVEGIENE CU PRIVIRE LA DECIZIA DE INIȚIERE A PROCEDURII ȘI LA OBSERVAȚIILE PĂRȚII TERȚE

- (70) Autoritățile norvegiene au răspuns la decizia de inițiere a procedurii ⁽⁵³⁾ declarând că măsurile în cauză nu constituie ajutoare de stat, și că, în cazul în care oricare dintre măsurile respective ar constitui ajutor de stat, un astfel de ajutor ar trebui să fie clasificat drept ajutor existent, întrucât promovarea turismului din Norvegia a fost una dintre sarcinile predecesorilor Innovation Norway dinaintea semnării Acordului privind SEE.
- (71) În mod alternativ, în cazul în care s-ar stabili existența unui ajutor nou, acesta ar trebui considerat compatibil cu Acordul privind SEE ca fiind o compensație pentru un SIEG sau, în temeiul articolului 61 alineatul (3) litera (c) din Acordul privind SEE, ca fiind un ajutor destinat să promoveze sectorul turismului.

⁽⁵¹⁾ Pentru informații suplimentare privind raționamentul Autorității în ceea ce privește compatibilitatea, a se vedea considerentele 129-137 din decizia de inițiere a procedurii.

⁽⁵²⁾ Informații suplimentare de la reclamant (e-mailul reclamantului din 13 ianuarie 2015) (documentul nr. 734800).

⁽⁵³⁾ Răspunsul Innovation Norway la decizia de inițiere a procedurii (documentul nr. 720775).

- (72) Autoritățile norvegiene subliniază că, „în cazul în care o activitate economică poate fi separată de funcția de organism public, organismul respectiv poate fi considerat ca fiind o întreprindere în ceea ce privește această funcție. Cu toate acestea, toate activitățile vor fi luate în considerare ca neavând caracter economic în cazul în care activitățile nu pot fi separate una de cealaltă”⁽⁵⁴⁾. Pornind de la această premisă, autoritățile norvegiene consideră că Autoritatea a înțeles greșit faptele, întrucât serviciile în discuție, și anume infrastructura de internet și serviciile conexe, nu sunt furnizate pe o bază de sine stătătoare, ci doar ca parte integrantă a serviciilor oferite prin intermediul *visitnorway.com*, fapt care, în ansamblu, trebuie să fie considerat ca o activitate neeconomică. Prestarea acestor servicii pentru RTB-uri și DMO-uri face parte din misiunea de promovare a Norvegiei ca destinație turistică, care este cuprinsă în strategia națională în domeniul turismului pentru promovarea afacerilor. În consecință, infrastructura de internet și serviciile conexe nu pot fi evaluate separat, ci doar în cadrul activităților de promovare ale Innovation Norway.
- (73) În orice caz, atunci când Innovation Norway încheie acorduri pentru a oferi servicii remunerate, aceasta utilizează un model de cost de bază pentru a se asigura că toate costurile aferente serviciilor oferite de Innovation Norway sunt luate în considerare. Această metodologie a fost codificată în „Orientările privind plățile utilizatorului” extrase din scrisoarea de alocare bugetară pentru Innovation Norway pentru 2011⁽⁵⁵⁾, iar IN a pus-o în aplicare începând cu anul 2011. Innovation Norway a utilizat întotdeauna această metodologie de alocare a costurilor în cadrul acordurilor premium, ceea ce i-a permis să își acopere toate costurile referitoare la acordurile respective. De asemenea, Innovation Norway a inclus în bugetul și în prețurile sale un profit preconizat de [... % până la ... %]. Autoritățile norvegiene au explicat, de asemenea, că sectorul turismului, și în special cel al pieței serviciilor de infrastructură de internet, este un sector foarte dinamic. În consecință, Innovation Norway și *visitnorway.com* trebuie să adapteze serviciile care sunt furnizate în conformitate cu evoluțiile tehnologice și de pe piață.
- (74) În ceea ce privește compatibilitatea, autoritățile norvegiene susțin aplicarea normelor privind SIEG. Potrivit autorităților norvegiene, dacă serviciile evaluate în cazul de față ar fi considerate activități economice și s-ar stabili existența unui ajutor, un astfel de ajutor ar trebui să fie evaluat în conformitate cu normele de compatibilitate privind SIEG⁽⁵⁶⁾. În opinia autorităților norvegiene, furnizarea serviciilor respective îndeplinește condițiile Deciziei 2012/21/UE a Comisiei⁽⁵⁷⁾.
- (75) Autoritățile norvegiene susțin, de asemenea, că măsurile în cauză ar trebui să fie declarate compatibile cu funcționarea Acordului privind SEE, în temeiul articolului 61 alineatul (3) litera (c) din Acordul privind SEE, ca fiind ajutoare de stat pentru promovarea sectorului turismului.
- (76) Autoritățile norvegiene subliniază că acordarea accesului la platformă pentru RTB-uri și DMO-uri a mărit concurența pe piața din aval a serviciilor *destinator*. Acest lucru trebuie să fie luat în considerare pentru compensarea oricărui posibil efect negativ al presupusului ajutor. Autoritățile norvegiene au explicat că, întrucât *visitnorway.com* grupează informațiile despre produse turistice provenite de la toți posibii concurenți, și anume New Mind | tellUs sau Citybreak sau oricare altă întreprindere care ar putea intra pe piață, presiunea concurențială pe această piață a crescut. În trecut, New Mind | tellUs era singurul furnizor de pe piață. În plus, Innovation Norway oferă platforma pentru RTB-uri și DMO-uri, care nu concurează cu întreprinderi din afara frontierelor norvegiene.
- (77) Autoritățile norvegiene contestă faptul că Innovation Norway oferă servicii gratuite de traducere RTB-urilor și DMO-urilor care au semnat acorduri premium și au explicat modalitatea prin care aceasta sprijină costurile de traducere în diferite scenarii. De regulă, Innovation Norway acoperă o parte a costurilor de traducere ale RTB-urilor și DMO-urilor în ceea ce privește informațiile de interes general, ca parte a sarcinii sale de promovare

⁽⁵⁴⁾ *Ibidem*.

⁽⁵⁵⁾ Autoritățile norvegiene au transmis Autorității, în anexa 2 la răspunsul acestora la decizia de inițiere a procedurii (documentul nr. 720777), o traducere în limba engleză a documentului „Revizuirea alocării pentru dezvoltarea întreprinderii și administrație în cadrul Innovation Norway” (capitolul 2421, punctul 70). Modelul de cost se bazează pe numărul de ore consacrate de Innovation Norway prestării de servicii remunerate.

⁽⁵⁶⁾ Autoritățile norvegiene nu susțin absența ajutorului de stat datorită aplicării condițiilor *Altmark*, ci mai degrabă datorită aplicării spiritului Deciziei privind SIEG pentru a concluziona compatibilitatea presupuselor măsuri de ajutor de stat.

⁽⁵⁷⁾ Decizia 2012/21/UE a Comisiei din 20 decembrie 2012 privind aplicarea articolului 106 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de stat sub formă de compensații pentru obligația de serviciu public acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general (JO L 7, 11.12.2012, p. 3).

a Norvegiei ca destinație turistică. Aceasta acoperă însă doar 50 % din costurile legate de traducerea punctelor de interes specifice ale RTB-urilor și DMO-urilor ⁽⁵⁸⁾. Aceasta este regula generală pentru toate RTB-urile și DMO-urile. Cu toate acestea, în ceea ce privește RTB-urile și DMO-urile care au migrat către site-ul internet *visitnorway.com* (și anume, partenerii premium), Innovation Norway nu acoperă niciun fel de costuri de traducere. Cu alte cuvinte, partenerii premium pierd facilitățile de traducere. Astfel, contrar afirmațiilor reclamantului, nu există niciun stimulent pentru a semna un acord de parteneriat premium în scopul de a primi compensare pentru costurile de traducere.

- (78) Ca răspuns la observațiile reclamantului, autoritățile norvegiene subliniază faptul că Innovation Norway nu este un concurent al New Mind | tellUs. Este adevărat că acordarea accesului pentru RTB-uri și DMO-uri la site-ul internet *visitnorway.com* a făcut ca serviciile oferite anterior de societățile externe din domeniul tehnologiei informației să devină parțial redundante, dar Innovation Norway nu este în concurență directă cu reclamantul. Cu alte cuvinte, IN nu înlocuiește New Mind | tellUs ca furnizor, ci unele funcționalități (cum ar fi *căutare tellUs*) nu mai sunt necesare sau fezabile din punct de vedere tehnic.
- (79) De asemenea, autoritățile norvegiene au prezentat Autorității informații pentru a demonstra că Innovation Norway a informat RTB-urile și DMO-urile cu privire la decizia de inițiere a procedurii. Innovation Norway a trimis e-mailuri tuturor partenerilor premium (presupuși beneficiari ai ajutorului de stat), iar site-ul internet al Innovation Norway, de asemenea, face referire la decizia de inițiere a procedurii ⁽⁵⁹⁾.
- (80) În sfârșit, ca răspuns la ultimul e-mail primit de la reclamant ⁽⁶⁰⁾ (citat în considerentul 69 de mai sus), autoritățile norvegiene au considerat că aspectul evidențiat de New Mind | tellUs fusese deja abordat în mod corespunzător. Prin urmare, nu erau necesare clarificări suplimentare ⁽⁶¹⁾.

II. EVALUARE

1. PREZENȚA AJUTORULUI DE STAT

- (81) Articolul 61 alineatul (1) din Acordul privind SEE prevede următoarele:
- „Exceptând cele prevăzute în acord, orice ajutor acordat de statele membre ale CE, statele AELS sau prin resurse de stat, sub absolut orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau producerea unor anumite bunuri, atât timp cât afectează comerțul între părțile contractante, va fi incompatibil cu mecanismele acestui acord.”
- (82) O măsură constituie ajutor de stat în temeiul articolului 61 alineatul (1) din Acordul SEE dacă îndeplinește patru condiții cumulative. În primul rând, măsura trebuie să fie finanțată de stat sau prin intermediul resurselor de stat și trebuie să fie imputabilă statului. În al doilea rând, măsura trebuie să confere un avantaj. În al treilea rând, măsura trebuie să favorizeze anumite întreprinderi sau activități economice. În al patrulea rând, măsura trebuie să fie susceptibilă să afecteze schimburile comerciale dintre părțile contractante și să fie susceptibilă să denatureze concurența în SEE.
- (83) Pentru a se constata existența unui ajutor de stat, toate condițiile cumulative de la articolul 61 alineatul (1) trebuie să fie îndeplinite ⁽⁶²⁾.

1.1. DOMENIUL DE APLICARE AL PREZENTEI DECIZII

- (84) Decizia de inițiere a procedurii se referă la presupusul ajutor de stat în favoarea Innovation Norway, precum și în favoarea RTB-urilor și DMO-urilor. Preocupările Autorității, în urma informațiilor primite de la reclamant și de la autoritățile norvegiene, s-au concentrat asupra infrastructurii de internet și serviciilor conexe furnizate de Innovation Norway RTB-urilor și DMO-urilor în baza acordurilor de parteneriat premium.
- (85) Cu toate acestea, în timpul procedurii oficiale de investigare, autoritatea a ajuns la concluzia că, pentru a evalua comportamentul Innovation Norway pe piața infrastructurii de internet și a serviciilor conexe, este necesar, de asemenea, să se evalueze celelalte servicii comerciale oferite de Innovation Norway RTB-urilor și DMO-urilor, și anume promovarea și comercializarea serviciilor de conținut specifice. Acest lucru se datorează faptului că planul de afaceri al Innovation Norway în ceea ce privește noua structură se referă la ambele tipuri de servicii.

⁽⁵⁸⁾ Autoritățile norvegiene au explicat că site-ul internet *visitnorway.com* oferă informații generale și informații despre produse. Informațiile generale se referă la informații de interes public, cum ar fi știrile despre aurora boreală etc. Informațiile despre produse se referă la anumite activități comerciale, și anume hoteluri, activități turistice etc. A se vedea considerentul 48 de mai sus.

⁽⁵⁹⁾ Anexa I la scrisoarea Innovation Norway din 24 noiembrie 2014. Comentarii privind observațiile New Mind | tellUs (documentul nr. 730560).

⁽⁶⁰⁾ Informații suplimentare din partea reclamantului. E-mailul reclamantului din 13 ianuarie 2015 (documentul nr. 734800).

⁽⁶¹⁾ Răspunsul autorităților norvegiene la e-mailul trimis de reclamant la 13 ianuarie 2015, a se vedea nota de subsol de mai sus (documentul nr. 742759).

⁽⁶²⁾ Hotărârile în cauzele *Belgia/Comisia (Tubemeuse)*, C-142/87, EU:C:1990:125, punctul 25, *France Télécom (Bouygues)*, T-425/04 RENV și T-444/04 RENV, EU:T:2015:450, punctul 186.

- (86) Prin urmare, chiar dacă anumite servicii de promovare și comercializare nu făceau obiectul deciziei de inițiere a procedurii și nu sunt vizate de prezenta decizie, autoritatea va face referire la acestea în măsura necesară pentru a decide cu privire la presupusele măsuri de ajutor de stat acordate prin furnizarea infrastructurii de internet și a serviciilor conexe.

1.2. POSIBILE MĂSURI DE AJUTOR DE STAT ÎN FAVOAREA INNOVATION NORWAY

1.2.1. *Innovation Norway poate fi considerată drept „întreprindere”?*

- (87) Rezultă din articolul 61 alineatul (1) din Acordul privind SEE că, pentru a constitui ajutor de stat, măsurile trebuie să favorizeze anumite întreprinderi sau producția anumitor bunuri. Articolul 61 alineatul (1) din Acordul privind SEE se aplică numai în cazul în care beneficiarul unui ajutor este o întreprindere. Prin urmare, este necesar să se examineze dacă Innovation Norway este considerată a fi o întreprindere în sensul articolului 61 alineatul (1) din Acordul privind SEE.
- (88) Întreprinderile sunt entități care desfășoară o activitate economică, indiferent de statutul juridic și de modul în care sunt finanțate acestea ⁽⁶³⁾. Activitățile economice sunt cele care constau în oferirea de bunuri sau de servicii pe o piață ⁽⁶⁴⁾. Toate entitățile care sunt distincte din punct de vedere juridic de stat și se angajează în activități economice sunt considerate a fi „întreprinderi”. Articolul 61 alineatul (1) din Acordul privind SEE se referă la toate întreprinderile publice și private ⁽⁶⁵⁾.
- (89) În cazul în care o entitate desfășoară activități economice, aceasta trebuie să fie considerată a fi o întreprindere numai în ceea ce privește respectivele servicii specifice, fără a se face referire la modul în care alte activități ar trebui clasificate ⁽⁶⁶⁾.
- (90) Autoritățile norvegiene au susținut că furnizarea infrastructurii de internet și a serviciilor conexe nu poate fi definită ca reprezentând activitate economică. În opinia acestora, serviciile respective nu sunt separabile de serviciile oferite RTB-urilor și DMO-urilor pentru promovarea Norvegiei ca destinație turistică prin intermediul *visitnorway.com*. Întrucât dezvoltarea și gestionarea acestei platforme răspunde obiectivului de promovare a Norvegiei ca destinație turistică și această misiune generală nu poate fi considerată drept activitate economică, nici serviciile de tehnologia informației analizate în cazul de față nu pot fi definite ca atare.
- (91) Autoritatea își menține concluzia contrară, confirmând opinia sa preliminară exprimată în decizia de inițiere a procedurii.
- (92) Autoritatea remarcă, în primul rând, că scrisoarea de alocare bugetară pentru 2013 ⁽⁶⁷⁾ permite Innovation Norway să ofere atât activități economice, cât și activități neeconomice, având în vedere faptul că se instituie o diferență în ceea ce privește finanțarea acestor activități: activitățile economice trebuie să fie furnizate în condițiile pieței și, prin urmare, să fie finanțate de către clienți. În consecință, există posibilitatea legală ca Innovation Norway să furnizeze în același timp un serviciu economic și un serviciu neeconomic.
- (93) În al doilea rând, Autoritatea consideră că faptul că, în anumite situații, Innovation Norway acționează ca un instrument al statului pentru a asigura o promovare generală a Norvegiei și, în acest sens, nu furnizează bunuri sau servicii pe piață, nu este un motiv suficient pentru a concluziona că Innovation Norway nu oferă alte servicii economice în sectorul turismului.
- (94) În al treilea rând, Autoritatea este de acord că promovarea Norvegiei ca destinație turistică nu reprezintă o activitate economică. Cu toate acestea, în cadrul platformei, Innovation Norway furnizează diferite tipuri de servicii. Innovation Norway oferă comercializarea și promovarea de conținuturi generale în ceea ce privește Norvegia, și anume informații generale despre aurora boreală, condițiile meteorologice, caracteristicile geografice ale țării etc., dar și conținuturi specifice în domeniul turismului, și anume promovarea hotelurilor, a restaurantelor sau a altor întreprinderi. Promovarea de informații generale privind Norvegia nu reprezintă o activitate economică, însă promovarea unor întreprinderi turistice specifice constituie o activitate economică.

⁽⁶³⁾ Hotărârile în cauzele *Höfner și Elser/Macroton*, C-41/90, EU:C:2011:732, punctele 21-23; *Pavlov și alții*, C-180/98-C-184/98, EU:C:2000:428, și E-5/07 *Private Barnehagers Landsforbund* [2008] AELS Ct. Rep., p. 62, punctul 78.

⁽⁶⁴⁾ Hotărârea în cauza *Ministero dell'economica e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze SpA*, C222/04, EU:C:2006:8, punctul 108.

⁽⁶⁵⁾ Hotărârea în cauza *Banco Exterior de España*, C-37/92, EU:C:1993:836, punctul 11.

⁽⁶⁶⁾ Activitățile economice și cele neeconomice pot coexista în cadrul aceluiași sector și, uneori, pot fi furnizate de aceeași organizație. În acest caz, entitatea trebuie să fie considerată ca fiind o întreprindere numai în ceea ce privește activitățile sale economice. A se vedea hotărârea în cauza *Comisia/Italia*, EU:C:1987:283, punctul 7. A se vedea, de asemenea, Decizia 2006/225/CE a Comisiei din 2 martie 2005 privind ajutorul de stat pus în aplicare de Italia pentru reforma instituțiilor de formare (JO L 81, 18.3.2006, p. 25), considerentul 43.

⁽⁶⁷⁾ Disponibil la adresa: https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/NHD/Vedlegg/Brev/2013_oppdragsbrev_innovasjon Norge.pdf#search=OPPDRAGSBREV®j_oss=1

- (95) Autoritatea nu poate accepta argumentul potrivit căruia furnizarea infrastructurii de internet și a serviciilor conexe pentru RTB-uri și DMO-uri nu constituie o activitate economică deoarece obiectivul final este de a oferi o activitate neeconomică, și anume promovarea generală a Norvegiei ca destinație turistică. În opinia Autorității, obiectivul urmărit de autoritățile norvegiene nu este relevant pentru a stabili dacă Innovation Norway oferă activități economice. Autoritatea consideră că promovarea întreprinderilor private din domeniul turismului implică o activitate economică.
- (96) Jurisprudența a admis în anumite cazuri că „nu este necesar să se disocieze activitatea de cumpărare a mărfurilor de utilizarea care li se dă acestora ulterior pentru a determina natura acestei activități de achiziție, și că natura activității de cumpărare trebuie să fie stabilită în funcție de faptul că utilizarea ulterioară a bunurilor cumpărate are un caracter economic sau nu”⁽⁶⁸⁾. Cu toate acestea, Autoritatea amintește că beneficiarii serviciilor informatice oferite de Innovation Norway, și anume RTB-urile și DMO-urile, utilizează, de asemenea, serviciile respective pentru a presta atât servicii economice, cât și neeconomice. RTB-urile și DMO-urile oferă promovarea generală a turismului în zonele lor geografice specifice, precum și activități specifice de turism în numele acționarilor și al clienților lor. Prin urmare, Autoritatea concluzionează că Innovation Norway furnizează servicii economice.
- (97) În al patrulea rând, Autoritatea consideră că, spre deosebire de argumentele invocate de autoritățile norvegiene, a se vedea considerentul 90 de mai sus, pentru a promova Norvegia ca destinație turistică nu este necesar să se furnizeze infrastructură de internet și servicii conexe. De fapt, până în 2013, Innovation Norway a promovat cu succes turismul în Norvegia, în pofida faptului că doar începând cu acel an a oferit respectivele servicii web prin intermediul acordurilor de parteneriat premium. Autoritatea subliniază că autoritățile norvegiene nu au furnizat nicio dovadă pentru a se putea concluziona că eforturile Innovation Norway de promovare a turismului în Norvegia ar fi ineficiente dacă serviciile de internet menționate nu ar fi oferite prin intermediul *visitnorway.com*. Prin urmare, Autoritatea nu acceptă ideea că, pentru a promova Norvegia ca destinație turistică, trebuie să se ofere, de asemenea, infrastructură de internet și servicii conexe. În consecință, Autoritatea nu consideră că serviciile sunt inseparabile.
- (98) În al cincilea rând, Autoritatea reamintește că, în definiția unui serviciu ca având un caracter economic, un factor important îl reprezintă existența concurenței pe piața în cauză, și anume prezența altor entități care oferă bunuri și servicii identice sau substituibile⁽⁶⁹⁾. Infrastructura de internet și serviciile conexe sunt furnizate, de asemenea, de operatori privați, cum ar fi reclamantul, prin urmare, Autoritatea concluzionează că această condiție este îndeplinită în speță.
- (99) În jurisprudența sa, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a subliniat că activitățile economice sunt furnizate, în mod normal, contra cost⁽⁷⁰⁾. Atât reclamantul, cât și Innovation Norway furnizează infrastructură de internet și servicii conexe contra cost, prin urmare, Autoritatea consideră că acesta este un alt motiv pentru care serviciile respective trebuie definite ca având un caracter economic.
- (100) Autoritatea consideră că această concluzie rămâne valabilă chiar dacă Innovation Norway nu furnizează infrastructura de internet și serviciile conexe ca servicii de sine stătătoare; în cazul în care site-urile internet ale RTB-urilor și DMO-urilor sunt integrate în *visitnorway.com*, RTB-urile și DMO-urile primesc prin intermediul platformei servicii pe care anterior le achiziționau contra cost de la operatori privați. Prin urmare, nu este relevant dacă prestarea serviciilor este oferită doar pentru RTB-uri și DMO-uri și nu pentru alte societăți de administrare a destinației.
- (101) În consecință, Autoritatea concluzionează că Innovation Norway este o întreprindere în sensul articolului 61 alineatul (1) din Acordul privind SEE atunci când furnizează infrastructură de internet și servicii conexe.

1.2.2. *Avantaj economic*

- (102) Astfel cum s-a menționat deja, autoritățile norvegiene au susținut că furnizarea infrastructurii de internet și a serviciilor conexe trebuie înțeleasă în contextul activităților de promovare a turismului ale Innovation Norway,

⁽⁶⁸⁾ A se vedea hotărârea în cauza *Federación Española de Empresas de Tecnología Sanitaria (FENIN)/Comisia*, C-205/03, EU:C:2006:453, punctul 26.

⁽⁶⁹⁾ A se vedea hotărârea în cauza *Federación Española de Empresas de Tecnología Sanitaria (FENIN)/Comisia*, C-205/03, EU:C:2005:666, punctul 31.

⁽⁷⁰⁾ A se vedea hotărârile în cauzele *Pavel Pavlov și alții*, C-180/98-C-184/98, EU:C:2000:428, punctul 76, și *Ambulanz Glöckner*, C-475/99, EU:C:2001:577, punctul 20.

ca parte a obiectivului norvegian de reducere a numărului RTB-urilor și a DMO-urilor și de eficientizare a industriei turismului. Autoritatea reamintește că articolul 61 alineatul (1) din Acordul SEE nu face distincție între intervențiile statului în funcție de cauzele și obiectivele lor, ci le definește în funcție de efectele lor ⁽⁷¹⁾. CJUE a afirmat că „rezultă că noțiunea de ajutor de stat este obiectivă; testul trebuie să stabilească dacă o măsură de stat conferă un avantaj uneia sau mai multor întreprinderi specifice” ⁽⁷²⁾. Prin urmare, scopurile noii structuri a turismului din Norvegia nu sunt relevante pentru a determina dacă respectivele măsuri implică un avantaj și constituie ajutor de stat.

- (103) În speță, existența unui avantaj depinde de stabilirea faptului că: (i) Innovation Norway și-a subvenționat încrucișat activitățile economice cu fonduri publice primite în scopul compensării activităților sale neeconomice; și (ii) că Innovation Norway a solicitat o rentabilitate adecvată a capitalului (profit rezonabil) pentru serviciile economice furnizate RTB-urilor și DMO-urilor.
- (104) Aceste două aspecte vor fi evaluate în următoarele două subsecțiuni. În scopul evaluării, autoritatea va stabili dacă RTB-urile și DMO-urile au plătit pentru serviciile achiziționate de la Innovation Norway un preț sub nivelul care prevalează pe o piață competitivă (și anume, în absența puterii de piață). Autoritatea consideră că un indicator rezonabil pentru un astfel de nivel competitiv este un preț suficient pentru a acoperi costurile marginale, și anume costurile variabile care pot fi atribuite direct, o cotă corespunzătoare din costurile comune (fixe), precum și o rentabilitate adecvată a capitalului ⁽⁷³⁾.

1.2.2.1. Subvenționarea încrucișată a infrastructurii de internet și a serviciilor conexe

- (105) Atunci când o entitate desfășoară atât activități economice, cât și activități neeconomice, ar trebui să fie instituit un sistem de contabilitate analitică pentru a se asigura că activitățile economice nu sunt subvenționate prin resursele de stat alocate activităților neeconomice ale entității respective ⁽⁷⁴⁾.
- (106) Ar trebui să fie stabilite mecanisme obiective și transparente de alocare a costurilor pentru a se asigura că resursele de stat alocate activităților neeconomice ale entității respective nu acoperă costurile marginale legate de activitățile economice. Fără astfel de mecanisme, activitățile economice pot beneficia de avantaje care decurg din acordarea de fonduri publice pentru activități neeconomice. În plus, evidențele contabile interne ar trebui să permită identificarea costurilor și a veniturilor corespunzătoare diferitelor servicii ⁽⁷⁵⁾.
- (107) Prin urmare, Autoritatea va verifica dacă Innovation Norway a pus în practică o metodologie care îi permite să separe costurile și veniturile legate de activitățile economice și cele neeconomice, ca un mijloc de a exclude riscul de subvenționare încrucișată între diferitele activități ale acesteia. De asemenea, Autoritatea va examina conturile Innovation Norway în ceea ce privește serviciile economice furnizate RTB-urilor și DMO-urilor.

⁽⁷¹⁾ Cauza E-6/98, *Novegia v ESA*, Rec., 1998, p. 242, punctul 34. A se vedea, de asemenea, hotărârile în cauzele *Comisia și Spania/Government of Gibraltar și Regatul Unit*, C-106/09, EU:C:2011:732, și *Franța/Comisia*, C-241/94, EU:C:1996:353, punctele 19 și 20.

⁽⁷²⁾ Hotărârile în cauzele *Ladbroke Racing/Comisia*, EU:T:1998:7, punctul 52, și *SIC/Comisia*, T-46/97, EU:T:2000:123, punctul 83.

⁽⁷³⁾ Hotărârea în cauza *Chronopost SA/Comisia*, C-83/01 P, C-93/01 P și C-94/01 P, EU:C:2003:388, punctul 40.

⁽⁷⁴⁾ A se vedea, de exemplu, Decizia nr. 84/15/COL a Autorității în ceea ce privește presupusa subvenționare încrucișată a cursurilor din domeniul maritim oferite de Redningssselskapet și Universitatea din Tromsø (JO C 193, 11.6.2015, p. 9), disponibilă la adresa: <http://www.eftasurv.int/media/esa-docs/physical/84-15-COL.pdf>; Decizia nr. 142/03/COL cu privire la reorganizarea și transferul fondurilor publice la Institutul de cercetare de lucru (JO C 248, 16.10.2003, p. 6); Decizia nr. 343/09/COL privind tranzacțiile imobiliare încheiate de autoritățile municipale din Time în legătură cu proprietățile 1/152, 1/301, 1/630, 4/165, 2/70, 2/32 (JO L 123, 12.5.2011, p. 72); Decizia nr. 496/13/COL privind finanțarea sălii de concert Harpa și a centrului de conferință Harpa (JO L 172, 12.6.2014, p. 36), considerentul 56 și deciziile citate în aceasta; și Decizia nr. 174/13/COL privind finanțarea colectorilor municipali de deșeurii (JO C 263, 12.9.2013, p. 5). În aceeași ordine de idei, Orientările privind ajutoarele de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare (R&D&I) prevăd că, „În cazul în care aceeași entitate exercită activități atât de natură economică, cât și neeconomică, finanțarea din fonduri publice a activităților neeconomice nu va intra sub incidența articolului 61 alineatul (1) din Acordul privind SEE dacă cele două tipuri de activități și costurile, finanțarea și veniturile acestora pot fi separate în mod clar, astfel încât subvenționarea încrucișată a activității economice să fie evitată în mod eficace. Dovezile privind alocarea adecvată a costurilor, finanțării și veniturilor pot consta în situațiile financiare anuale ale entității respective” (punctul 18, subliniere adăugată).

⁽⁷⁵⁾ Aceste condiții sunt stabilite în Directiva privind transparența, Directiva 2006/111/CE a Comisiei din 16 noiembrie 2006 privind transparența relațiilor financiare dintre statele membre și întreprinderile publice, precum și transparența relațiilor financiare din cadrul anumitor întreprinderi (JO L 318, 17.11.2006, p. 17), încorporată în Acordul privind SEE prin Decizia nr. 55/2007 a Comitetului mixt al SEE din 8 iunie 2007 (JO L 266, 11.10.2007, p. 15, și Suplimentul SEE nr. 48, 11.10.2007, p. 12).

Mecanismul de alocare a costurilor

- (108) Astfel cum s-a afirmat deja, o întreprindere publică ce desfășoară atât activități economice, cât și activități neeconomice trebuie să pună în aplicare sisteme de contabilitate și proceduri care îi permit să aloce toate costurile marginale ocazionate de furnizarea respectivului serviciu economic la conturile care conțin activități economice ⁽⁷⁶⁾.
- (109) Pe baza informațiilor furnizate de Innovation Norway, Autoritatea a ajuns la concluzia că următoarele costuri constituie costuri comune: (i) cheltuielile de dezvoltare a proiectului privind noua structură; (ii) cheltuielile generale de funcționare, și anume monitorizarea și administrarea site-ului, sprijinul pentru administratorii de rețea etc.; și (iii) costurile de funcționare ale platformei tehnice, respectiv consultanții în domeniul tehnologiei informației, taxele pentru licențele anuale de software, întreținerea hardware-ului și a software-ului etc. ⁽⁷⁷⁾.
- (110) Autoritățile norvegiene au explicat că, în cazul dat, **costurile de dezvoltare** reprezintă costuri pentru gestionarea proiectului, dezvoltarea conceptului, dezvoltarea și îmbunătățirile tehnice, testarea și lucrările efectuate de consultanți pentru a pregăti *visitnorway.com* pentru proiectul privind noua structură. Costurile de dezvoltare au fost de aproximativ 18 milioane NOK în 2013 ⁽⁷⁸⁾.
- (111) Conform răspunsului din partea autorităților norvegiene la decizia de inițiere a procedurii ⁽⁷⁹⁾, a fost alocată suma de 4 milioane NOK pentru serviciile economice furnizate prin intermediul platformei. Conform informațiilor furnizate, ținând seama de repartizarea costurilor, bazată pe o transparență deplină, între comercializarea generică și comercializarea specifică ⁽⁸⁰⁾, marea majoritate a costurilor operaționale și tehnice ale noii structuri (aproximativ 89 %) este legată de comercializarea generică din Norvegia (activitate neeconomică). Prin urmare, modelul de afaceri al Innovation Norway a inclus alocarea, în cadrul costurilor de dezvoltare, a sumei de 4 milioane NOK, considerată drept costuri de investiții. Autoritățile norvegiene au furnizat informații care să confirme că era vorba de o alocare rezonabilă a costurilor de dezvoltare. În special, Innovation Norway a informat Autoritatea că, prin examinarea a 15 766 de pagini editoriale și a 19 000 de listări, s-a calculat că 84,3 % din numărul total de pagini vizualizate sunt definite ca fiind comercializare generică și 15,7 % din numărul total de pagini vizualizate sunt listări ale societăților comerciale, efectuate în perioada 23 martie 2014-23 martie 2015 ⁽⁸¹⁾. Prin urmare, cea mai mare parte a costurilor de dezvoltare ar trebui alocată serviciilor neeconomice ale platformei.
- (112) Pe baza informațiilor furnizate și menționate mai sus, Autoritatea constată că ponderea costurilor de dezvoltare alocate serviciilor economice ale Innovation Norway este de peste 20 %, depășind ponderea costurilor reale legate de promovarea de conținuturi specifice, astfel cum s-a menționat anterior. Prin urmare, Autoritatea concluzionează că alocarea sumei de 4 milioane NOK pentru modelul de afaceri al acordurilor de parteneriat premium este rezonabilă și justificată.
- (113) Cu toate acestea, reclamantul susține că astfel de costuri de dezvoltare ar trebui să includă, de asemenea, anumite părți din costurile legate de înființarea platformei în sine, în 2007.
- (114) Innovation Norway confirmă faptul că respectivele costuri nu au fost incluse în calcularea costurilor. Innovation Norway susține că platforma exista deja înainte de semnarea acordurilor premium, iar RTB-urile și DMO-urile aveau deja acorduri de cooperare, achitând o taxă anuală, în calitate de parteneri, care a contribuit la înființarea platformei ⁽⁸²⁾. De asemenea, costurile inițiale nu au fost incluse deoarece nu au fost capitalizate ⁽⁸³⁾, în conformitate cu standardele de contabilitate norvegiene (NRS 19) ⁽⁸⁴⁾. NRS 19 se referă la costurile directe relevante și la capitalizarea costurilor. În conformitate cu acest standard, activele necorporale, și anume activele nemonetare fără substanță fizică, pe care societatea le utilizează în producția sau vânzarea de bunuri și servicii, nu trebuie să fie capitalizate. Conform acestor norme, în cazul *visitnorway.com*, niciunul dintre costurile de dezvoltare nu a fost capitalizat.
- (115) În plus, autoritățile norvegiene au explicat că, în 2015, va fi pusă în aplicare o nouă platformă cloud DMS pentru site-ul internet *visitnorway.com*. Actuala platformă cu toate conținuturile, rutinele, licențele de programe etc., va rămâne în vigoare până la sfârșitul anului 2015, urmând ca ulterior să fie suprimată. Numai textele și fotografiile vor fi transferate către noua platformă, iar vechea platformă tehnică nu va mai conține informații de valoare, ca urmare a evoluției tehnologice a pieței. Prin urmare, în opinia Innovation Norway, capitalizarea proiectelor în domeniul tehnologiei informației precum *visitnorway.com* nu se justifică din punct de vedere economic.

⁽⁷⁶⁾ Hotărârea în cauza *Chronopost SA/Comisia*, C-83/01 P, C-93/01 P și C-94/01 P, EU:C:2003:388, punctul 40.

⁽⁷⁷⁾ Se face trimitere la prezentarea grafică inclusă în scrisoarea Innovation Norway din 28 octombrie 2013 (documentul nr. 688215).

⁽⁷⁸⁾ Autoritatea observă că toate costurile de dezvoltare au fost luate în considerare în bugetul Innovation Norway pentru 2013, anul în care au survenit costurile. Pentru detalii suplimentare, a se vedea considerentele 113-115.

⁽⁷⁹⁾ Răspunsul Innovation Norway la decizia de inițiere a procedurii (documentul nr. 720775).

⁽⁸⁰⁾ Atașament la e-mailul Innovation Norway adresat Autorității la 14 aprilie 2015 (documentul nr. 753927).

⁽⁸¹⁾ Atașament 2 la e-mailul Innovation Norway adresat Autorității la 14 aprilie 2015 (documentul nr. 753927).

⁽⁸²⁾ Anexa 3 la răspunsul Innovation Norway la decizia de inițiere a procedurii (documentul nr. 720778).

⁽⁸³⁾ Un cost capitalizat este recunoscut ca parte a unui activ fix care figurează în bilanțul unei societăți comerciale, în loc să fie inclus în cheltuielile efectuate în perioada în cauză. În consecință, costurile necapitalizate reprezintă cheltuieli numai pentru anul în care au loc.

⁽⁸⁴⁾ O copie a NRS 19 a fost trimisă autorității ca anexa II la scrisoarea din 24 noiembrie 2014 (documentul nr. 730560).

- (116) Autoritatea acceptă acest argument, dat fiind faptul că standardele de contabilitate norvegiene permit necapitalizarea acestor tipuri de costuri. Autoritatea consideră că, în măsura în care toate companiile din Norvegia au dreptul să nu capitalizeze aceste tipuri de costuri, chiar dacă acest fapt ar putea fi considerat un avantaj, acesta nu este selectiv. Măsura (posibilitatea de a nu capitaliza un cost) este deschisă pentru toate sectoarele economiei, toate formele de întreprinderi și toate formele de producție. Prin urmare, atunci când se efectuează cheltuieli reglementate de norma NRS 19, măsura nu ar constitui nici avantaj selectiv, nici ajutor de stat ⁽⁸⁵⁾.
- (117) În ceea ce privește **cheltuielile generale de funcționare** pentru perioada 2013-2018, Innovation Norway aplică, la alocarea diferitelor costuri, o metodologie a costurilor totale orare ⁽⁸⁶⁾. Metodologia respectivă se bazează pe orientările menționate la considerentul 73 de mai sus, fiind adoptată și pusă în aplicare începând cu 2011. Conform metodologiei, prețul pentru servicii se bazează pe numărul de ore alocate de angajați pentru a presta astfel de servicii ⁽⁸⁷⁾. Costurile orare ale Innovation Norway cuprind costurile directe de personal pentru persoana care desfășoară activitatea, precum și costurile generale care sunt necesare pentru a se asigura că persoana respectivă este în măsură să își desfășoare activitatea ⁽⁸⁸⁾. Costurile generale includ chiria, biroul, apelurile telefonice, gestionarea și serviciile comune precum finanțele, tehnologia informației, resursele umane etc. Innovation Norway mărește costul/oră cu 3 % în fiecare an, începând cu 2014, pentru a se asigura că toate costurile vor continua să fie acoperite ⁽⁸⁹⁾.
- (118) Prin aplicarea acestei metodologii, Innovation Norway garantează faptul că diferitele proiecte sunt finanțate din remunerațiile achitate de clienții individuali, care acoperă costurile suportate de Innovation Norway pentru furnizarea serviciului.
- (119) În consecință, Autoritatea este de opinie că, cel puțin în cazul de față, aceasta reprezintă o metodologie suficientă de alocare a costurilor comune.
- (120) Autoritatea observă că în timpul studiului-pilot (2012-2013), costul orar alocat conturilor celor două studii-pilot a fost mai scăzut decât tariful orar standard bazat pe costurile totale stabilit de Innovation Norway ⁽⁹⁰⁾. Cu toate acestea, tariful orar redus a fost compensat de luarea în considerare a timpului alocat de RTB-uri și DMO-uri pentru a furniza conținut, feedback și asistență pentru elaborarea noii structuri ⁽⁹¹⁾.
- (121) În ceea ce privește alocarea **costurilor tehnice**, Innovation Norway utilizează o metodologie bazată pe „costul vizualizării unei pagini” ⁽⁹²⁾. Conform metodologiei, Innovation Norway calculează costul vizualizării unei pagini pe platformă și, ulterior, calculează ponderea costurilor tehnice care ar trebui plătite de RTB-uri/DMO-uri pe baza cotei lor reale de vizualizări de pagină. Autoritatea consideră că această metodologie permite Innovation Norway să aloce în mod corespunzător costurile între serviciile de promovare generică și cele comerciale. Planul de afaceri al Innovation Norway prevede o taxă pentru serviciile economice furnizate RTB-urilor și DMO-urilor în conformitate cu această metodologie până în 2018.
- (122) Prin urmare, Autoritatea consideră că există un mecanism obiectiv și transparent de alocare a costurilor, care permite Innovation Norway să se asigure că numai veniturile din activitățile economice sunt utilizate pentru a acoperi costurile legate de desfășurarea acestora (inclusiv costurile marginale și o parte corespunzătoare din costurile comune).

⁽⁸⁵⁾ Conform jurisprudenței, o măsură care este potențial accesibilă tuturor întreprinderilor nu este selectivă. A se vedea hotărârea în cauza *Germania/Comisia*, C-156/98, EU:C:2000:467, punctul 22.

⁽⁸⁶⁾ Autoritatea ia act de faptul că această metodologie a fost aplicată în mod consecvent în toate acordurile premium începând cu 2013, inclusiv acordurile privind primele două proiecte-pilot, și anume VisitSørlandet și VisitTrondheim. În anexa 4 la răspunsul la decizia de inițiere a procedurii (documentul nr. 720779), Innovation Norway a furnizat Autorității o copie a tuturor acordurilor de parteneriat premium semnate.

⁽⁸⁷⁾ Modelul costurilor *totale* orare diferă de modelul costului de bază, conform căruia unele costuri comune pot fi deduse din costul total. Modelul respectiv nu a fost aplicat de Innovation Norway în cadrul acordurilor de parteneriat. Innovation Norway a explicat că, de la intrarea în vigoare, în 2011, a Orientărilor privind plățile utilizatorului, s-a renunțat la acest model. Metodologia costului total este utilizată pentru toate serviciile Innovation Norway, în cazul în care același serviciu poate fi furnizat de actori privați (documentul nr. 720775, răspunsul la decizia de inițiere a procedurii).

⁽⁸⁸⁾ Procentul din timpul angajaților care este alocat proiectului este, de asemenea, prestabilit (documentul nr. 720778, anexa 3 la răspunsul Innovation Norway la decizia de inițiere a procedurii).

⁽⁸⁹⁾ Autoritatea ia act de faptul că, în 2013, au fost semnate numai proiectele-pilot.

⁽⁹⁰⁾ Scrisoarea Innovation Norway din 24 noiembrie 2014 (documentul nr. 730560).

⁽⁹¹⁾ În răspunsul la decizia de inițiere a procedurii (documentul nr. 720775), Innovation Norway explică în detaliu faptul că RTB-urile și DMO-urile au fost implicate în proiectul privind noua structură începând din 2013. De asemenea, RTB-urile și DMO-urile au investit timp și resurse. Implicarea directă și participarea acestora în cadrul proiectului justifică un tarif orar inferior tarifului general calculat de Innovation Norway. O listă completă a costurilor suplimentare ale proiectelor-pilot a fost înaintată Autorității ca anexa 6 la răspunsul Innovation Norway la decizia de inițiere a procedurii (documentul nr. 720781).

⁽⁹²⁾ Această metodologie privind costurile a fost utilizată și de alte întreprinderi private care activează pe piață. Informațiile referitoare la această metodă de alocare a costurilor pot fi consultate la adresa: https://www.adspeed.com/Knowledges/1104/Blog/How_much_charge_advertising_website.html sau la <http://www.quora.com/What-is-an-industry-accepted-cost-per-page-view-of-dynamic-content-not-cache-able>. De exemplu, aceasta este metodologia utilizată de Google pentru unele dintre serviciile sale (informații disponibile la adresa <https://support.google.com/adwords/answer/2472735?hl=en>).

Separarea conturilor

- (123) În cursul procedurii oficiale de investigare, autoritățile norvegiene au furnizat Autorității informații suplimentare cu privire la sistemul contabil al întreprinderii Innovation Norway.
- (124) Conturile anuale ale Innovation Norway conțin conturile consolidate ale societății, inclusiv contul de profit și pierderi, bilanțul și notele în conformitate cu Legea norvegiană a contabilității. Aceste conturi sunt auditate de un auditor extern, sunt aprobate de Adunarea Generală a Innovation Norway și sunt depuse la Registrul național al comerțului din Norvegia. Conturile consolidate pot fi împărțite în opt subconturi diferite, câte unul pentru fiecare dintre activitățile/programele desfășurate de Innovation Norway (împrumuturi, fonduri, proiecte etc.). Aceste subconturi au propriile lor conturi de profit și pierderi și propriile bilanțuri.
- (125) Site-ul internet *visitnorway.com* este inclus în contul aferent activităților de proiect. În plus, Innovation Norway a explicat că fiecare proiect individual – precum *visitnorway.com* – are un subcont specific. În special, proiectele au un număr de proiect separat pentru activitățile comerciale externe ⁽⁹³⁾. În acest mod, se asigură faptul că veniturile și costurile aferente tuturor activităților Innovation Norway pot fi clasificate și alocate în mod corect.
- (126) *visitnorway.com* are patru conturi pentru proiecte pe care Innovation Norway le utilizează pentru a repartiza toate costurile și veniturile legate de utilizarea platformei ⁽⁹⁴⁾. Cele patru subconturi ale proiectului sunt următoarele: (i) consultanți externi pentru servicii de operare editorială; (ii) consultanți externi pentru servicii de actualizare și mentenanță; (iii) servicii tehnice de operare tehnică; și (iv) servicii externe pentru noua structură ⁽⁹⁵⁾. Costurile și veniturile aferente acordurilor premium sunt codificate în cadrul contului de proiect privind serviciile externe pentru noua structură ⁽⁹⁶⁾.
- (127) Cele patru subconturi de proiect conțin costurile și veniturile pentru platforma *visitnorway.com* în ansamblu. Costurile și veniturile aferente serviciilor economice și neeconomice sunt clar identificate, dar sunt codificate împreună. Autoritatea nu a găsit niciun indiciu că veniturile și costurile nu ar fi fost corect identificate ca având caracter economic sau neeconomic. Prin urmare, se poate concluziona că nu există nicio separare *formală* a conturilor, dar costurile și veniturile diferitelor tipuri de servicii pot fi identificate în mod clar.
- (128) În cursul procedurii oficiale de investigare ⁽⁹⁷⁾, Innovation Norway s-a angajat să mărească transparența sistemului său contabil în ceea ce privește activitățile economice legate de sectorul turismului și să țină conturi mai detaliate începând cu 1 ianuarie 2014.
- (129) Pentru a asigura o transparență suplimentară în actualul său sistem contabil, Innovation Norway va revizui cele patru conturi existente în cadrul contului de proiect privind *visitnorway.com*. Costurile și veniturile aferente fiecărui cont vor fi defalcate în continuare în funcție de activitățile economice și cele neeconomice. Prin urmare, va exista o separare formală a conturilor începând cu ianuarie 2014.
- (130) Autoritatea consideră că separarea exactă și formală a conturilor începând cu 1 ianuarie 2014 va fi suficientă pentru a preveni subvenționarea încrucișată a serviciilor economice furnizate în baza acordurilor de parteneriat premium. Autoritatea constată că, înainte de 2014, Innovation Norway a furnizat servicii economice doar clienților proiectului-pilot, iar, de la 1 ianuarie 2014, Innovation Norway a oferit clienților proiectului-pilot prețuri similare celor aplicabile celorlalte acorduri premium.
- (131) Autoritatea subliniază că posibilitatea creării a opt conturi ilustrează faptul că deja conturile curente sunt suficient de transparente. Prin urmare, Autoritatea consideră că sistemul contabil pus în aplicare de Innovation Norway până la data actuală permite separarea costurilor aferente serviciilor economice și neeconomice cu un grad suficient de precizie, chiar dacă nu există o separare *formală* a conturilor între serviciile economice și cele neeconomice.

⁽⁹³⁾ Răspunsul Innovation Norway la decizia de inițiere a procedurii (documentul nr. 720775).

⁽⁹⁴⁾ E-mailul Innovation Norway din 14 aprilie 2015, adresat Autorității (documentul nr. 753927).

⁽⁹⁵⁾ E-mailul Innovation Norway din 20 mai 2015, adresat Autorității (documentul nr. 757843). O copie a contului a fost prezentată Autorității, ca anexă la scrisoarea Innovation Norway din 28 octombrie 2013 (documentul nr. 688215), și anexa 3 la răspunsul Innovation Norway la decizia de inițiere a procedurii (documentul nr. 720778).

⁽⁹⁶⁾ E-mailul Innovation Norway adresat Autorității din 20 mai 2015 (documentul nr. 757843).

⁽⁹⁷⁾ Răspunsul Innovation Norway la decizia de inițiere a procedurii (documentul nr. 720775). A se vedea, de asemenea, e-mailul Innovation Norway din 14 aprilie 2015 (documentul nr. 753927).

- (132) În concluzie, Autoritatea ia act de propunerea prezentată de autoritățile norvegiene și concluzionează că sistemul contabil actual permite deja identificarea diferitelor costuri și venituri aferente serviciilor de natură economică și neeconomică furnizate prin intermediul *visitnorway.com* și că nu există niciun element de probă care să ateste subvenționarea încrucișată între activitățile economice și cele neeconomice.

1.2.2.2. Pierderea presupuselor profituri

- (133) Întreprinderile publice trebuie să se comporte ca operatori economici obișnuiți pe piață⁽⁹⁸⁾. Nu există niciun avantaj acordat de stat în sensul articolului 61 alineatul (1) din Acordul privind SEE în cazul în care se poate aștepta ca un investitor privat să acționeze în același mod, și anume în cazul în care o întreprindere publică acționează în conformitate cu principiul investitorului în economia de piață (MEIP)⁽⁹⁹⁾.
- (134) Orice proprietar de întreprindere sau investitor dorește în mod normal să obțină un profit din investiția sa pentru a investi într-o societate comercială⁽¹⁰⁰⁾. O astfel de așteptare în ceea ce privește rentabilitatea reprezintă un cost normal și previzibil pentru întreprindere. În consecință, nu se poate vorbi de un avantaj finanțat prin resursele de stat atunci când o întreprindere publică acoperă costurile (o contribuție variabilă și corespunzătoare la costurile comune), la care se adaugă o rentabilitate adecvată a capitalului investit⁽¹⁰¹⁾.
- (135) Autoritatea a precizat deja în orientările sale privind industria prelucrătoare că, „[i]n cazul în care o întreprindere publică are o rată de rentabilitate insuficientă, Autoritatea AELS de Supraveghere consideră că această situație ar putea conține elemente de ajutor, care ar trebui să fie analizate în conformitate cu articolul 61. În aceste împrejurări, întreprinderea publică își obține efectiv capitalul în condiții mai avantajoase decât rata pieței, ceea ce echivalează cu o subvenție”⁽¹⁰²⁾.
- (136) Cu toate acestea, Autoritatea reamintește de asemenea că, în conformitate cu aceleași orientări, investitorul are o largă marjă de apreciere, și că, „atât timp cât investitorul dispune, în exercitarea puterii de decizie, de această largă marjă de apreciere, nu poate fi vorba de ajutor de stat”. Rezultă că „[d]oar în cazul în care nu există motive obiective pentru a estima, în mod rezonabil, că o investiție oferă o rată de rentabilitate adecvată care ar fi acceptabilă pentru un investitor privat într-o întreprindere privată similară care își desfășoară activitatea în condiții normale de piață se poate vorbi de un ajutor de stat, chiar și atunci când acesta este finanțat în întregime sau parțial din fonduri publice”⁽¹⁰³⁾.
- (137) Prin urmare, Autoritatea a evaluat politica de stabilire a prețurilor practică de Innovation Norway în ceea ce privește serviciile economice furnizate în cadrul proiectelor-pilot, precum și în cadrul acordurilor de parteneriat premium, prin intermediul platformei *visitnorway.com*. Obiectivul este de a evalua dacă modelul de afaceri pentru serviciile din domeniul tehnologiei informației oferite de Innovation Norway în cadrul noii structuri *visitnorway.com* (și anume, acordurile de parteneriat premium) a inclus așteptarea unui profit rezonabil.
- (138) Autoritățile norvegiene au explicat⁽¹⁰⁴⁾ că politica de preț a Innovation Norway asigură că sunt acoperite toate costurile și se obține un profit rezonabil prin veniturile din activitățile economice⁽¹⁰⁵⁾. Chiar dacă acestea consideră că activitățile desfășurate de Innovation Norway în acest sector nu sunt de natură economică, acordurile comerciale sunt menite să acopere toate costurile, precum și să genereze un profit pentru Innovation Norway.

⁽⁹⁸⁾ Hotărârea în cauza EPAC/Comisia, T-204/97 și T-270/97, EU:T:2000:148, punctul 122.

⁽⁹⁹⁾ Hotărârea în cauza *Westdeutsche Landesbank Girozentrale/Comisia*, T-228/99 DEP și T-233/99 DEP, EU:T:2006:405, punctul 207.

⁽¹⁰⁰⁾ Hotărârile în cauzele *Westdeutsche Landesbank Girozentrale/Comisia* (a se vedea mai sus), punctul 314, și *Italia/Comisia (Eni-Lanerossi)*, C303/88, EU:C:1991:136, punctul 22.

⁽¹⁰¹⁾ Hotărârea în cauza *Chronopost SA/Comisia*, C-83/01 P, C-93/01 P și C-94/01 P, EU:C:2003:388, punctul 40.

⁽¹⁰²⁾ Secțiunea 1(2) din orientările privind industria prelucrătoare, care prevede că „[p]rețul capitol se axează, în primul rând, pe de o parte, pe actul menționat la punctul 1 din anexa XV la Acordul privind SEE, denumită în continuare «Directiva privind transparența», și, pe de altă parte, dezvoltă principiul conform căruia, în cazul în care statul acordă finanțare unei societăți în circumstanțe care nu ar fi aplicabile în cazul unui investitor care funcționează în condiții normale de economie de piață, acest lucru contravine principiului investitorului în economia de piață, și implică un ajutor de stat”. Orientările privind industria prelucrătoare sunt disponibile la următoarea adresă: <http://www.eftasurv.int/?1=1&showLinkID=16995&1=1> (JO L 274, 26.10.2000, și Suplimentul SEE nr. 48 din aceeași dată).

⁽¹⁰³⁾ *Ibidem*, punctul 1, sub titlul „aplicarea principiului investitorului în economia de piață”.

⁽¹⁰⁴⁾ Răspunsul Innovation Norway la decizia de inițiere a procedurii (documentul nr. 720775).

⁽¹⁰⁵⁾ Acest lucru este în conformitate cu mandatele stabilite în ceea ce privește serviciile publice. De exemplu, în orientările privind radiodifuziunea, Autoritatea consideră că nu este rezonabil să se solicite un profit în furnizarea serviciilor publice. Dimpotrivă, în ceea ce privește activitățile economice, un element de profit care reprezintă o remunerare echitabilă a capitalului, având în vedere riscurile, este rezonabil. A se vedea punctul 72 din orientări.

- (139) Pe baza metodologiei de alocare a costurilor descrise mai sus (a se vedea considerentele 108122), autoritățile norvegiene au explicat modelul de preț utilizat în cadrul proiectelor-pilot și al acordurilor de parteneriat premium, în scopul de a demonstra că prețurile de furnizare a infrastructurii de internet și a serviciilor conexe pentru RTB-uri și DMO-uri sunt suficient de mari pentru a genera un profit rezonabil.
- (140) Rentabilitatea respectivă nu este măsurată pentru platforma *visitnorway.com* în ansamblu ⁽¹⁰⁶⁾, ci, mai degrabă, pentru rentabilitatea activităților economice (serviciile economice furnizate RTB-urilor și DMO-urilor în baza acordurilor premium și standard). Planul de afaceri inițial al Innovation Norway pentru noua structură a inclus venituri provenite din serviciile furnizate RTB-urilor și DMO-urilor în baza a două tipuri de acorduri: (i) acorduri premium; și (ii) acorduri standard.
- (141) În urma unei evaluări detaliate a informațiilor furnizate, nu există nicio dovadă că Innovation Norway nu urmărește să obțină un profit rezonabil din acordurile comerciale, inclusiv din acordurile premium. Dimpotrivă, există dovezi că, în practică, Innovation Norway s-a așteptat să obțină un profit de pe urma acestor activități economice în perioada 2013-2018. Innovation Norway a furnizat Autorității un studiu de afaceri bazat pe o estimare a costurilor și a veniturilor aferente acordurilor comerciale, care a indicat o valoare actuală netă pozitivă ⁽¹⁰⁷⁾, cu o rată de actualizare de 7 %. În special, modelul de afaceri al Innovation Norway estimează un profit net între [...] % și [...] % ⁽¹⁰⁸⁾.
- (142) Pe parcursul procedurii oficiale, Innovation Norway a explicat, de asemenea ⁽¹⁰⁹⁾, că aceasta se orientează către un nou sistem de gestionare a destinației (DMS) pe bază de cloud, în cadrul căruia [...].
- (143) Autoritatea observă că, pentru a compara comportamentul unui operator public cu cel al unui operator privat, trebuie să se facă referire la atitudinea unui operator privat la momentul investiției sau la momentul dezvoltării planului de afaceri, „având în vedere informațiile disponibile și evoluțiile previzibile la momentul respectiv” ⁽¹¹⁰⁾. Modificările site-ului internet *visitnorway.com* survenite după conceperea modelului de afaceri al noii structuri nu sunt relevante pentru evaluarea ajutorului de stat. Chestiunea relevantă este dacă modelul de afaceri inițial a avut ca scop obținerea de profituri din furnizarea de servicii pentru RTB-uri și DMO-uri.
- (144) În cadrul analizei celor două proiecte-pilot – pe parcursul etapei Pilot Alfa –, autoritățile norvegiene subliniază faptul că VisitSørlandet și VisitTrondheim au contribuit intensiv la dezvoltarea modelului și au investit mult timp în derularea proiectelor. Anexa 6 la răspunsul Innovation Norway la decizia de inițiere a procedurii ⁽¹¹¹⁾ prezintă o listă concretă a tipurilor de activități suplimentare efectuate în cadrul proiectelor-pilot în 2013, când se planifica noua structură pentru *visitnorway.com*. Printre activitățile suplimentare efectuate de clienții-pilot, Innovation Norway face referire la: (i) evaluarea conținuturilor care ar trebui să facă parte în continuare din platformă; (ii) planificarea tranziției linkurilor de la soluțiile existente, pentru menținerea poziției conținutului existent afișat de motoarele de căutare; (iii) instituirea/evaluarea structurii de bază, a primei pagini, a subpaginilor și a structurii fișierului pentru conținuturile care nu constituie pagini proprii etc.
- (145) În consecință, profitabilitatea proiectelor-pilot nu poate fi evaluată separat, ci numai ca parte a unui proiect pe termen lung. Întrebarea nu este dacă Innovation Norway urma să obțină profituri pe termen scurt în urma

⁽¹⁰⁶⁾ Innovation Norway furnizează, prin intermediul platformei *visitnorway.com*, servicii economice și neeconomice. Funcționarea generală a platformei nu prevede în mod necesar obținerea unui profit. Cu toate acestea, domeniul de aplicare al prezentei decizii este limitat la stabilirea faptului dacă Innovation Norway obține un profit rezonabil din serviciile economice. Cifrele cu privire la furnizarea de servicii de natură neeconomică nu intră în domeniul de aplicare al normelor privind ajutoarele de stat.

⁽¹⁰⁷⁾ Anexa 3 la răspunsul Innovation Norway la decizia de inițiere a procedurii (documentul nr. 720778). Au fost trimise Autorității foi de lucru Excel detaliate cu privire la costurile aferente acordurilor de parteneriat premium, precum și la modelul economic pentru alocarea costurilor (documentul nr. 727330).

⁽¹⁰⁸⁾ Răspunsul Innovation Norway la decizia de inițiere a procedurii (documentul nr. 720775).

⁽¹⁰⁹⁾ Scrisoarea Innovation Norway din 24 noiembrie 2014 (documentul nr. 730560).

⁽¹¹⁰⁾ Hotărârea în cauza *Franța/Comisia (Stardust Marine)*, C-482/99, EU:C:2002:294, punctul 70. Conform Curții, „[e]ste necesar să se țină cont de perioada în care au fost luate măsurile de susținere financiară pentru a evalua raționalitatea economică a comportamentului statului și, în consecință, să se evite orice evaluare întemeiată pe o situație ulterioară” (punctul 71).

⁽¹¹¹⁾ Documentul nr. 720781.

proiectelor-pilot, ci mai degrabă dacă noua structură și acordurile de parteneriat premium ar asigura profitabilitatea pe termen lung ⁽¹¹²⁾. De fapt, proiectele-pilot, prin însăși natura lor, nu sunt desfășurate de către întreprinderile publice sau private pentru a aștepta o rentabilitate imediată, ci mai degrabă pentru a-și evalua strategiile economice și de afaceri ⁽¹¹³⁾. Jurisprudența admite că nu este vorba în mod automat de ajutor de stat de fiecare dată când statul renunță la venituri. De fapt, ca urmare a practicii Curții de Justiție a Uniunii Europene ⁽¹¹⁴⁾, precum și a Comisiei ⁽¹¹⁵⁾, Autoritatea consideră că prețurile reduse nu implică ajutor de stat dacă acestea sunt justificate, în mod obiectiv, de motive economice.

- (146) În plus, Autoritatea constată că, începând din 2014, cei doi clienți ai proiectelor-pilot au beneficiat, în cadrul acordului de parteneriat premium, de o structură de preț identică cu cea aplicată celorlalte RTB-uri și DMO-uri ⁽¹¹⁶⁾. De fapt, acest lucru explică referirea făcută de reclamant la o „creștere a prețurilor” între vechile și noile acorduri premium. Întrădeavăr, acordurile de parteneriat semnate începând cu 2014 prevăd taxe mai ridicate decât taxele solicitate în etapa-pilot (a se vedea considerentul 44 de mai sus) ⁽¹¹⁷⁾.
- (147) Datele transmise Autorității ⁽¹¹⁸⁾ demonstrează că profitul mediu prevăzut a fi obținut inițial pe baza acordurilor de parteneriat premium pentru perioada 2013-2018 (între [...] % și [...] %) este în conformitate cu marja obținută de operatorii privați care oferă servicii internet pentru RTB-uri și DMO-uri ⁽¹¹⁹⁾.
- (148) Innovation Norway a explicat, în răspunsul său la decizia de inițiere a procedurii ⁽¹²⁰⁾, că, deși nu cunoaște modelele de preț ale concurentului său, a colectat conturi anuale disponibile public pentru cele mai bune societăți de dezvoltare web care furnizează servicii pentru RTB-uri și DMO-uri. Potrivit Innovation Norway, operatorii privați care oferă servicii de internet RTB-urilor și DMO-urilor au o marjă de profit medie de [...] ⁽¹²¹⁾. În consecință, IN susține că marja de profit estimată a se situa între [...] % și [...] % este în conformitate cu marjele obținute pe piață ⁽¹²²⁾.
- (149) Autoritatea reamintește că, în conformitate cu jurisprudența, rata medie de rentabilitate a sectorului poate fi utilizată ca un indicator al absenței ajutorului ⁽¹²³⁾. Prin urmare, Autoritatea constată că, întrucât o marjă de profit de [...] % pentru furnizarea infrastructurii de internet și a serviciilor conexe ar fi acceptabilă pentru un investitor în economia de piață, noul model de afaceri al Innovation Norway este în conformitate cu principiul investitorului economiei de piață.
- (150) În final, Innovation Norway a furnizat o serie de informații ⁽¹²⁴⁾ cu privire la argumentul invocat de reclamant potrivit căruia *visitnorway.com* are o valoare în sine, datorită mărcii și domeniului (fiind una dintre cele mai vizitate platforme de turism din Norvegia), care nu a fost luată în considerare. Autoritatea înțelege că argumentul reclamantului este acela că, datorită faptului că marca *visitnorway.com* are o valoare economică, RTB-urile și DMO-urile ar trebui, de asemenea, să plătească pentru profitul indirect provenit din utilizarea acestei mărci.
- (151) Innovation Norway consideră că valoarea respectivă este neglijabilă. Pentru susținerea afirmației sale, Innovation Norway a angajat un consultant extern, NetNames, care a estimat valoarea domeniului la 20 000 USD ⁽¹²⁵⁾. Valoarea domeniului s-a bazat pe o comparație cu domenii diferite, dar similare. Luând în considerare costurile *visitnorway.com*, experții externi au confirmat concluziile Innovation Norway cu privire la faptul că valoarea domeniului este neglijabilă. Autoritatea nu are niciun temei pentru a pune în discuție această concluzie.

⁽¹¹²⁾ Jurisprudența acceptă că întreprinderile publice ar putea urmări să își maximizeze profitul pe termen lung. A se vedea hotărârile în cauzele *Italia/Comisia* (Lanerossi), C-303/88, EU:C:1991:136, punctul 22; *Italia/Comisia* (Alfa-FIAT), C-305/89, EU:C:1991:142, punctul 20; și *Ciudad de la Luz/Comisia*, T-319/12 și T-321/12, EU:T:2014:604, punctul 41.

⁽¹¹³⁾ Tribunalul a subliniat necesitatea ca întreprinderile publice să demonstreze rațiunea economică a proiectelor lor. A se vedea hotărârea în cauza *Corsica Ferriess*, T-565/08, EU:T:2012:415, punctul 84.

⁽¹¹⁴⁾ Hotărârea în cauza *Van der Kooy BV*, 67/85, 68/85 și 70/85, EU:C:1988:38, punctele 29 și 30, precum și hotărârea în cauza *Belgia/Comisia*, C-56/93, EU:C:1996:64, punctul 10.

⁽¹¹⁵⁾ În decizia SFMI-Chronopost, Comisia a concluzionat că nu era anormal ca, în perioada de debut, plățile efectuate de o nouă întreprindere pentru asistența logistică și comercială furnizată de întreprinderea-mamă să acopere numai costurile variabile. [Decizia 98/365/CE a Comisiei din 1 octombrie 1997 privind un presupus ajutor de stat acordat de Franța în favoarea SFMI-Chronopost (JO L 164, 9.6.1998, p. 37)].

⁽¹¹⁶⁾ Scrisoarea Innovation Norway din 24 noiembrie 2014 (documentul nr. 730560).

⁽¹¹⁷⁾ A se vedea răspunsul Innovation Norway la decizia de inițiere a procedurii (documentul nr. 720775).

⁽¹¹⁸⁾ Scrisoarea Innovation Norway din 28 octombrie 2013 (documentul nr. 688215) și răspunsul Innovation Norway la decizia de inițiere a procedurii (documentul nr. 720775).

⁽¹¹⁹⁾ Anexa 7 la răspunsul Innovation Norway la decizia de inițiere a procedurii (documentul nr. 720782).

⁽¹²⁰⁾ Răspunsul Innovation Norway la decizia de inițiere a procedurii (documentul nr. 720775).

⁽¹²¹⁾ Anexa 7 la răspunsul Innovation Norway la decizia de inițiere a procedurii (documentul nr. 720782).

⁽¹²²⁾ Scrisoarea Innovation Norway din 28 octombrie 2013 (documentul nr. 688215).

⁽¹²³⁾ Hotărârile în cauzele *WestLB/Comisia*, punctul 254, și *Ciudad de la Luz/Comisia*, punctul 44.

⁽¹²⁴⁾ Scrisoarea Innovation Norway din 24 noiembrie 2014 (documentul nr. 730559).

⁽¹²⁵⁾ O copie a răspunsului de la NetNames a fost trimisă Autorității (anexa III) împreună cu scrisoarea Innovation Norway din 24 noiembrie 2014 (documentul nr. 730560).

- (152) În consecință, Autoritatea consideră că Innovation Norway a acționat în mod corect neincluzând utilizarea mărcii *visitnorway.com* ca un cost suplimentar pentru RTB-uri și DMO-uri.
- (153) Prin urmare, Autoritatea concluzionează că acordurile comerciale ale Innovation Norway, inclusiv acordurile premium, sunt realizate cu o așteptare de rentabilitate pe termen lung și în conformitate cu principiul investitorului în economia de piață (MEIP).

1.2.3. Concluzie

- (154) Autoritatea concluzionează că, atunci când Innovation Norway furnizează infrastructură de internet și servicii conexe RTB-urilor și DMO-urilor, aceasta dispune de un mecanism corespunzător de alocare a costurilor și de un sistem contabil care îi permite să identifice cu exactitate veniturile și costurile asociate serviciilor respective.
- (155) De asemenea, Autoritatea a stabilit că Innovation Norway nu a renunțat la profiturile din furnizarea acestor servicii. Innovation Norway a acționat în conformitate cu principiul investitorului în economia de piață.
- (156) Prin urmare, Autoritatea concluzionează că Innovation Norway nu a beneficiat de ajutor de stat în sensul articolului 61 alineatul (1) din Acordul privind SEE atunci când a furnizat infrastructură de internet și servicii conexe RTB-urilor și DMO-urilor în baza acordurilor de parteneriat premium.

1.2.4. Presupunul ajutor de stat în favoarea RTB-urilor și DMO-urilor

1.2.5. RTB-urile și DMO-urile pot fi considerate drept „întreprinderi”?

- (157) Astfel cum s-a explicat deja mai sus în considerentul 87, articolul 61 alineatul (1) din Acordul privind SEE se aplică numai în cazul în care beneficiarii unui ajutor de stat sunt întreprinderi.
- (158) Astfel cum a fost deja menționat în considerentul 18 de mai sus, Autoritatea constată că RTB-urile și DMO-urile nu sunt înființate pentru a maximiza profitul pentru entitatea în sine sau pentru acționarii lor, ci mai degrabă pentru a spori și a promova activitățile economice ale acționarilor și ale clienților lor.
- (159) Cu toate acestea, Autoritatea reamintește că punerea în aplicare a normelor privind ajutorul de stat nu depinde de măsura în care o entitate este înființată pentru a genera profit. Conform jurisprudenței, entitățile care nu au scop lucrativ pot furniza bunuri și servicii pe o piață⁽¹²⁶⁾. În cazul în care se întâmplă acest lucru, furnizorii fără scop lucrativ rămân în domeniul de aplicare al normelor privind ajutoarele de stat.
- (160) Autoritatea consideră că, în mod similar cu Innovation Norway, RTB-urile și DMO-urile furnizează servicii economice și neeconomice. Promovarea unor servicii turistice specifice constituie o activitate economică (a se vedea considerentul 28 de mai sus). Prin urmare, entitățile respective sunt considerate întreprinderi în ceea ce privește astfel de servicii.

1.2.6. Existența unui avantaj în favoarea RTB-urilor și DMO-urilor

- (161) Innovation Norway a demonstrat că, deși este o organizație nonprofit, acordurile de parteneriat premium au fost semnate cu așteptări rezonabile de rentabilitate pe termen lung. Modelul de evaluare a costurilor Innovation Norway prevede o rentabilitate cuprinsă în intervalul [...] %-[...] % (a se vedea secțiunea 1.2.2.2 de mai sus). Datele furnizate de Innovation Norway demonstrează că, în practică, profitabilitatea preconizată s-a realizat. Datele indică faptul că investițiile în noua structură a site-ului internet *visitnorway.com*, efectuate de Innovation Norway, au generat un profit în 2013. În 2014 și în 2015 se preconizează un profit negativ, dar pentru perioada 2016-2018 se prevede un profit rezonabil și stabil. Profitul mediu este în concordanță cu cel al unui operator privat care oferă servicii de internet RTB-urilor și DMO-urilor⁽¹²⁷⁾.

⁽¹²⁶⁾ Hotărârile în cauzele: *Van Landewyck*, 209/78-215/78 și 218/78, EU:C:1980:248, punctul 88; *FFSA și alții*, C-244/94, EU:C:1995:392, punctul 21; și *MOTOE*, C-49/07, EU:C:2008:376, punctele 27 și 28.

⁽¹²⁷⁾ Se face trimitere la e-mailul trimis de Innovation Norway la 17 aprilie 2015 (documentul nr. 754218) și la răspunsul Innovation Norway la decizia de inițiere a procedurii (documentul nr. 720775), capitolul 4.3.3.2.

- (162) Prin urmare, Autoritatea concluzionează că nu există niciun avantaj în favoarea RTBurilor și/sau DMO-urilor prin obținerea de infrastructură de internet și servicii conexe sub prețul pieței.
- (163) În plus, spre deosebire de ceea ce susține reclamantul (a se vedea considerentele 54 și 65 de mai sus), Autoritatea a obținut noi garanții că nu se furnizează servicii gratuite de traducere RTB-urilor și DMO-urilor care migrează către Innovation Norway.
- (164) Autoritățile norvegiene au explicat că partenerii premium nu obțin gratuit servicii de traducere, ci, dimpotrivă, sprijinul pentru traducere acordat acestora este mai mic decât cel oferit partenerilor non-premium, și anume RTB-urilor și DMO-urilor care nu migrează către site-ul internet *visitnorway.com* (a se vedea considerentul 77 de mai sus).
- (165) Pe baza celor de mai sus, Autoritatea concluzionează că presupusa condiție de legare privind subscrierea la acordurile premium este inexistentă.

1.2.7. **Concluzie**

- (166) Pe baza acestor premise, Autoritatea constată că RTB-urile și DMO-urile nu au beneficiat de ajutor de stat în sensul articolului 61 alineatul (1) din Acordul privind SEE prin furnizarea de infrastructură de internet și servicii conexe de către Innovation Norway.

2. CONCLUZIE

- (167) Întrucât autoritatea a concluzionat că nu există niciun avantaj în favoarea Innovation Norway, sau a RTB-urilor și DMO-urilor, nu este necesar să se evalueze dacă celelalte condiții prevăzute la articolul 61 alineatul (1) din Acordul SEE sunt îndeplinite,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

(1) Innovation Norway nu a primit ajutor de stat în sensul articolului 61 alineatul (1) din Acordul privind SEE prin subvenționarea încrucișată a infrastructurii de internet și a serviciilor conexe în sectorul turismului cu fonduri publice primite în scopul compensării serviciilor sale neeconomice în același sector, și anume promovarea generală a Norvegiei ca destinație turistică. Innovation Norway are un mecanism de alocare a costurilor și o metodologie contabilă care îi permit să identifice în mod corespunzător costurile și veniturile legate de infrastructura de internet și serviciile conexe.

(2) Innovation Norway nu a obținut ajutor de stat în sensul articolului 61 alineatul (1) din Acordul privind SEE prin renunțarea la profituri în ceea ce privește furnizarea de infrastructură de internet și servicii conexe către oficiile regionale de turism și organizațiile de gestionare a destinației.

Articolul 2

Oficiile regionale de turism și organizațiile de gestionare a destinației nu au beneficiat de ajutor de stat în sensul articolului 61 alineatul (1) din Acordul privind SEE prin obținerea unei infrastructuri de internet și a unor servicii conexe la prețuri inferioare prețului de pe piața concurențială.

Articolul 3

Prezenta decizie se adresează Regatului Norvegiei.

Articolul 4

Numai versiunea în limba engleză a prezentei decizii este autentică.

Adoptată la Bruxelles, 4 noiembrie 2015.

Pentru Autoritatea AELS de Supraveghere

Sven Erik SVEDMAN

Președinte

Helga JÓNSDÓTTIR

Membru al Colegiului

ISSN 1977-0782 (ediție electronică)
ISSN 1830-3625 (ediție tipărită)

Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

RO